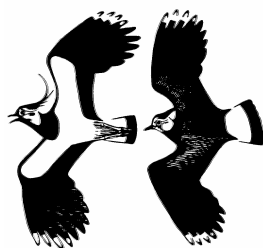

Geddal Enge og Sønderlem Vig

Rapport over fuglelivet 1996-2003

med særligt henblik på årene 1996-1998

© Forlaget Dansk Ornitologisk Forening i Ringkøbing amt.
Hodsager 2004.

Redaktion: Henning Rose Sørensen, Leif Novrup og Egon Østergaard.

Forfattere: Leif Novrup, Christian Svane og Henning Rose Sørensen.

Fotos: Henning Rose Sørensen og Leif Novrup.

Serien ”Ringkøbing Amts Fugleliv” udkommer, når der foreligger bearbejdede undersøgelser, optællinger eller andre resultater, der belyser fuglelivet i Ringkøbing amt.

Rapporterne kan bestilles ved henvendelse til forlaget: Egon Østergaard, Kirkestræde 10, 7490 Aulum tlf. 97 476210.

Er man i besiddelse af et relevant ornitologisk undersøgelsesmateriale fra Ringkøbing amt, kan man rette henvendelse til forlaget med henblik på evt. publicering.

ISBN 87-984892-3-2
ISSN 0902-7025

INDHOLD

INDHOLDSFORTEGNELSE	3
RESUME	8
FORORD	9
OPTÆLLINGER	10
OMRÅDET	10
METODE	11
ARTSGENNEMGANG	12
LOMMER	13
RØDSTRUBET LOM (<i>GAVIA STELLATA</i>)	13
LAPPEDYKKERE	13
LILLE LAPPEDYKKER (<i>TACHYBAPTUS RUFICOLLIS</i>)	13
TOPPET LAPPEDYKKER (<i>PODICEPS CRISTATUS</i>)	14
GRÅSTRUBET LAPPEDYKKER (<i>PODICEPS GRISEGENA</i>)	14
SORTHALSET LAPPEDYKKER (<i>PODICEPS NIGRICOLLIS</i>)	15
ÅREFODEDE	15
SKARV (<i>PHALACROCORAX CARBO</i>)	15
STORKEFUGLE	16
RØRDRUM (<i>BOTAURUS STELLARIS</i>)	16
SILKEHEJRE (<i>EGRETTA GARZETTA</i>)	17
FISKEHEJRE (<i>ARDEA CINEREA</i>)	17
SORT STORK (<i>CICONIA NIGRA</i>)	18
SKESTORK (<i>PLATALEA LEUCORODIA</i>)	18
SVANER	18
KNOPSVANE (<i>CYGNUS OLOR</i>)	18
PIBESVANE (<i>CYGNUS BEWICKII</i>)	19
SANGSVANE (<i>CYGNUS CYGNUS</i>)	20
GÆS	21
SÆDGÅS (<i>ANSER FABALIS FABALIS</i>)	21
TUNDRASÆDGÅS (<i>ANSER FABALIS ROSSICUS</i>)	21
KORTNÆBBET GÅS (<i>ANSER BRACHYRHYNCUS</i>)	21
BLISGÅS (<i>ANSER ALBIFRONS</i>)	21
GRÅGÅS (<i>ANSER ANSER</i>)	22
INDISK GÅS (<i>ANSER INDICUS</i>)	24
CANADAGÅS (<i>BRANTA CANADENSIS</i>)	25
BRAMGÅS (<i>BRANTA LEUCOPSIS</i>)	25
KNORTEGÅS (<i>BRANTA BERNICLA BERNICLA</i>)	26
LYSBUGET KNORTEGÅS (<i>BRANTA BERNICLA HROTA</i>)	26
RØDHALSET GÅS (<i>BRANTA RUFICOLLIS</i>)	26
ANDEFUGLE	26
GRAVAND (<i>TADORNA TADORNA</i>)	26
PIBEAND (<i>ANAS PENELOPE</i>)	27
AMERIKANSK PIPEAND (<i>ANAS AMERICANA</i>)	28
KNARAND (<i>ANAS STREPERA</i>)	28
KRIKAND (<i>ANAS CRECCA</i>)	29
AMERIKANSK KRIKAND (<i>ANAS COROLINENSIS</i>)	30
GRÅAND (<i>ANAS PLATYRHUNCHOS</i>)	30
SPIDSAND (<i>ANAS ACUTA</i>)	31
ATLINGAND (<i>ANAS QUERQUEDULA</i>)	32
SKEAND (<i>ANAS CLYPEATA</i>)	32
TAFFELAND (<i>AYTHYA FERINA</i>)	33
TROLDAND (<i>AYTHYA FULIGULA</i>)	34
BJERGAND (<i>AYTHYA MARILA</i>)	35
EDERFUGL (<i>SOMATERIA MOLLISSIMA</i>)	35

SORTAND (<i>MELANITTA NIGRA</i>)	35
HVINAND (<i>BUCEPHALA CLANGULA</i>)	36
LILLE SKALLESLUGER (<i>MERGUS ALBELLUS</i>)	36
TOPPET SKALLESLUGER (<i>MERGUS SERRATOR</i>)	37
STOR SKALLESLUGER (<i>MERGUS MERGANSER</i>)	37
ROVFUGLE.....	38
HAVØRN (<i>HALIAETUS ALBICILLA</i>)	38
RØRHØG (<i>CICUS AERUGINOSUS</i>)	38
BLÅ KÆRHØG (<i>CIRCUS CYANEUS</i>)	39
HEDEHØG (<i>CIRCUS PYGARGUS</i>)	40
DUEHØG (<i>ACCIPITER GENTILIS</i>)	40
SPURVEHØG (<i>ACCIPITER NISUS</i>)	40
MUSVÅGE (<i>BUTEO BUTEO</i>)	41
FJELDVÅGE (<i>BUTEO LAGOPUS</i>)	42
FISKEØRN (<i>PANDION HALIAETUS</i>)	43
TÅRNFALK (<i>FALCO TINNUNCULUS</i>)	43
DVÆRGFALK (<i>FALCO COLUMBARIUS</i>)	44
VANDREFALK (<i>FALCO PEREGRINUS</i>)	44
HØNSEFUGLE.....	45
AGERHØNE (<i>PERDIX PERDIX</i>)	45
VAGTEL (<i>COTURNIX COTURNIX</i>)	45
FASAN (<i>PHASIANUS COLCHICUS</i>)	45
VANDRIKSE (<i>RALLUS AQUATICUS</i>)	45
PLETTET RØRVAGTEL (<i>PORZANA PORZANA</i>)	46
GRØNBENET RØRHØNE (<i>GALLINULA CHLOROPUS</i>)	46
BLISHØNE (<i>FULICA ATRA</i>)	46
TRANE (<i>GRUS GRUS</i>)	47
VADEFUGLE	47
STRANDSKADE (<i>HAEMATOPUS OSTRALEGUS</i>)	47
KLYDE (<i>RECURVIROSTRA AVOSETTA</i>)	47
LILLE PRÆSTEKRAVE (<i>CHARADRIUS DUBIUS</i>)	48
STOR PRÆSTEKRAVE (<i>CHARADRIUS HIATICULA</i>)	48
HJEJLE (<i>PLUVIALIS APRICARIA</i>)	49
STRANDHJEJLE (<i>PLUVIALIS SQUATAROLA</i>)	50
VIBE (<i>VANELLUS VANELLUS</i>)	50
ISLANDSK RYLE (<i>CALIDRIS CANUTUS</i>)	51
SANDLØBER (<i>CALIDRIS ALBA</i>)	51
DVÆRGRYLE (<i>CALIDRIS MINUTA</i>)	52
TEMMINCKSRYLE (<i>CALIDRIS TEMMINCKII</i>)	52
KRUMNÆBBET RYLE (<i>CALIDRIS FERRUGINEA</i>)	52
ALMINDELIG RYLE (<i>CALIDRIS ALPINA</i>)	52
BRUSHANE (<i>PHILOMACHUS PUGNAX</i>)	53
ENKELTBEEKKASIN (<i>LYMNOCRYPTES MINIMUS</i>)	54
DOBBELTBEEKKASIN (<i>GALLINAGO GALLINAGO</i>)	54
TREDÆKKER (<i>GALLINAGO MEDIA</i>)	55
STOR KOBBERSNEPPE (<i>LIMOSA LIMOSA LIMOSA</i>)	55
ISLANDSK STOR KOBBERSNEPPE (<i>LIMOSA LIMOSA ISLANDICA</i>)	55
LILLE KOBBERSNEPPE (<i>LIMOSA LAPPONICA</i>)	56
LILLE REGNSPOVE (<i>NUMENIUS PHAEOPUS</i>)	56
STOR REGNSPOVE (<i>NUMENIUS ARQUATA</i>)	56
SORTKLIRE (<i>TRINGA ERYTHROPUS</i>)	57
RØDBEN (<i>TRINGA TOTANUS</i>)	58
HVIDKLIRE (<i>TRINGA NEBULARIA</i>)	59
SVALEKLIRE (<i>TRINGA OCHROPUS</i>)	60
TINKSMED (<i>TRINGA GLAREOLA</i>)	60
MUDDERKLIRE (<i>ACTITIS HYPOLEUCOS</i>)	61
STENVENDER (<i>ARENARIA INTERPRES</i>)	62
ODINSHANE (<i>PHALAROPUS LOBATUS</i>)	62
ALMINDELIG KJOVE (<i>STERCORARIUS PARASITTICUS</i>)	62

MÅGER/TERNER.....	62
SORTHOVEDET MÅGE (<i>LARUS MELANOCEPHALUS</i>)	62
STORMMÅGE (<i>LARUS CANUS</i>).....	62
DVÆRGMÅGE (<i>LARUS MINUTUS</i>).....	63
HÆTTEMÅGE (<i>LARUS RIDIBUNDUS</i>).....	63
SILDEMÅGE (<i>LARUS FUSCUS</i>).....	64
SØLVMÅGE (<i>LARUS ARGENTATUS</i>).....	64
SVARTBAG (<i>LARUS MARINUS</i>)	65
ROVTERNE (<i>STERNA CASPIA</i>).....	66
SPLITTERNE (<i>STERNA SANDVICENSIS</i>)	66
FJORDTERNE (<i>STERNA HIRUNDO</i>)	67
HAVTERNE (<i>STERNA PARADISAEA</i>).....	67
DVÆRGTERNE (<i>STERNA ALBIFRONS</i>)	67
SORTTERNE (<i>CHLIDONIAS NIGER</i>)	68
HVIDVINGET TERNE (<i>CHLIDONIAS LEUCOPTERUS</i>).....	68
SØKONGE (<i>ALLE ALLE</i>)	69
DUEFUGLE	69
RINGDUE (<i>COLUMBA PALUMBUS</i>).....	69
GØGEFUGLE.....	69
GØG (<i>CUCULUS CANORUS</i>).....	69
UGLER	69
SLØRUGLE (<i>TYTO ALBA</i>).....	69
NATUGLE (<i>STRIX ALUCO</i>).....	69
SKOVHORNUGLE (<i>ASIO OTUS</i>).....	69
MOSEHORNUGLE (<i>ASIO FLAMMEUS</i>)	70
NATRAVNE.....	70
NATRAVN (<i>CAPRIMULGUS EUROPAEUS</i>).....	70
SEJLERE.....	70
MURSEJLER (<i>APUS APUS</i>).....	70
SKRIGEFUGLE	70
ISFUGL (<i>ALCEDO ATTHIS</i>).....	70
HÆRFUGL (<i>UPUPA EOPS</i>).....	70
SPÆTTEFUGLE	70
GRØNSPÆTTE (<i>PICUS VIRIDIS</i>)	70
STOR FLAGSPÆTTE (<i>DENDROCOPOS MAJOR</i>)	70
SPURVEFUGLE.....	71
SANGLÆRKE (<i>ALAUDA ARVENSIS</i>)	71
BJERGLÆRKE (<i>EREMOPHILA ALPESTRIS</i>)	71
SVALER	71
DIGESVALE (<i>RIPARIA RIPARIA</i>)	71
LANDSVALE (<i>HIRUNDO RUSTICA</i>)	72
BYSVALE (<i>DELICHON URBICA</i>)	73
PIBERE.....	73
SKOVPIBER (<i>ANTHUS TRIVIALIS</i>).....	73
ENGPIBER (<i>ANTHUS PRATENSIS</i>)	73
SKÆRPIBER (<i>ANTHUS PETROSUS</i>)	74
VIPSTJERTER	74
GUL VIPSTJERT (<i>MOTACILLA FLAVA FLAVA</i>)	74
NORDLIG GUL VIPSTJERT (<i>MOTACILLA FLAVA THUNBERGI</i>)	75
BJERGVIPSTJERT (<i>MOTACILLA CINEREA</i>)	75
HVID VIPSTJERT (<i>MOTACILLA ALBA ALBA</i>).....	75
SORTTRYGGET HVID VIPSTJERT (<i>MOTACILLA ALBA YARRELLII</i>).....	76

SILKEHALER	76
SILKEHALE (<i>BOMBYCILLA GARRULUS</i>)	76
VANDSTÆRE	76
VANDSTÆR (<i>CINCLUS CINCLUS</i>)	76
GÆRDESMUTTER	76
GÆRDESMUTTE (<i>TROGLODYTES TROGLODYTES</i>)	76
JERNSPURV (<i>PRUNELLA MODULARIS</i>)	76
DROSSELFUGLE	76
RØDHALS (<i>ERITHACUS RUBECULA</i>)	76
NATTERGAL (<i>LUSCINIA LUSCINIA</i>)	76
BYNKEFUGL (<i>SAXICOLA RUBETRA</i>)	77
STENPIKKER (<i>OENANTHE OENANTHE</i>)	77
RINGDROSSEL (<i>TURDUS TORQUATUS</i>)	77
SOLSORT (<i>TURDUS MERULA</i>)	77
SJAGGER (<i>TURDUS PILARIS</i>)	78
SANGDROSSEL (<i>TURDUS PHILOMELOS</i>)	78
VINDDROSSEL (<i>TURDUS ILIACUS</i>)	78
MISTELDROSSEL (<i>TURDUS VISCIVORUS</i>)	78
SANGERE	78
GRÆSHOPPESANGER (<i>LOCUSTELLA NAEVIA</i>)	78
SAVISANGER (<i>LOCUSTELLA LUSCINIODES</i>)	79
SIVSANGER (<i>ACROCEPHALUS SCHOENOBÆNUS</i>)	79
KÆRSANGER (<i>ACROCEPHALUS PALUSTRIS</i>)	79
RØRSANGER (<i>ACROCEPHALUS SCIRPACEUS</i>)	80
GULBUG (<i>HIPPOLAIS ICTERINA</i>)	80
GÆRDESANGER (<i>SYLVIA CURRUCA</i>)	80
TORNSANGER (<i>SYLVIA COMMUNIS</i>)	80
HAVESANGER (<i>SYLVIA BORIN</i>)	81
MUNK (<i>SYLVIA ATRICAPILLA</i>)	81
SKOVSANGER (<i>PHYLLOSCOPUS SIBILATRIS</i>)	81
GRANSANGER (<i>PHYLLOSCOPUS COLLYBITA</i>)	81
LØVSANGER (<i>PHYLLOSCOPUS TROCHILUS</i>)	81
FUGLEKONGE (<i>REGULUS REGULUS</i>)	81
GRÅ FLUESNAPPER (<i>MUSCICAPA STRIATA</i>)	81
BROGET FLUESNAPPER (<i>FICEDULA HYPOLEUCA</i>)	81
MEJSER	82
SKÆGMEJSE (<i>PANURUS BIARMICUS</i>)	82
HALEMEJSE (<i>ÆGITHALOS CAUDATUS</i>)	82
SUMPMEJSE (<i>PARUS PALUSTRIS</i>)	83
TOPMEJSE (<i>PARUS CRISTATUS</i>)	83
SORTMEJSE (<i>PARUS ATER</i>)	83
BLÅMEJSE (<i>PARUS CAERULEUS</i>)	83
MUSVIT (<i>PARUS MAJOR</i>)	83
SPÆTMEJSE (<i>SITTA EUROPAEA</i>)	83
TORNSKADER	83
RØDRYGGET TORNSKADE (<i>LANIUS COLLURIO</i>)	83
STOR TORNSKADE (<i>LANIUS EXCUBITOR</i>)	83
KRAGEFUGLE	84
SKOVSKADE (<i>GARRULUS GLANDARIUS</i>)	84
HUSSKADE (<i>PICA PICA</i>)	84
ALLIKE (<i>CORVUS MONEDULA</i>)	84
RÅGE (<i>CORVUS FRUGILEGUS</i>)	84
SORTKRAGE (<i>CORVUS CORONE</i>)	84
GRÅKRAGE (<i>CORVUS CORNIX</i>)	84
RAVN (<i>CORVUS CORAX</i>)	85

STÆRE	85
STÆR (<i>STURNUS VULGARIS</i>).....	85
VÆVERFUGLE	85
GRÅSPURV (<i>PASSER DOMESTICUS</i>).....	85
SKOVSPURV (<i>PASSER MONTANUS</i>).....	86
FINKER.....	86
BOGFINKE (<i>FRINGILLA COELEBS</i>).....	86
KVÆKERFINKE (<i>FRINGILLA MONTIFRINGILLA</i>).....	86
GRØNIRISK (<i>CARDUELIS CHLORIS</i>)	86
STILLITS (<i>CARDUELIS CARDUELIS</i>)	86
GRØNSISKEN (<i>CARDUELIS SPINUS</i>).....	86
TORNIRISK (<i>CARDUELIS CANNABINA</i>)	86
BJERGIRISK (<i>CARDUELIS FLAVIROSTRIS</i>).....	87
LILLE GRÅSISKEN (<i>CARDUELIS CABARET</i>).....	87
STOR GRÅSISKEN (<i>CARDUELIS FLAMMEA</i>)	87
HVIDSISKEN (<i>CARDUELIS HORNEMANNI</i>).....	87
DOMPAP (<i>PYRRHULA PYRRHULA</i>)	87
KERNEBIDER (<i>COCCOTHAUSTES COCCOTHAUSTES</i>).....	87
VÆRLINGER.....	87
LAPLANDSVÆRLING (<i>CALCARIUS LAPPONICUS</i>)	87
SNESPURV (<i>PLECTROPHENAX NIVALIS</i>).....	87
GULSPURV (<i>EMBERIZA CITRINELLA</i>)	88
RØRSPURV (<i>EMBERIZA SCHOENICLUS</i>)	88
BOMLÆRKE (<i>MILIARIA CALANDRA</i>)	88
SKEMA OVER MAKSIMUMTAL	89
SKEMA OVER SUMTAL	93
REFERENCER	93
UDKOMNE NUMRE I SERIEN ”RINGKØBING AMTS FUGLELIV”	98

Resume

Geddal Enge, det tilstødende område Sønderlem Vig og Fjorden udgør ét stort sammenhængende yngle- og rasteområde for fugle, hvilket denne undersøgelse også viser. Fuglene flyver ofte frem og tilbage mellem områderne, men i jagttiden samles flere af de jagtbare arter på Geddal Enge, som er jagtfrit.

Denne rapport er især blevet til på baggrund af systematiske tællinger hver 10. dag i de tre år 1996-1998. Frivillige tællere fra DOF's lokalafdeling har talt fuglene både på Geddal Enge, ved Sønderlem Vig og på Fjorden og således skaffet en oversigt over det samlede antal fugle i området. Alle diagrammerne i rapporten er baseret på disse data. Hertil kommer de mange øvrige iagttagelser også fra årene 1999-2003, så det samlede antal iagttagelser 1996-2003 omfatter 22.000 observationer. Heraf stammer de 13.000 fra årene 1996-98. Se figur 2.

Normalt ses der årligt omkring 130 forskellige arter i området, men under tidagstællingerne i 1996 blev der set 146 arter, i 1997 150 og i 1998 164 arter. I de 8 år fra 1996-2003 er der iagttaget 202 forskellige fuglearter i hele området. Til sammenligning er der i perioden 1992-1995 set 131 forskellige arter på Geddal Enge (Sørensen og Novrup, 1996) og i 1994 blev iagttaget 157 forskellige fuglearter ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995). Altså en pæn fremgang for området set under et.

Der er konstateret en stor fremgang for grågås, både som ynglefugl og rastefugl. Også for de gulnæbbede svaner og canadagås er der en pæn fremgang. Området er en vigtig rasteplads for svømmeændere med store antal af gråand, krikand og pibeand og for dykændernes vedkommende for hvinand samt for toppet skallesluger.

For ynglefuglenes vedkommende huser området ynglebestande af følgende arter optaget på den danske "Rødliste 1997": rørdrum (4 par), atlingand (2-5 par), dværgterne (2 par) og sandsynligvis savisanger (1 par) ét enkelt år. Flere af arterne er optaget på EF-fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1, der nævner en række arter, som Danmark har en særlig forpligtigelse over for. Det drejer sig om ynglefuglene rørdrum, rørhøg, klyde og dværgterne.

Af sjældne fugle er der set silkehejre, sort stork, skestork, indisk gås, rødhalset gås, amerikansk pibeand, amerikansk krikand, havørn, plettet rørvagtel, trane, tredækker, sorthovedet måge, rovterne, hvidvinget terne, søkonge, slørugle, hærfugl, savisanger, hvidsiken og laplandsværbling.

Forord

I årene 1992-1995 var vi et par stykker, der systematisk talte fuglene på det dengang naturgenoprettede Geddal Enge, og i 1994 opdagede vi, at der også blev talt fugle ved Sønderlem Vig. Det var Per Grøn fra Bioconsult, der på vegne af Ringkøbing Amt talte yngle- og rastefugle. Begge undersøgelser resulterede i en udgivelse over fuglelivet de to steder, men allerede dengang talte vi om, at det egentligt var ét stort sammenhængende område, der burde tælles op samtidigt, da fuglene benyttede hele området og fløj fra det ene sted til det andet.

Henning Rose Sørensen tog derfor initiativ til at få samlet en flok tællere og udarbejdede en plan for tællingerne i det samlede område, hvis udstrækning fremgår af kortet side 10. Hele området blev også delt ind i delområder, så tællingerne kunne vise arternes detaljerede brug af området. Årene 1996-1998 blev delt ind i tidagsperioder, og to tællere talte alle fugle i området hver 10. dag fra udvalgte punkter. Det var et stort projekt at sætte i værk, men det blev gennemført til punkt og prikke, og nu foreligger resultatet af de mange tællinger fra de tre år.

Det kneb mere med at få det store materiale behandlet og publiceret. I første omgang meldte én sig til opgaven, men han meldte senere fra. Nu var vi fem der gik i gang med opgaven, men kun tre fik løst opgaven, så også det løb ud i sandet. Først nu lykkes det så at få rapporten færdig. Siden 1998, hvor projektet stoppede, har vi talt videre, men bare ikke så ofte og ikke i hele området på én gang. Fra perioden 1999-2003 ligger der mange data i DOFBASEN (www.dofbasen.dk), og vi har medtaget disse data i rapporten for at føre oplysningerne om fuglelivet á jour.

Derfor har vi nu med rapporten "Geddal Strandenge - Statusrapport over fuglelivet 1992-1995" og denne rapport sammenhængende fugledata fra alle årene, siden Geddal Strandenge blev reetableret i 1992.

Der skal lyde en stor tak til alle frivillige tællere, der i al slags vejr har brugt mange timer ude i området samt til Christian Svane for sit bidrag ved udarbejdelsen af rapporten. Desuden takkes Egon Østergaard for kritisk gennemlæsning af manuskriptet og gode råd.

Sevel, den 16/2 2004

Henning Rose Sørensen & Leif Novrup

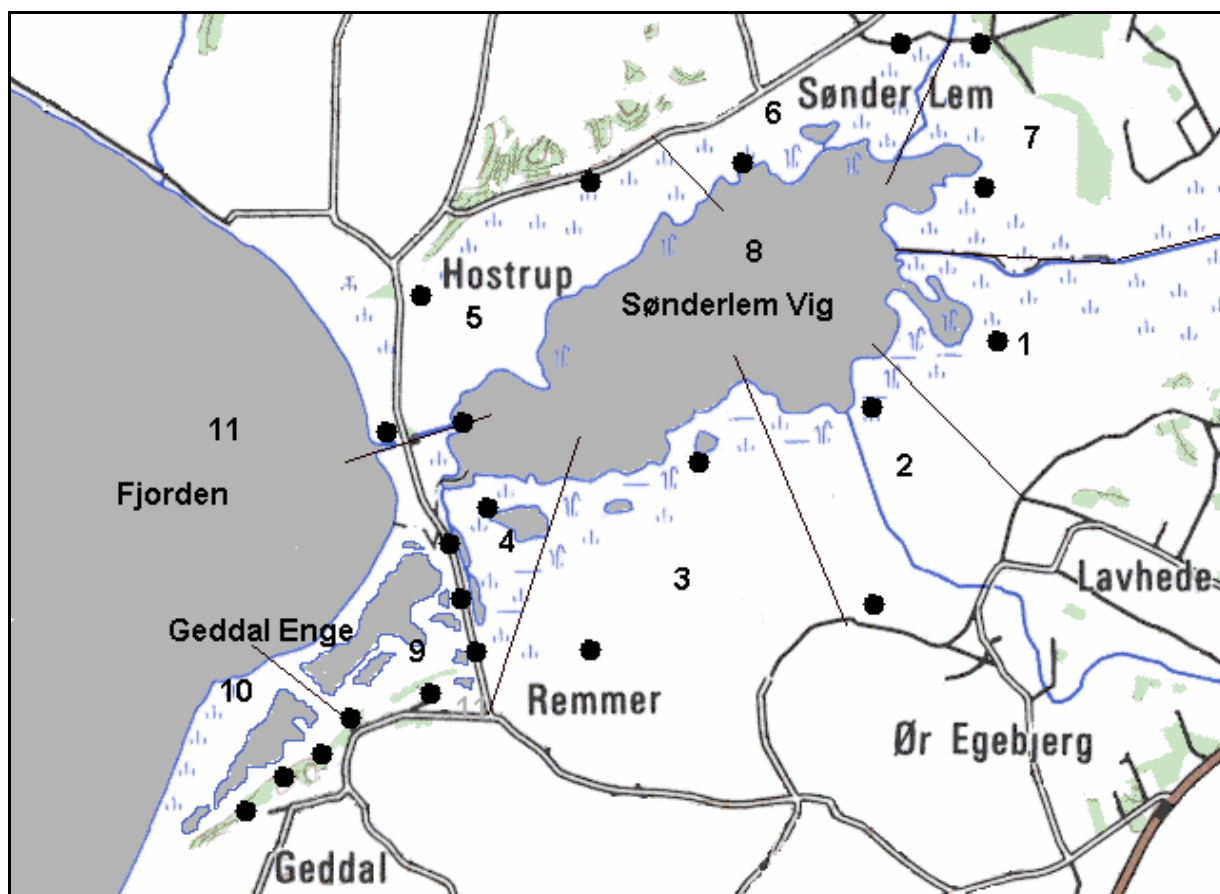
Optællinger

Formålet med undersøgelsen har været at gøre status over fuglenes forekomst i hele området omfattende Geddal Enge og Sønderlem Vig. Der er muligheder for mange sammenligninger og opgørelser i det store datamateriale, da området blev delt ind i delområder. Der er dog i denne rapport hovedsagelig gjort sammenligninger med tællingerne på Geddal Strandenge "Statusrapport over fuglelivet 1992-1995" (Sørensen og Novrup, 1996) og tællingen i 1994 ved Sønderlem Vig "Fuglelivet i Sønder Lem Vig 1994" (Grøn, 1995).

Tidagstællingerne er blevet foretaget af en gruppe frivillige fugletællere, nemlig Gerner Majlandt, Peter R. Pedersen Derdau, Jan Pedersen, Gorm Thyge Wæhrens, Carsten Laursen, Gert Thorhauge Andersen, Sten Jensen, Egon Østergaard, Ole Olesen, Christian og Ulrik Svane, Henning With Jensen, Henning Rose Sørensen og Leif Novrup.

Området

Optællingerne er foretaget fra faste optællingspunkter, som vist på kortet herunder. Desuden er medtaget fugle, som er iagttaget imellem punkterne. Området er delt i 11 delområder, og alle tælledata er indført i DOFBASEN under disse delområder, så det muliggør en analyse af fuglenes tilholdssteder i området som sådant. Delområderne 1, 2, 3, 5, 6 og 7 udgør store eng- og rørskovsarealer. Delområde 4 rørskov og små opgravede mosehuller. Geddal Enge er delt i delområde 10 neden for skrænten og delområde 9 ud for fugletårnet, mens selve vandfladen på Vigen er delområde 8 og vandfladen og stranden ud for Geddal Enge er delområde 11.

Figur1. Undersøgelsesområdet med tællepunkter og områdeinddeling.

Metode

De mange observationer fra området er tilvejebragt på 2 måder:

- A) Systematiske tællinger udført af lokalafdelingen
- B) Øvrige iagttagelser indsendt til lokalafdelingen

A) Systematiske tællinger udført af lokalafdelingen

Der er gennemført tidagstællinger fra og med 1. januar 1996 til og med 29. december 1998. I alt 108 tællinger. Optællingerne er foretaget med håndkikkert og teleskop fra 22 faste tællepunkter i 11 delområder, som der fremgår af Tabel 1 og Figur 1.

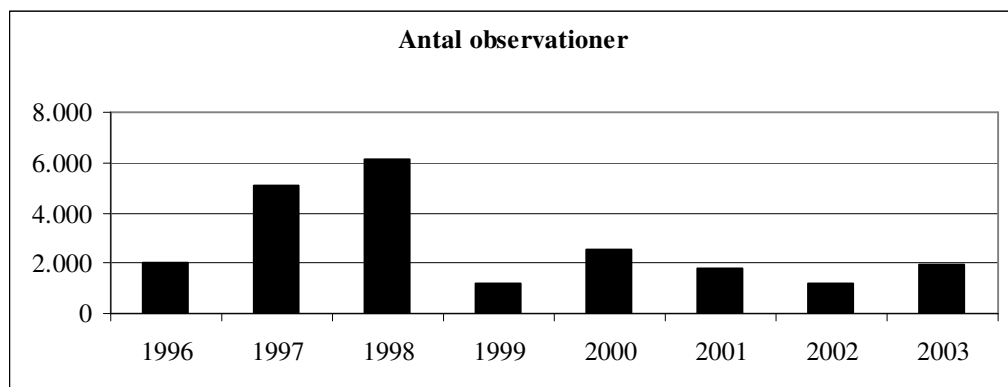
Optællingsdatoerne fremgår af Tabel 1. Ved optællingerne er art og antal noteret i notesbog, og disse data er senere indtastet af Henning Rose Sørensen i databasen "DOFBASEN". I denne er der også mulighed for at angive en række øvrige forhold omkring iagttagelsen. DOFBASEN kan findes på internetadressen www.dofbasen.dk

Tælledatoer 1996-1998												
1996	1/1	12/1	21/1	4/2	18/2	22/2	3/3	19/3	23/3	2/4	20/4	27/4
	2/5	14/5	26/5	5/6	15/6	25/6	6/7	13/7	27/7	5/8	18/8	31/8
	6/9	20/9	28/9	8/10	14/10	21/10	7/11	14/11	24/11	9/12	15/12	22/12
1997	3/1	11/1	29/1	2/2	16/2	22/2	10/3	16/3	22/3	7/4	12/4	30/4
	8/5	11/5	29/5	1/6	14/6	29/6	9/7	17/7	25/7	5/8	16/8	22/8
	3/9	16/9	28/9	4/10	14/10	25/10	2/11	16/11	25/11	9/12	17/12	26/12
1998	3/1	17/1	25/1	1/2	20/2	25/2	9/3	17/3	30/3	5/4	13/4	27/4
	1/5	16/5	31/5	4/6	19/6	28/6	6/7	12/7	21/7	9/8	13/8	24/8
	6/9	20/9	21/9	8/10	15/10	25/10	4/11	12/11	21/11	6/12	20/12	29/12

Tabel 1. Optællingsdatoer.

B) Øvrige iagttagelser indsendt til lokalafdelingen

Flere af de besøgende i området har indsendt et stort antal observationer af fugle til lokalafdelingens arkiv. Disse er herefter lagt ind på hjemmesiden www.dof-ringkobingamt.dk og efterfølgende indtastet i DOFBASEN. Alle iagttagelser fra årene 1999-2003, som er med i denne rapport, stammer fra disse data.

Figur 2. Observationernes fordeling på årene 1996-2003.

Artsgennemgang

Samtlige registrerede arter er medtaget, ligesom der for visse arters vedkommende er angivet forekomsten af racer.

Efter artsnavnet er der først gjort rede for yngleforhold, og herefter følger en beskrivelse af artens forekomst i undersøgelsesperioden 1996-1998. Derefter følger udviklingen 1998-2003, hvis det afviger fra perioden. Visse arter sammenlignes med tidligere undersøgelser.

For udvalgte arter vises artens geografiske fordeling på de tre hovedområder Geddal Enge, Sønderlem Vig og Fjorden i diagramform, og der slutes af med et månedsdiagram over tidagsmaksimum for de tre år 1996, 1997 og 1998.

I forbindelse med tekstgennemgangen er flg. ord og udtryk anvendt:

ad.	Voksen, udfarvet fugl
1K	Fugl i 1. kalenderår
2K	Fugl i 2. kalenderår
pull.	Fugl i dundragt
juv.	Ungfugl i sin første fjerdragt
imm.	Fjerdragt mellem juv. og ad.

Lommer

Rødstrubet Lom (*Gavia stellata*)

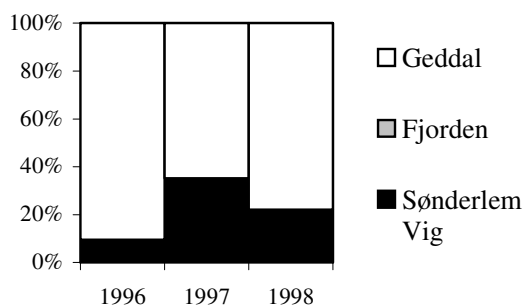
I alt 7 fugle set 1996-1998. Alle er set som enkelte individer på selve Vigen (område 8) i månederne marts-maj og i november.

Lappedykkere

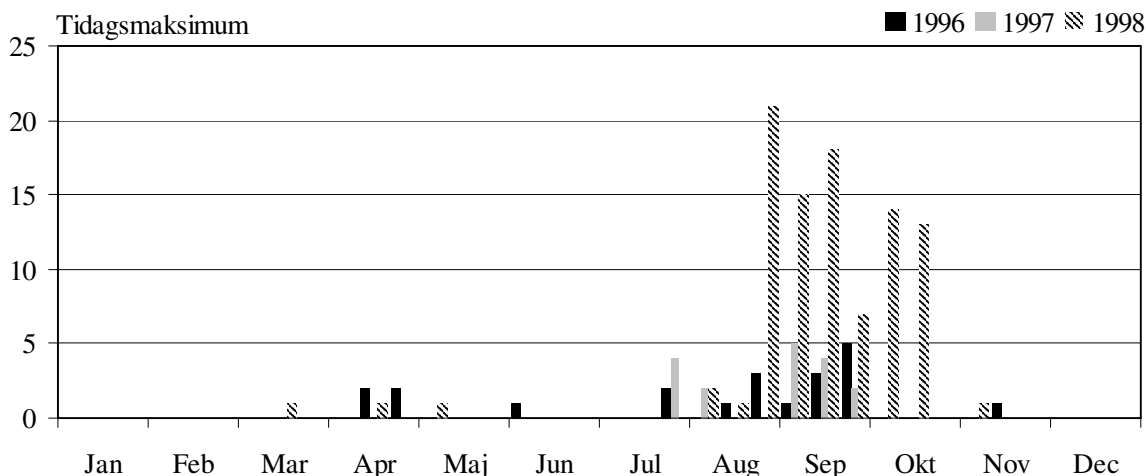
Lille Lappedykker (*Tachybaptus ruficollis*)

Der er 1-2 ynglepar i området, og hvert år er der iagttaget 1 sikkert par i område 4 i Sønderlem Vig. Den 13/4 1998 blev lappedykkeren set bygge rede og 25/7 1997 blev der samme sted set 2 adulte sammen med 2 juvenile. I 1998 blev der set 2 par med juvenile fugle på Geddal, men de kan nemt være kommet fra Sønderlem Vig området. Der er også set op til to fugle på Geddal Enge i april 1996, men der blev ikke set ungfugle. Derimod kan den have ynglet her i 1995, da der 27/6 blev set 1 juvenil sammen med 2 adulte (Sørensen og Novrup, 1996).

Geografisk fordeling

De fleste fugle ses på Geddal Enge fra slutningen af august til medio oktober med maksimum 20 24/8 1998. På selve Vigen ses de fleste i september måned med maksimum 10 6/9 1998. Arten har i Sønderlem Vig i perioden 1979-1994 været fåtallig og tilsyneladende uden yngel (Grøn, 1995).

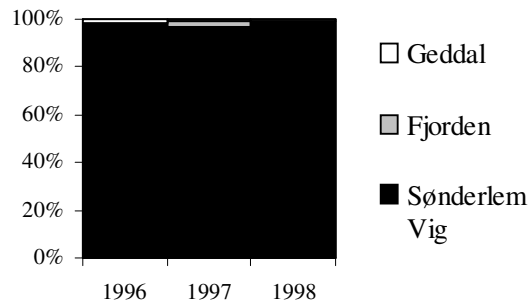
Øvrige iagttagelser:

I perioden 1999-2003 har det årlige største maksimumtal ligget på 24-42 små lappedykkere. Største maksimumtal er: 40 27/9 1999, 42 26/9 2000 og 35 20/1 2001. Det kan således konstateres, at området er en rigtig god rastelokalitet for arten.

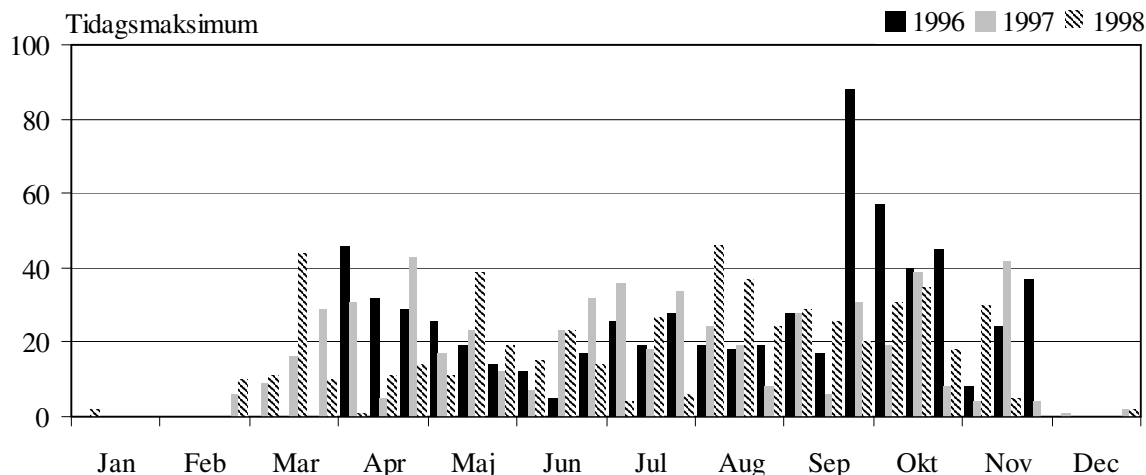
Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*)

Området huser 10-12 par. Tallet er noget usikkert, da der ikke er ledt efter reder i Vigen. I 1994 fandtes der 7 reder rundt i rørsumpen omkring Vigen (Grøn, 1995). Den 11/5 1997 taltes der 11 par på Vigen. Dette tal øgedes til 36 fugle 9/7 1997, hvilket godt kan passe med 10-12 par, da et kuld ofte er på 2-3 unger. Men både i 1996 og 1998 sås der færre fugle i juli – nemlig henholdsvis 28 og 27, så antallet af ynglepar har sikkert været færre. På Geddal Enge blev der 2/5 1996 set en toppet lappedykker på rede, men ingen juvenile blev iagttaget. Også i 1997 og 1998 blev der set 1 par, men ingen unger. Derimod lykkedes det både i 1994 og 1995 med henholdsvis 1 og 2 juvenile (Sørensen og Novrup, 1996).

Geografisk fordeling

Næsten alle lappedykkerne ses på selve Vigen. Maksimumtallene for forårs månederne er for de tre år henholdsvis 46, 43 og 44. De fleste fugle ses dog om efteråret med maksimum 88 28/9 1996, 42 6/11 1997 og 46 9/8 1998.

Gråstrubet Lappedykker (*Podiceps grisegena*)

Der er i alt set 6 gråstrubede lappedykkere: 1 11/5 1997 i den vestlige del af Geddal Enge. De øvrige er set på Fjorden: 1 4/10 1997 og 4 30/3 1998.

Øvrige iagttagelser:

I årene 1999-2003 er der årligt set mellem 1 og 2 fugle. 1/4 2001 således 2 på Fjorden og 2 8/5 2002 ved Geddal Enge.

Sorthalset Lappedykker (*Podiceps nigricollis*)

Der er i alt set 3 sorthalsede lappedykkere. 1 13/4 1998 i Sønderlem Vig og 2 21/9 1998 på Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

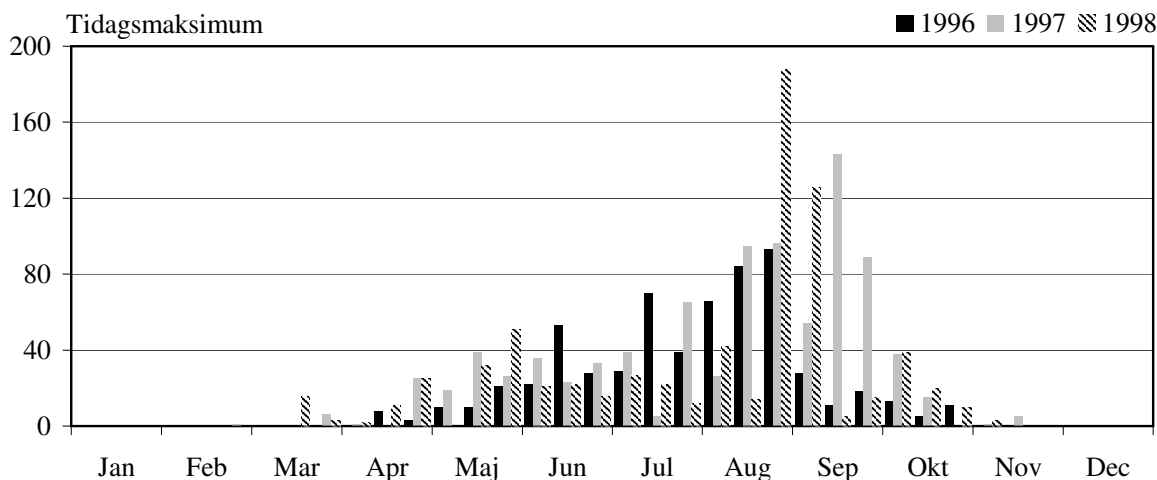
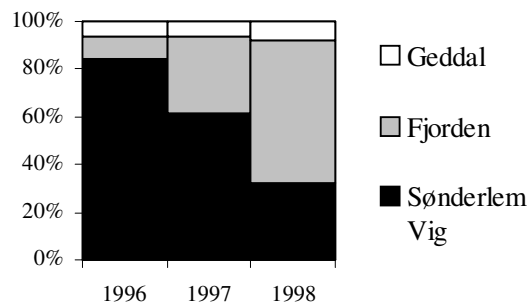
I perioden 1999-2003 er der også set sorthalset lappedykker i området, men dog ikke i 2001 og 2002. Den 17/9 1999 sås 2 ved Sønderlem Vig, 25-30/9 2000 opholdt én sig ved Geddal Enge og 30/4 2003 sås 4 ved Sønderlem Vig.

Årefodede

Skarv (*Phalacrocorax carbo*)

Skarven er registreret fra medio marts til medio november. I 1997 blev der dog set 1 skarv allerede i slutningen af februar. Fra slutningen af april med omkring 25 skarv stiger antallet langsomt hen mod september med maksimum 188 24/8 1998. Tallet falder så hurtigt, og fra medio oktober til medio november ses kun få fugle. Ses bort fra skarver på Limfjorden er antallet næsten hele året under 100 fugle. De fleste fugle ses på deres faste hvileplads på stenrevet i den sydvestlige del af selve Vigen eller i flugt herfra ud til Fjorden. Man kan træffe fiskende skarver både på Geddal og på Vigen, men den største fangst foregår på Fjorden uden for. En meget stor flok skarver på 675 24/8 1998 på Fjorden er ikke medtaget i diagrammet.

Geografisk fordeling

Storkefugle

Rørdrum (*Botaurus stellaris*)

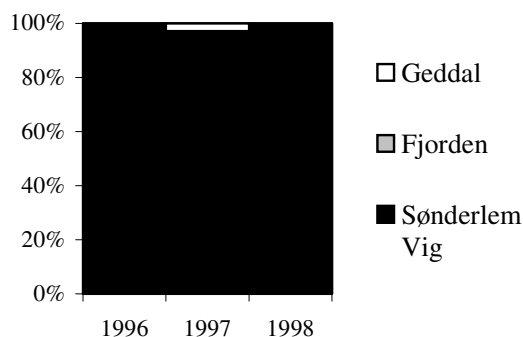
Det anslås, at der de fleste år yngler 4 par rørdrum. Alle på syd- og østsiden af Sønderlem Vig. Én ved dæmningen, én ved det gamle fugletårn i øst og to midt imellem. Rørdrummen kræver rørskov med våd bund.

De fleste fugle observeres i marts-april og er blot hørt. Da en han kan have mere end én hun, og rørdrummen lever meget skjult, kan det være vanskeligt at afgøre antallet af ynglepar. En ny undersøgelse fra Vejlerne (Faglig rapport nr. 304, 1999 fra DMU) har vist, at rørdrummen foretrækker rørskove med en alder på 9-10 år, mens den undgår uhøstede rørskovsområder, der er mere end 10 år og mindre end 5 år. Fra Geddal Enge er der kun én observation, 30/4 1997. I 1995 blev den derimod ofte set her. Den paukede da i den vestlige del og fløj tit over dæmningen for at fouragere på Geddal Enge.

Udviklingen i området har været følgende:

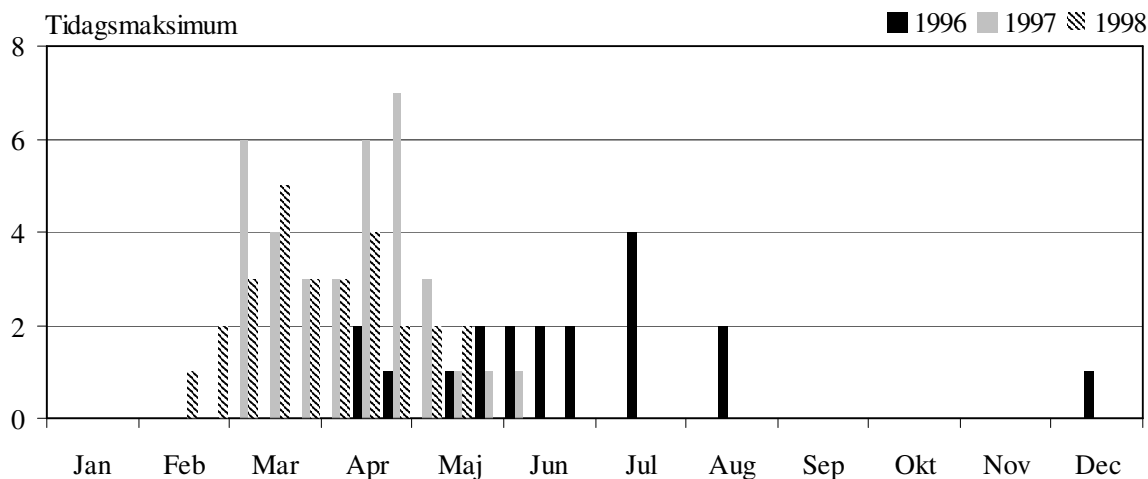
Der har ynglet rørdrum helt tilbage fra de første undersøgelser (Bolding, 1978), men da kun ét muligt par. I 1980'erne hørtes der jævnligt 1-2 paukende hanner, hvilket i 1992 blev til 2-3 og siden 1993 3-4 forskellige paukende hanner. Udviklingen har altså været positiv. I 1995 sås den ofte på Geddal Enge og paukede i maj måned ved den nærliggende Handbjerg Strand, hvilket kunne tyde på, at Sønderlem Vig området var mættet med ynglefugle. Isvinteren 1995/96, den første i 8 år, satte dog sit præg på antallet af rørdrum også i dette område. Først 20/4 1996 hørtes den første rørdrum, og højst 2 par har ynglet i 1996. Allerede i 1997 blev der igen pauket, nu fra 6 forskellige steder, hvilket tyder på 5-6 par, mens året 1998 igen tyder på 3-4 par. Den 17/2 2000 hørtes 3 paukende rørdrummer samtidigt.

Geografisk fordeling

Rørdrummen kan i milde vintre blive i området, men der er blot 1 observation 15/12 1996. De første høres normalt i februar. 1996 var noget speciel, da den første rørdrum blev observeret så sent som 20/4. Til gengæld blev rørdrummen i antal af to set helt frem til den 18/8, mens sidste rørdrum i 1997 blev set 1/6 og den sidste i 1998 16/5.

Silkehejre (*Egretta garzetta*)

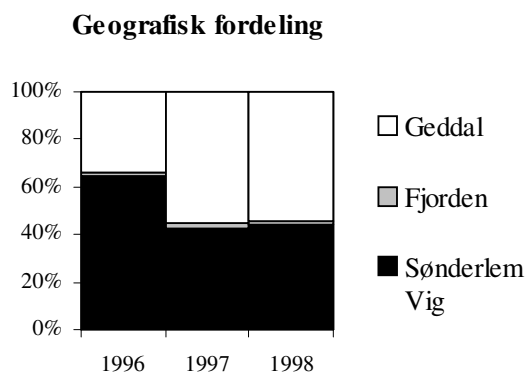
Arten er set både 22/6 1997 og 30/4-1/5 1998. Begge gange blev den set på Geddal Enge, og der var tale om en voksen fugl.

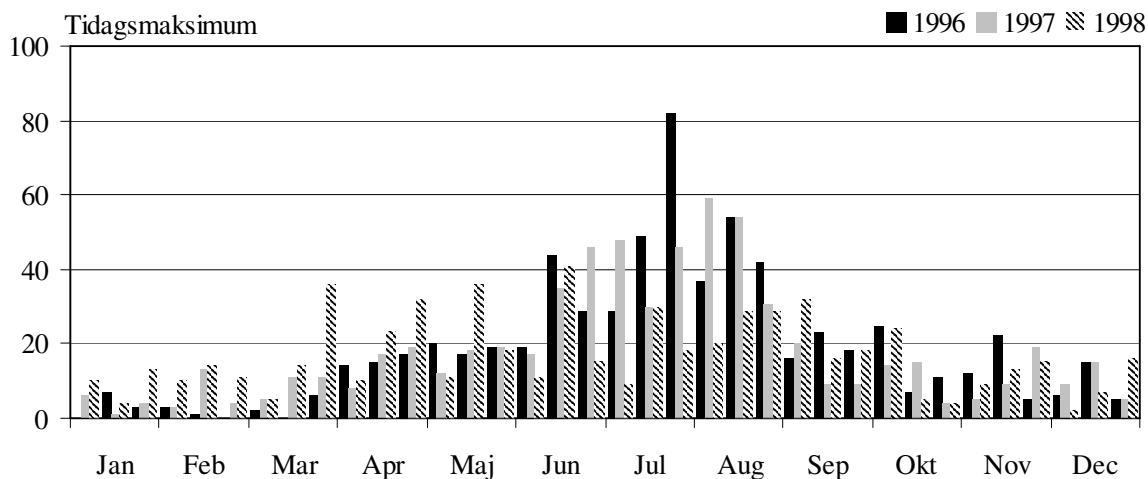
Silkehejren er én gang tidligere set i området, nemlig i 1994. Den blev da opdaget 17/6 på Geddal Enge, men blev også set i den vestlige del af Sønderlem Vig 23/6. Den blev sidst set 24/6.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

Der er en mindre fiskehejrekoloni i en lille rødgranplantage på nordvestsiden af Sønderlem Vig. Her yngler 10-15 par.

Fiskehejre ses året rundt. Fra ca. 10 fugle i januar op til 50-60 fugle i juli-august, dalende til omkring 15 fugle i slutningen af året. Diagrammet viser tydeligt tilstrømningen af ungfugle fra medio juni til ultimo august. Fuglene ses i hele området.

Sort Stork (*Ciconia nigra*)

Den 16/7 1997 sås en sort stork raste kortvarigt, inden den fløj videre.

Skkestork (*Platalea leucorodia*)

Skkestorken er kun set en enkelt gang ved Geddal Enge. 24/5 2002 sås 1 rastende på engene.

Svaner

Knopsvane (*Cygnus olor*)

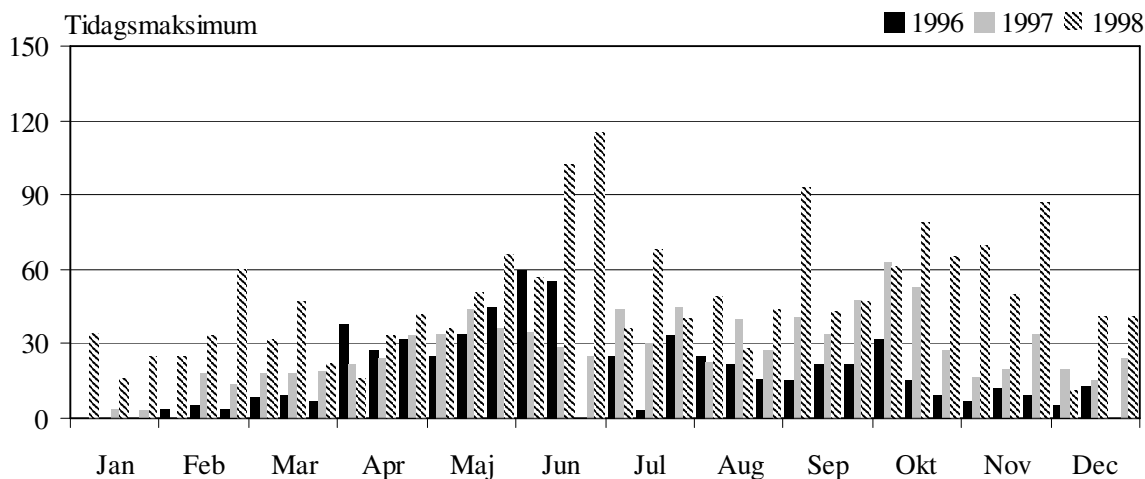
Området huser ca. 10 ynglepar. Rørskoven omkring Sønderlem Vig er ikke systematisk gennemført for reder, så talmaterialet viser ikke det nøjagtige antal ynglepar. I 1996 blev der talt 7 par i Sønderlem Vig og 3 par på Geddal Enge med henholdsvis 4, 4 og 2 unger. I 1997 taltes der 4 par i Sønderlem Vig med 4, 5, 7 og 7 unger og 2 par på Geddal Enge. Sidstnævnte sted kom der kun 2 unger i ét kuld. I 1998 taltes der 5 par i Sønderlem Vig med 2, 3, 3, 4 og 7 unger og 3 par på Geddal Enge med 4, 6 og 7 unger.

Til sammenligning kan det nævnes, at der i 1994 ved en grundig gennemførelse af rørskoven i Sønderlem Vig fandtes 9 reder med 5-7 æg i hver, hvoraf der kom dununger ud af de 7 reder (Grøn, 1994), samt 3 ynglepar på Geddal Enge. I 1979 blev antallet af ynglepar i Sønderlem Vig vurderet til 4-6 par (Bolding, 1980), så antallet af ynglepar synes at have ligget stabilt gennem de sidste tyve år.

Der er registreret knopsvaner hele året. Ud over yngleparrene omfatter det ikke-ynglende svaner, samt svaner, der fælder svingfjer. Der anes et maksimum i maj/juni og igen primo oktober. I 1998 sås betydeligt flere knopsvaner end de to foregående år.

Geografisk fordeling

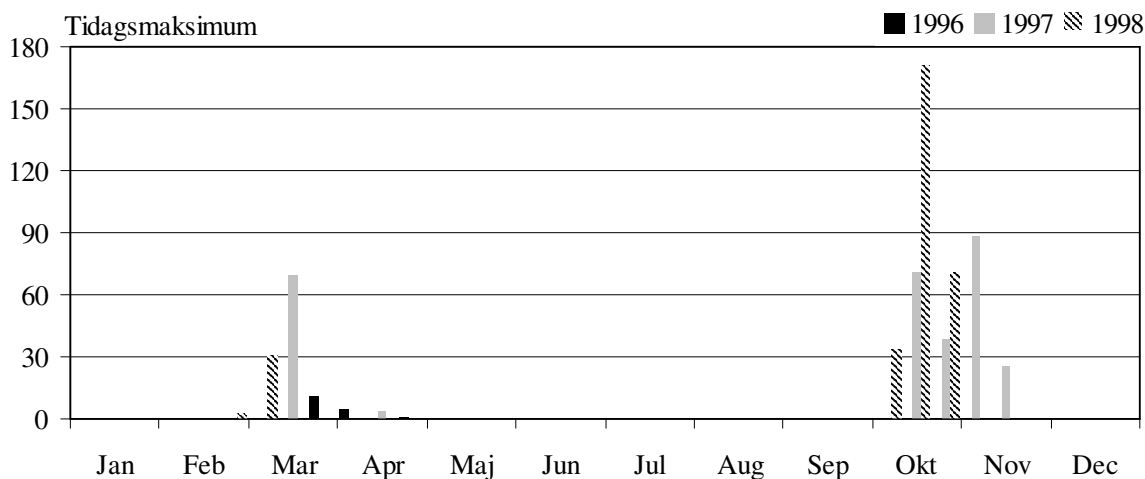
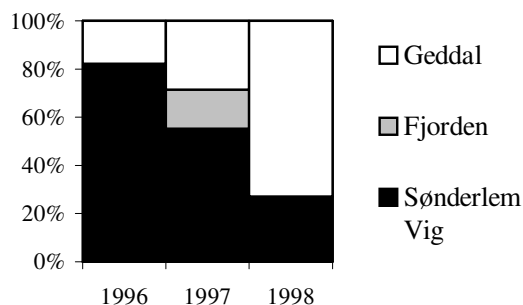

Pibesvane (*Cygnus bewickii*)

Pibesvanerne ses forår og efterår. Langt de største antal ses om efteråret, når de ankommer fra Ishavskysten ved Pechoradeltaet i Nordrusland. I 1996 blev der kun set pibesvaner om foråret med et maksimum på 11. Året efter blev der set mange flere, helt op til 69 om foråret og 88 om efteråret. 1998 blev det bedste år med 171 som maksimum i oktober måned. I 1999 blev der set op til 151 pibesvaner, så området er blevet en god rasteplads for arten. Pibesvanerne spiser vandplanter på Geddal Enge og i Vigen.

Flere er halsbåndmærkede, og det er påvist, at flere af dem er ringmærket på ynglepladsen ved Korovinskaya Bugten i Pechoradeltaet i Nordrusland. Således er nummer 415P aflæst både i 1997 og 1998.

Geografisk fordeling

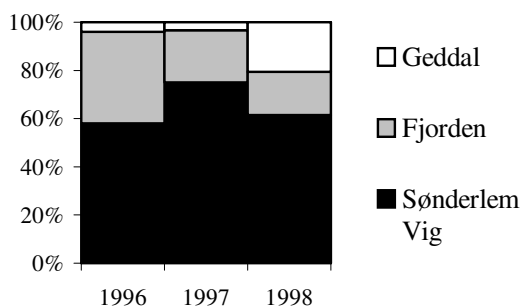
Øvrige iagttagelser:

Pibesvanen er i perioden 1999-2003 set med knapt så store maksimumstal som i 1996-1998. De største maksimumstal er 132 24/10 1999 ved Sønderlem Vig samt 44 20/10 2000 ved Geddal Enge. I 2003 sås igen en ringmærket pibesvane ved Sønderlem Vig, nemlig 714P, som også tidligere år er set i området.

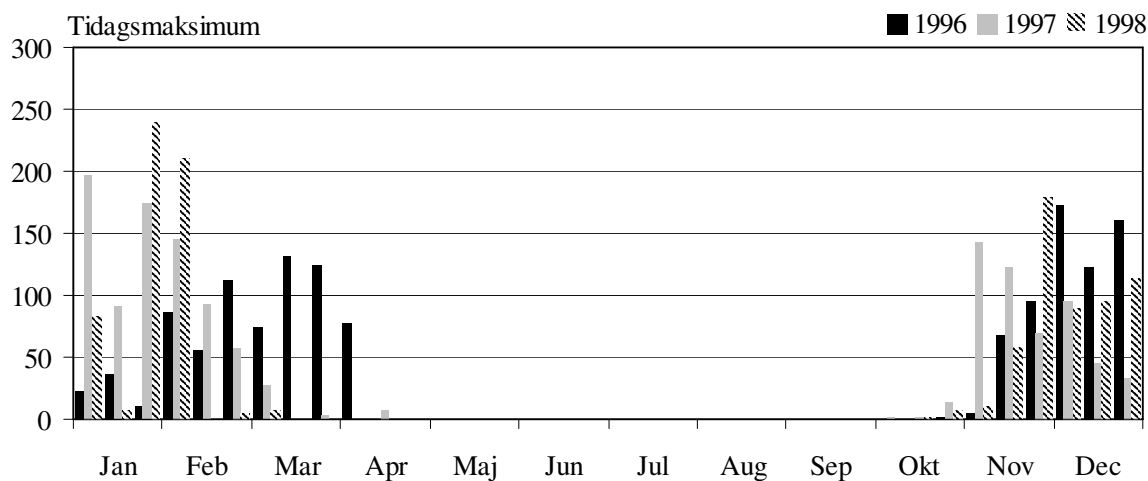
Sangsvane (*Cygnus cygnus*)

Sangsvanerne ses i området efterår, vinter og forår. De ankommer hovedsageligt fra Nordfinland i begyndelsen af november i et antal på 100-150. Flere flokke afløser hinanden vinteren igennem, og normalt ses der flest sangsvaner i årets første halvdel. I 1996 blev der set sangsvaner om foråret med maksimum 132 19/3. Om efteråret taltes der flest 9/12 med 172. Året efter blev der set helt op til 197 om foråret og 142 om efteråret. 1998 blev det bedste år med 240 som maksimum 25/1 og 179 om efteråret. I 1999 blev der set op til 151 sangsvaner, så området er blevet en god rasteplass for sangsvanerne. De græsser mest på engene syd for Sønderlem Vig.

Geografisk fordeling

Flere af sangsvanerne er halsbåndmærkede. De fleste er ringmærket på ynglepladsen ved søerne i det nordlige Finland. Således er nummer 3S52 og 6S30 aflæst både i 1998 og 1999. Hannen 3S52 blev ringmærket ved Marjoperä, Kemilä af Danmarks Miljøundersøgelser, da den var dununge i et kuld på tre.

Øvrige iagttagelser:

I 2003 sås der i perioden 8-16/12 323-381 sangsvaner ved Sønderlem Vig. Største maksimumtal var 381 10/12.

Gæs

Sædgås (*Anser fabalis fabalis*)

I 1997 blev der set 3 2/2, 6 16/2, 4 22/2 og 3 10/3.

Øvrige iagttagelser:

I 2002 blev der set 1 på Geddal Enge 27/9, mens der i 2003 blev set 12 på vintersæd ved Sønderlem Vig i selskab med sangsvaner 19/2, og som dagen efter lå i vågen ved Smalle Ås udløb. Den 7/3 2003 lå der 11 på Vigen. Desuden gik der fra 17/3-25/7 2003 en skovsædgås på Geddal Enge.

Tundrasædgås (*Anser fabalis rossicus*)

Race af sædgås.

I alt to observationer: 26 22/2 1996 og 15 23/3 1996.

Kortnæbbet Gås (*Anser brachyrhynchus*)

Ses kortvarigt raste i vekslende antal fra 1-600. I 1996 2 i maj på engene ved Sønderlem Vig, i 1997 14 på Geddal Enge 25/9 og i 1998 blev der set kortnæbbet gæs i perioden fra 14/2-19/4 med maksimum 166 25/2.

Øvrige iagttagelser:

I 1999 var den største observation 50 15/4 og i 2000 600 14/4 ved Sønderlem Vig. Maksimumtallene: 2001 80 18/4, 2002 142 28/9 og 2003 225 31/3. Noget tyder altså på, at de kortnæbbede gæs er ved at finde vej til engene de sidste måneder før afrejsen til de nordlige ynglepladser på Svalbard og kortvarigt på rejsen tilbage derfra.

Blisgås (*Anser albifrons*)

Blisgæs ses næsten hvert år i lille antal på engene ved Sønderlem Vig. I 1996 blev de set fra 22/2-20/4 med maksimum 14 23/3. I 1997 blev der set 8 9/12-10/12, som årets eneste, og i 1998 blev der set 1 25/1 og igen 1 4/10-12/10 på Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

I 2000 blev der set 2 14/4 ved Sønderlem Vig, og i 2003 blev der set 5 7/3 på Vigen og 1 2k 13/4 på Geddal Enge.

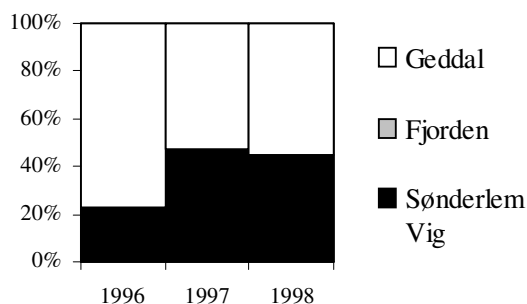
Grågås (*Anser anser*)

Grågåsbestanden har haft en vældig fremgang i området, som det ses af nedenstående diagram.

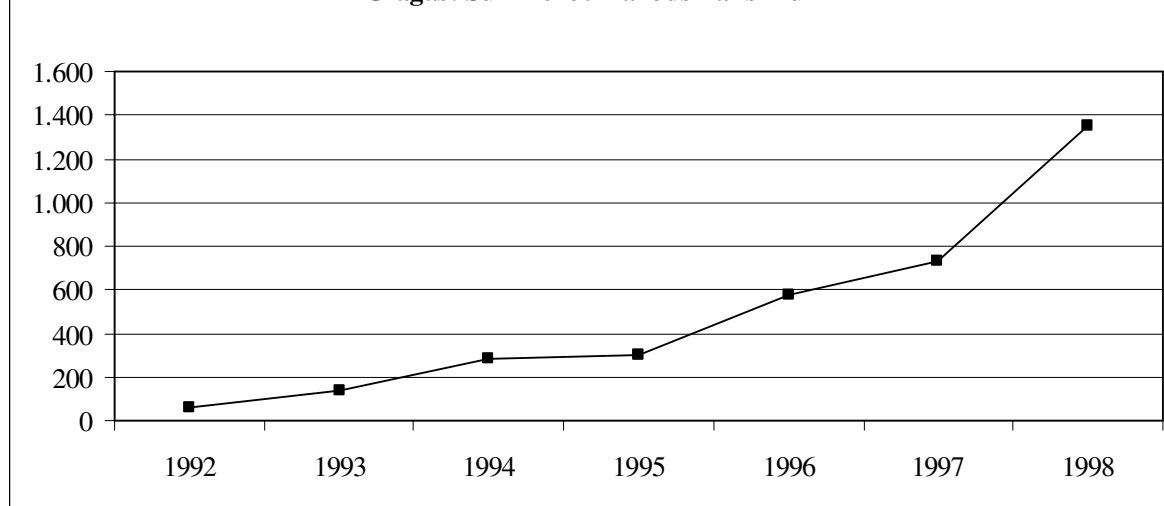
Grågæssene bruger hele området jævnt hen over året. Særlig sent efterår, vinter og forår benyttes Sønderlem Vig mest, mens Geddal Enge har størst betydning fra april til oktober.

Der er ingen grågæs talt i september måned 1996-1998 på engene ved Sønderlem Vig. Alle gæssene befinder sig da på Geddal Enge, som er et jagtfrit område. Jagten på grågæs går ind 1/9!

Geografisk fordeling

Grågås. Summeret månedsmaksimum

Udvikling i grågåsebestanden på Geddal Enge og Sønderlem Vig 1992-1998. Figuren er fremkommet ved at addere alle måneders maksimum i de enkelte år.

Som det ses af diagrammet, har udviklingen været støt stigende fra et maksimum på 63 grågæs i 1992 til 1.349 i 1998. Fra 1994 rastede mange grågæs også om efteråret, hvilket er en medvirkende årsag til den store fremgang. Grunden til fremgangen kan ikke udelukkende tilskrives naturgenopretningen af Geddal Enge, idet den danske efterårsbestand er steget i perioden 1975-1992 fra 25.000-30.000 grågæs til ca. 35.000 (DMU, Faglig rapport. nr. 97). En del af gæssene forår og efterår er sikkert norske gæs til eller fra vinterkvarterer i Holland og Spanien.

Efterhånden er der også en del unge, ikke ynglende grågæs i området. Det er disse fugle, der forlader Geddal Enge midt i maj for at mødes med andre grågæs for at fælde svingfjerene på særlige fældningspladser. De kommer tilbage til området omkring midten af juli.

Yngleforhold

Grågåsen er formodentlig begyndt at yngle i området i slutningen af 1970'erne (Grøn, 1994) eller begyndelsen af 1980'erne. I 1986 og 1989 er der således set 2 ynglepar. Siden 1993 er der hvert år set 2 ynglepar til og med 1996, hvor der blev talt 2 par med henholdsvis 2 og 6 unger. Begge ynglede i Sønderlem Vig området lige øst for dæmningen. Begge par fandtes senere fouragerende på Geddal Enge. I 1997 blev der 8/5 set 2 par på Geddal Enge med henholdsvis 3

og 15 unger, mens der på Sønderlem Vig siden blev talt 2 par med tilsammen 14 unger. I alt 4 par med succes! I 1998 yngede der 10 par. 5/7 taltes på Geddal Enge 10 par med henholdsvis 1, 1, 2, 3, 3, 5, 5, 5, 7 og 8 unger. Altså en ganske pæn fremgang! I 2000 blev der set 9-10 ynglepar, i 2001 13 par, i 2002 10 par og i 2003 taltes 15 par med 78 unger.

Grågæssenes forekomst:

1996:

Den kolde vinter 95/96 holdt gæssene tilbage, så de første 3 ankom 18/2. De første nordtrækkende gæs ankom 20/3 og var der kun i tre dage. April toppede 20/4 med 78 gæs og helt frem til 14/5 sås et pænt antal. Derefter er der kun lokale ynglefugle tilbage. To ynglepar fik henholdsvis 6 og 2 unger. Begge yngede i Sønderlem Vig området øst for dæmningen. Begge par fouragerede senere på Geddal Enge. Det første træk satte ind 13/7 med 37 gæs, mens det rigtige efterårstræk begyndte 18/8 med 51 gæs. Helt frem til 24/11 var der mange gæs på engene. Den sidste gås blev set 15/12.

1997:

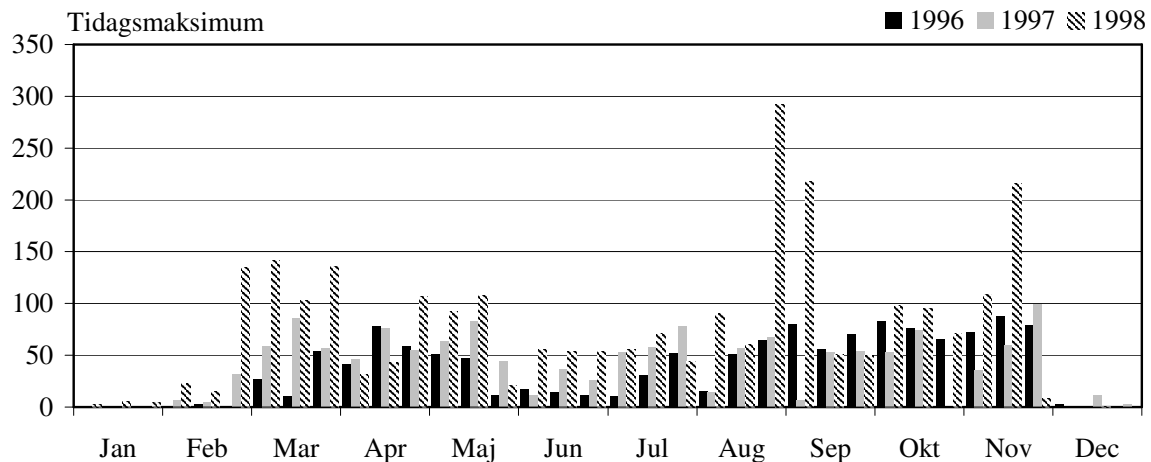
De første 7 grågæs blev set 2/2, mens yngleparrene var på plads 22/2 med 10 gæs på Geddal Enge og 22 i Sønderlem Vig. Allerede primo marts var der 70 grågæs på engene. Hver af månederne marts, april og maj topper medio med ca. 80 grågæs. I løbet af juli måned kom der flere gæs tilbage, og gennem hele efteråret var der 50-60 gæs det meste af tiden., men 25/11 taltes dog 99 gæs. De sidste 3 blev set 26/12.

1998:

De tre gæs fra december året før ses hele januar, og allerede 1/2 ankommer de første ynglepar med 23 gæs, mens hovedflokken er der 25/2 med 135 gæs. Disse gæs bliver til 30/3, hvor der taltes 136. Den 5/4 er alle borte bortset fra 32 lokale ynglefugle. Først 27/4 ankom et nyt hold. Da taltes 107 gæs. Disse gæs blev til medio i maj. Fra medio juli stiger antallet svagt hen mod 24/8, hvor der taltes 258 på Sønderlem Vig og 34 på Geddal Enge. Det må have været norske gæs på vej sydover. Én med norsk halsring, N80, blev aflæst. De fleste af disse var der stadig 6/9, hvor der taltes 218 gæs. I oktober og november kom nye flokke, så der en stor del af tiden var omkring 100 på engene.

Området er altså blevet en fin efterårsrasteplads for grågæs.

Øvrige iagttagelser:

Fra tidligere undersøgelser (Bolding, 1979) ved vi, at der visse år før i tiden kunne ses store flokke af grågås ved Sønderlem Vig. Således taltes der i 1979 en flok på 150 i april måned. Det var således før Geddal Enge genopstod i 1992. En beskrivelse af udviklingen i grågåsebestanden på Geddal Enge kan læses i rapporten: "Geddal strandenge, statusrapport over fuglelivet 1992-1995" (Sørensen og Novrup 1996). Den viser, at der i milde vintre kunne være få overvintrende grågæs, men at yngleparrene ankom midt i februar. I både april og maj måned forøgedes antallet med fugle sydfra, sikkert norske grågæs. I 1993 allerede i midten af marts og i 1994 allerede i februar af formodede svenske gæs. I juni og første halvdel af juli var der kun lokale ynglefugle på engene, men allerede i slutningen af juli forøgedes antallet af grågæs nordfra. Både i august og september kom der flere større bølger af grågæs, og mens der i 1992 og 1993 ikke var nævneværdige grågæs i oktober og november, var der de to følgende år over 20. I løbet af december var grågæssene draget sydpå. Det største antal grågæs i periode 1992-1995 var på 62 i februar 1994.

Grågåsen har i årene 1999-2003 fortsat den positive udvikling. 29/8-10/9 2000 taltes der således 400 rastende grågæs på Geddal Enge. I 2003 stod der 320 grågås 22/9 på Geddal Enge og her stod stadig 123 28/12.

Indisk Gås (*Anser indicus*)

Der har i perioden 1996-1998 været 1 indisk gås, som har benyttet både Geddal Enge og Sønderlem Vig til fourageringsområde. Efterår og vinter gik den sammen med canadagæssene og sangsvanerne, mens den om foråret var sammen med grågæssene. Hver sommer var den borte, idet den forlod området ultimo maj og for at vende tilbage lidt ind i august. I 1996 blev den set første gang 2/4 og forlod området 28/5. Den blev først set igen 18/1 1997, men har så siden været i området bortset fra sommermånederne. I 1998 blev den set sidste gang 16/11.

Øvrige observationer:

Der blev i 2000 set en 1 indisk gås på Geddal Enge i et par dage fra 20/6. I 2001 blev 1 set i perioden 9/1-25/1 og igen 2/9 på Geddal Enge. I 2002 sås 1 17/8-20/8 på Geddal Enge og i 2003 sås 2 fouragere 30/4 på Geddal Enge.

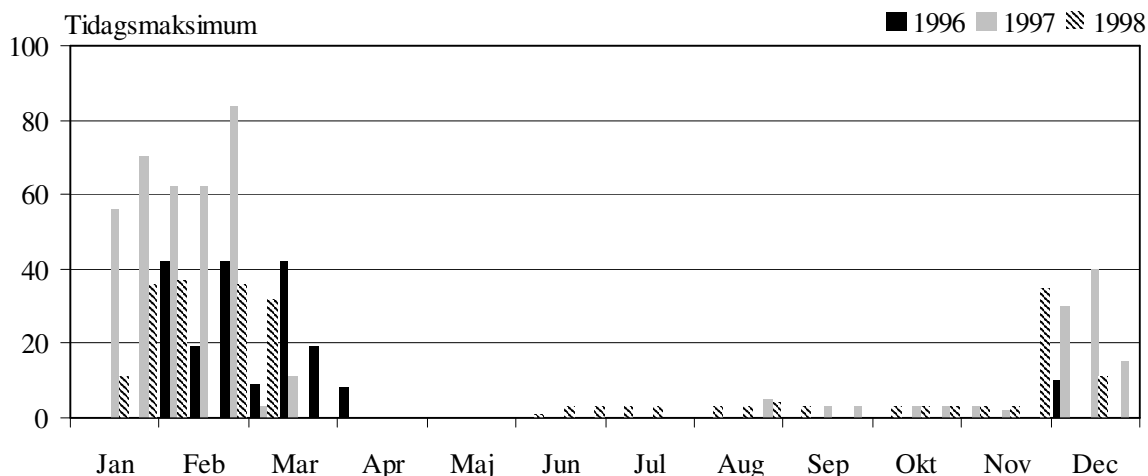
Canadagås (*Branta canadensis*)

Arten har ikke ynglet i området 1996-1998, men den skal dog have ynglet i 1985 og fået 4 unger ifølge en lokal meddeler. Den har for år tilbage ynglet på Venø efter at være blevet udsat.

Der er i 1996-1998 set op til 84 canadagæs i området. Gæssene ankommer omkring primo december for igen at forlade det omkring medio marts. Nogle få kan dog allerede ankomme i juni. Gæssene fouragerer hovedsageligt på engene syd for Sønderlem Vig. I vinteren/foråret 1996 blev der talt op til 42 gæs, i 1997 op til 84 gæs og i 1998 op til 37 gæs.

Det drejer sig formodentligt om norske gæs, der bruger området som vinterkvarter. I 1994 blev der således set flere canadagæs med rød halsring, som viste sig at stamme fra Norge.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

Canadagæssene begyndte at bruge Sønderlem Vig som rasteområde fra midten af 1980'erne, idet de første gæs er noteret i foråret 1985. I de følgende år har antallet været stigende indtil 1994, hvor der blev registreret op til 82 gæs.

I 1999 blev største maksimum 62 15/2.

I 2000 blev største maksimum 86 19/2

I 2001 blev største maksimum 156 10/1

I 2002 blev største maksimum 48 25/2

I 2003 blev største maksimum 49 16/2 og 64 28/12.

Bramgås (*Branta leucopsis*)

Arten ses hvert år med enkelte fugle, særligt på engene ved Sønderlem Vig. I 1996 1 14/5, i 1997 1 18/1 og derefter 2 2/2-22/3. I 1998 sås 1 17/3 og 27 3/10 på Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

I 2000 sås 1 3/2 ved Sønderlem Vig og 2 20/3 ved Geddal Enge.

I 2001 blev der set 3-4 25/2-1/4 ved Sønderlem Vig og 92 2/9-7/10 på Geddal Enge.

I 2002 sås 2 9/6 på Geddal Enge.

I 2003 sås 1 16/2-24/2 ved Sønderlem Vig og 2 13/4 på Geddal Enge.

Knortegås (*Branta bernicla bernicla*)

Ses fåtalligt. Alle observationer nævnes. Er set 20/10 1996, 27/4 1997, 5/4 1998 og fra 15/10-11/11 1998. Desuden 31/3 1999, 11/4 2000, 9/12-14/12 2001, 18/8 2002 og 7/3 2003.

Lysbuget Knortegås (*Branta bernicla hrota*)

Race af knortegås.

Den ses sjældent på vej til og fra ynglepladserne på Svalbard. Den 7/4 1997 blev der set 1 på Geddal Enge og 6/9 1998 sås 6 på Fjorden. Blev også set på Fjorden 20/3 2000 med 7 rastende fugle og 13/2 2001 med 1 gås på Geddal Enge.

Rødhalset Gås (*Branta ruficollis*)

I perioden 11/6-24/6 1997 blev 1 set sammen med grågæssene på Geddal Enge. Kun én gang er den set lige på den anden side dæmningen på Sønderlem Vig siden. Det formodes at være en undsluppet fangenskabsfugl.

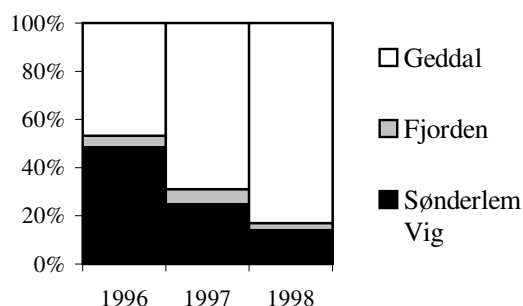
Andefugle

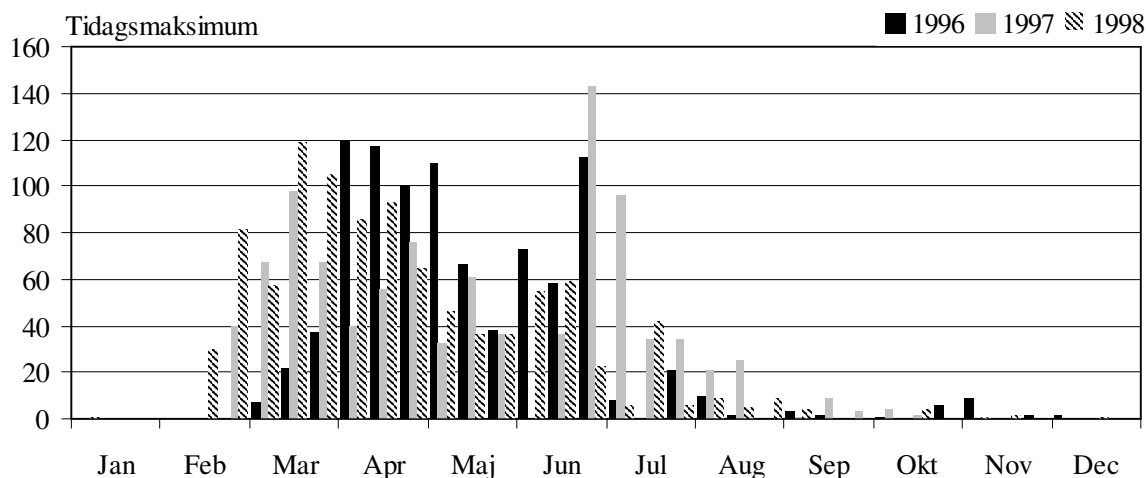
Gravand (*Tadorna tadorna*)

Der yngler i hele området omkring 7-9 par, med 5-7 par på Geddal Enge og 1-2 par i Sønderlem Vig. Det er dog usikkert, om alle parrene yngler på Geddal Enge, da gravanden er kendt for at føre sine unger langt omkring. Antallet af ynglepar er noget svingende fra år til år, idet der således i 1996, 1997 og 1998 er talt henholdsvis 40, 88 og 31 unger i området.

De første gravænder ankommer ultimo februar til primo marts for at toppe i marts-april. Som det ses af diagrammet, er der nogle høje antal ultimo juni og primo juli. Det skyldes de mange ungfugle. De største maksimumtal for de forskellige år er: primo april 1996 120, medio marts 1997 98 samt medio marts 1998 120. Primo/medio juli forlader de fleste adulte gravænder området, og der ses næsten kun juvenile fugle sammen med nogle få adulte. Disse fugle forlader dog først området primo september, men der kan visse år være nogle få fugle, som bliver året ud. Som det ses af den geografiske fordeling, er det hovedsageligt ved Geddal Enge, arten holder til. Det er dog blevet mere udpræget gennem de 3 år.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

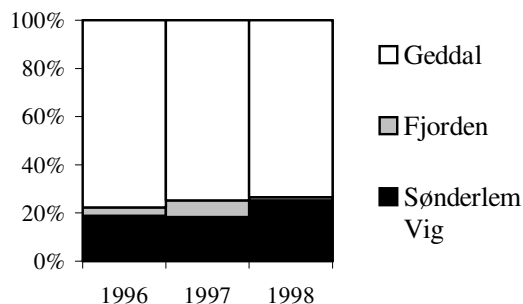
Forekomsten af gravand i årene 1999-2003 er stort set uændret. De største maksimumtal er således 105 11/3 2000, 102 25/2 2002 og 93 10/3 2003. Antallet af ynglende fugle ligger også ret stabilt på ca. 5 par om året, men i 2002 blev der dog konstateret 10 par.

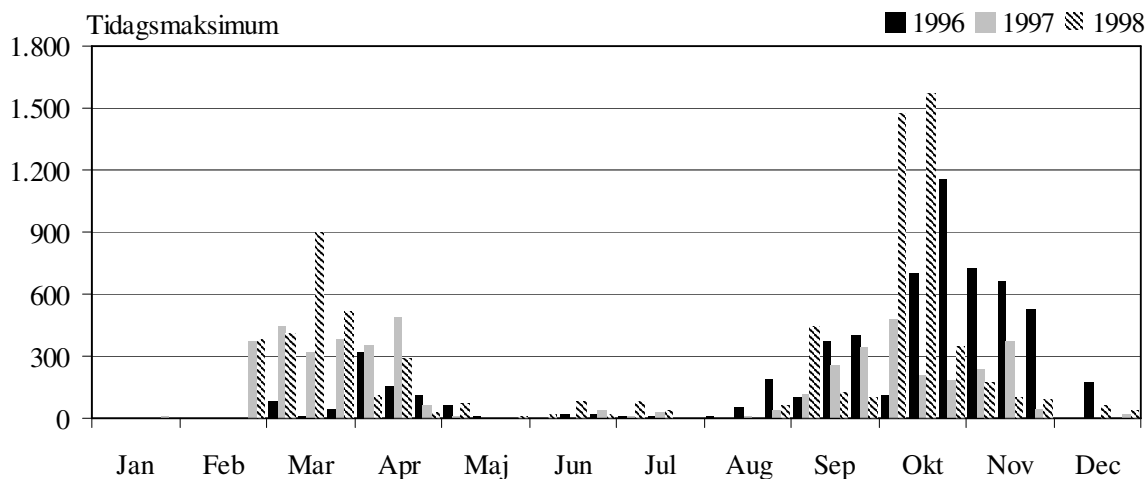
Pibeand (*Anas penelope*)

Arten yngler ikke i området, men der ses dog små flokke af oversomrende pibeænder hvert år. Således er den forår og sommer 1996 set på følgende datoer: 1 han 14/6 Geddal Enge og 5 25/6 Sønderlem Vig. I 1997 er der set 1 han 14/6 ved Geddal Enge.

Meget almindelig trækgæst forår og efterår. I milde vintre vil arten også kunne ses overvintre i området, men dog i ret små tal. Om foråret vil pibeanden fordele sig på alle 3 områder, dog med de fleste fugle i Sønderlem Vig med følgende maksimum: 165 2/4 1996, 376 22/2 1997 og 600 21/2 1998. Om efteråret er tendensen modsat, idet langt de fleste fugle opholder sig på Geddal Enge med flg. maksimum: 1.151 21/10 1996, 480 4/10 1997 og 1.571 15/10 1998. De første fugle dukker op ultimo august og kulminerer medio oktober. Pibeanden er helt klart gået tilbage i forhold til årene 1992-95, hvor der hvert år var maksimum på 3.000 fugle (Sørensen og Novrup, 1996). I årene 1996-98 har der i ingen af årene været over 1.600 fugle.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

Forekomsten i årene 1999-2003 er stort set uændret. Således 1.485 7/10 2000 og 1.500 30/9 2002.

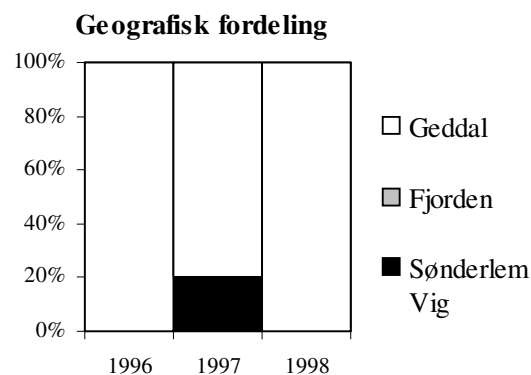
Amerikansk Pibeand (*Anas americana*)

Der er observeret 2-3 fugle af denne nordamerikanske art på Geddal Enge. Første gang var i perioden 26/3-18/4 1995, hvor der sås én adult han (Sørensen og Novrup, 1995). Det andet fund blev gjort 19/3 2000, hvor der igen blev set én adult han, som hele tiden havde følgeskab af en adult hun, som antageligt også var en amerikansk pibeand. Parret sås frem til 23/3 2000.

Fundet af de 2 hanner er godkendt af DOF' Sjøfaldhedsudvalg.

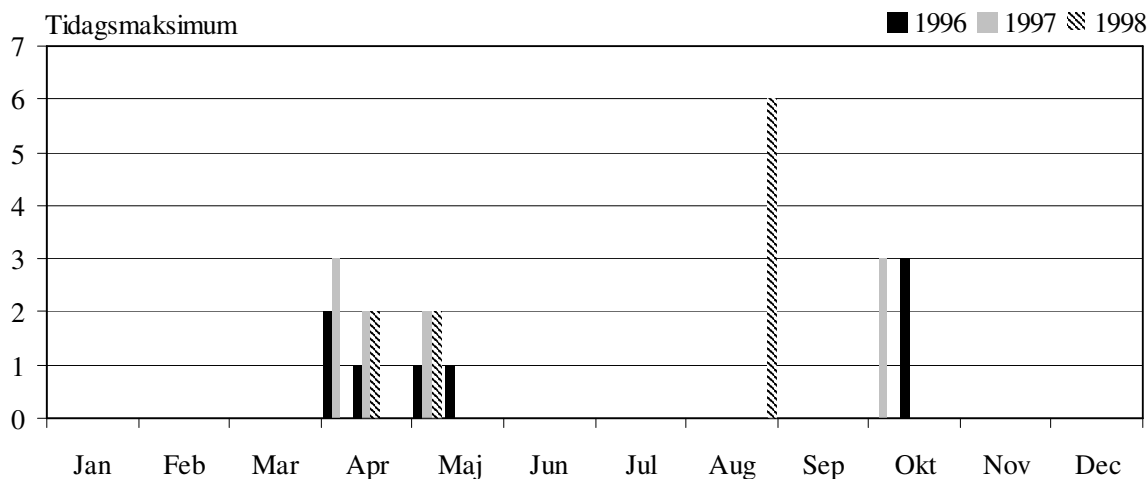
Knarand (*Anas strepera*)

Der er iagttaget et par på Geddal Enge i perioden 2/4-23/4 1996, og senere sås hannen fra 30/4 til 2/5. I 1997 blev der i Sønderlem Vig set 1 par 7/4 samt 1 par på Geddal Enge i perioden 12/4-8/5. I 1998 blev der 26/4 set 2 par på Geddal Enge. I år 2000 blev der i tidsrummet 29/4-22/5 observeret 3 hanner på Geddal Enge. Sandsynligvis har arten ikke ynglet i området, men helt udelukkes kan det ikke.

Der ses meget få knarænder i træktiden.

Maksimum for årene 1996-1998 er alle fra oktober: 1996 3 Geddal Enge, 1997 3 Geddal Enge og 1998 6 Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

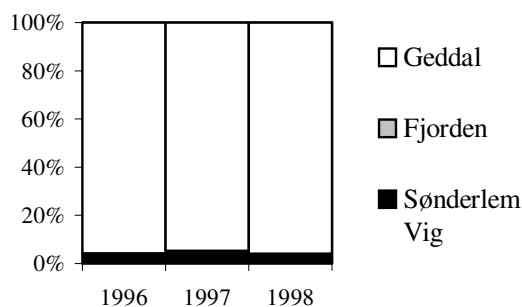
Både i 2000 og 2001 har der været 8-16 fugle i området. Således 16 4/10 2001 ved Geddal Enge.

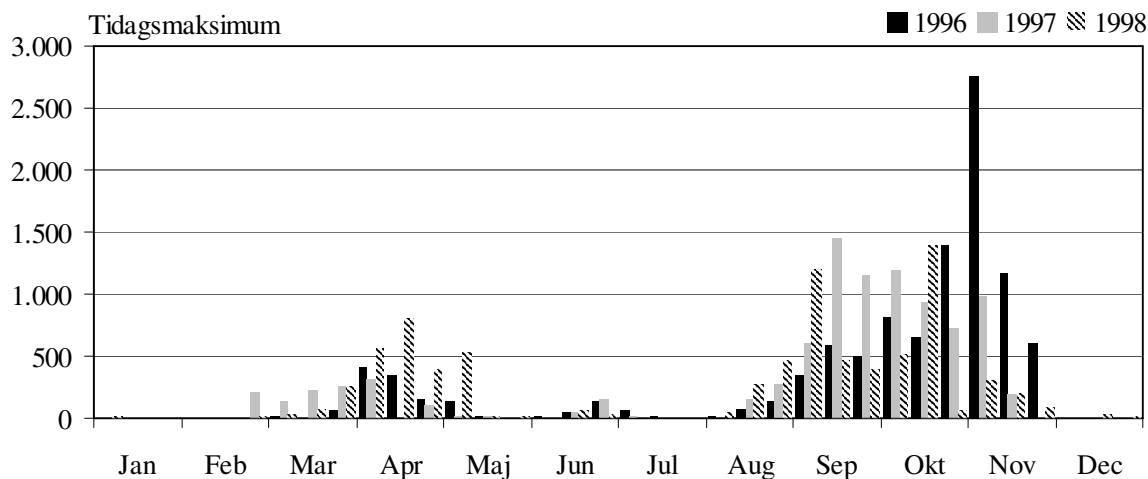
Krikand (*Anas crecca*)

Ud fra sete antal hanner vurderes det, at der i hele området yngler 2-4 par, fordelt med 1-2 par ved henholdsvis Sønderlem Vig og Geddal Enge. I henhold til tidligere undersøgelser for området kan det konstateres, at antallet af ynglepar har ligget ret stabilt på ca. 2 par igennem de sidste ca. 20 år ved Sønderlem Vig. Således er det i 1979 (Bolding, 1980) anslået, at der yngler 2-3 par. I 1994 anslås det, at der yngler 2 par ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995) samt 1-3 par ved Geddal Enge (Sørensen og Novrup, 1996).

Geddal Enge er en af amtets bedste rasteplasser for arten. Der er således talt 2.752 7/11 1996. I efterårsmånederne raster 1.500-3.000 krikænder på engene. Ved Sønderlem Vig ses der kun nogle få hundreder, med et maksimum for området på 210, som rastede på Vigen (område 8) 22/2 1997. Der et set krikænder gennem hele året. Tidligere år er der også konstateret store maksimumtal, især om efteråret. Således er der 15/10 1995 set hele 3.700 krikænder på Geddal Enge (Sørensen og Novrup, 1996).

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

Forekomsten af krikand har stort set været stabil i perioden 1999-2003, dog med lidt færre fugle. Største maksimumtal har i perioden ligget mellem 1.500 og 2.000 fugle, flest 16/10 1999, hvor der sås 2.000 fugle.

Amerikansk Krikand (*Anas carolinensis*)

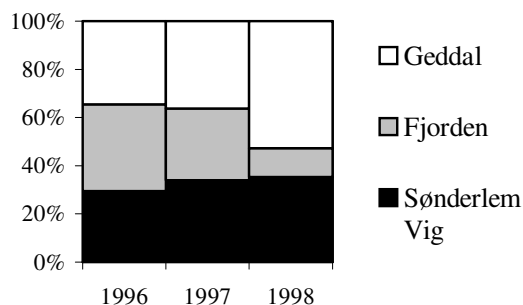
Denne sjældne nordamerikanske art er set én gang i perioden, nemlig 1/4-5/4 1998, hvor der sås 1 adult han. Fundet er godkendt af DOF's Sjældenhedsudvalg.

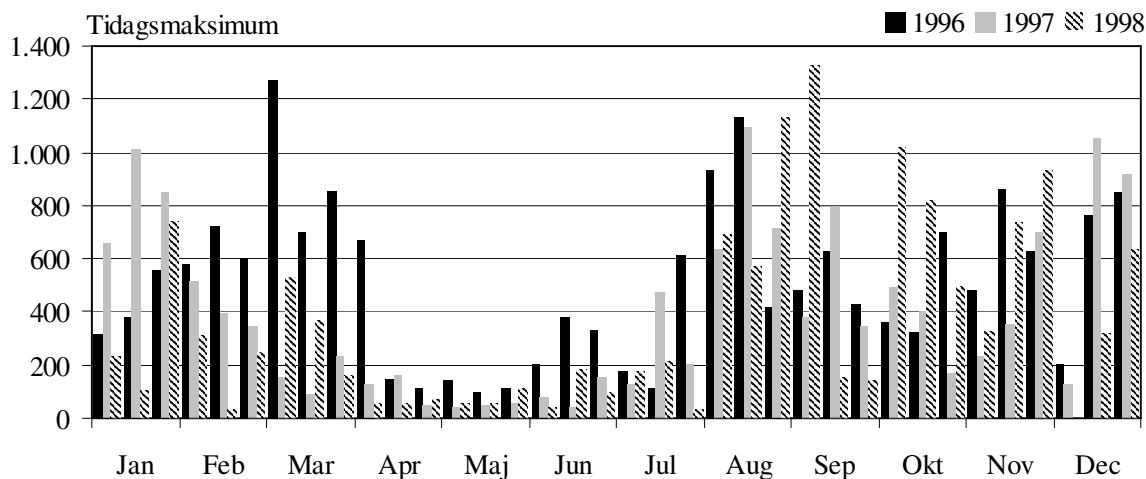
Gråand (*Anas platyrhynchos*)

Der ses kun få unger på trods af den koncentrerede optælling, og det forholdsvis lave antal må nok tilskrives ræv, måger eller krager. I 1996 sås 1 par med 6 unger ved Geddal Enge. I 1997 8 par med 57 unger, 26 ved Geddal Enge samt 31 ved Sønderlem Vig. Tallene for 1998 var 2 par med 13 unger ved Sønderlem Vig. I 1994 blev der registreret 21-28 ynglepar ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995). Det anslås, at der yngler 29-43 par i hele området, med ca. lige mange på Geddal Enge og Sønderlem Vig.

Gråanden er den tredje mest talrige andeart i området, kun overgået af krikand og pibeand. Hvis Sønderlem Vig og Geddal Enge i vinterperioden fryser til, vil man kunne se rigtig mange gråender på fjorden. Der er således i 1996 og 1997 set henholdsvis 1.270 og 1.010 fugle. I efteråret ligger antallet af fugle ved Sønderlem Vig mellem 800 og 1.000. Der udsættes rigtig mange gråender i Sønderlem Vig. En lokal jæger har således oplyst, at der i årene 1998-2000 blev udsat henholdsvis 1.000, 500 og 400 opdrættede ænder.

Geografisk fordeling

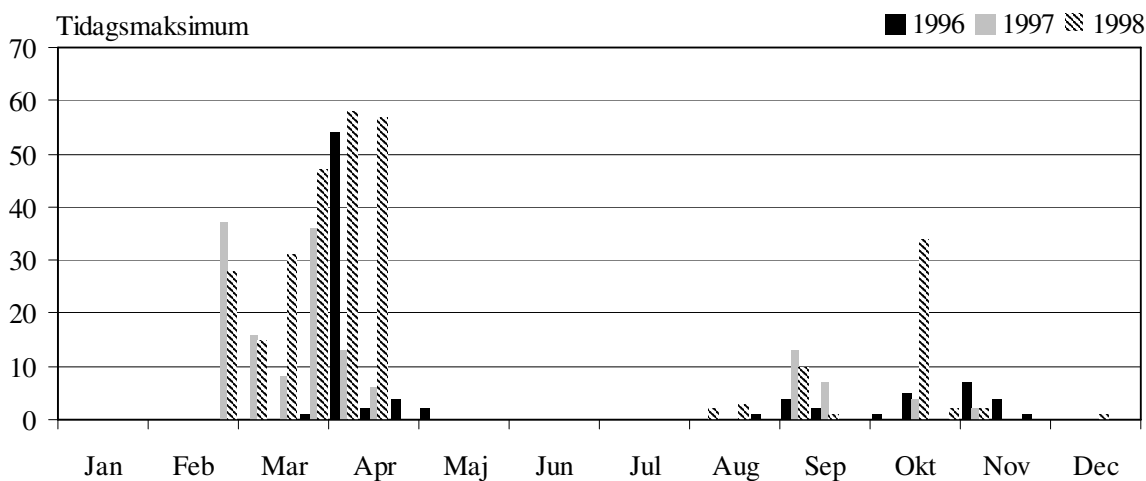
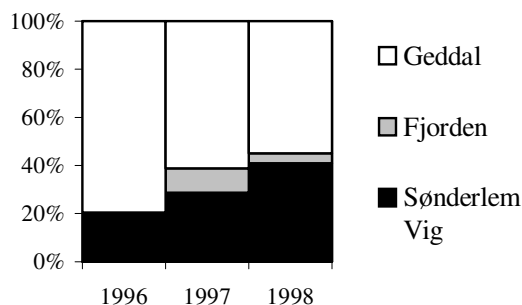

Spidsand (*Anas acuta*)

Som det ses af diagrammet, er det især om foråret, der ses spidsænder i området.. De første ankommer ultimo februar, men forekomsten topper oftest først ultimo marts-primus april, hvor der på følgende datoer er set større tal: 54 2/4 1996 samt 58 5/4 1997. Siden genopretningen af Geddal Enge i 1992 er arten blevet lidt mere talrig i området. Tidligere år har der ikke været over 15-25 fugle i området, dog med en enkelt undtagelse 25/3 1992, hvor der blev set 109 ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995).

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

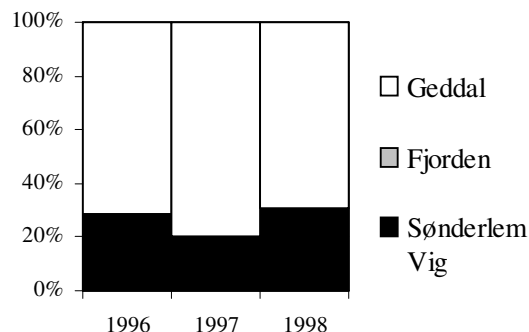
84 5/4 1998 Geddal Enge og 76 13/3 2001 Geddal Enge.

Atlingand (*Anas querquedula*)

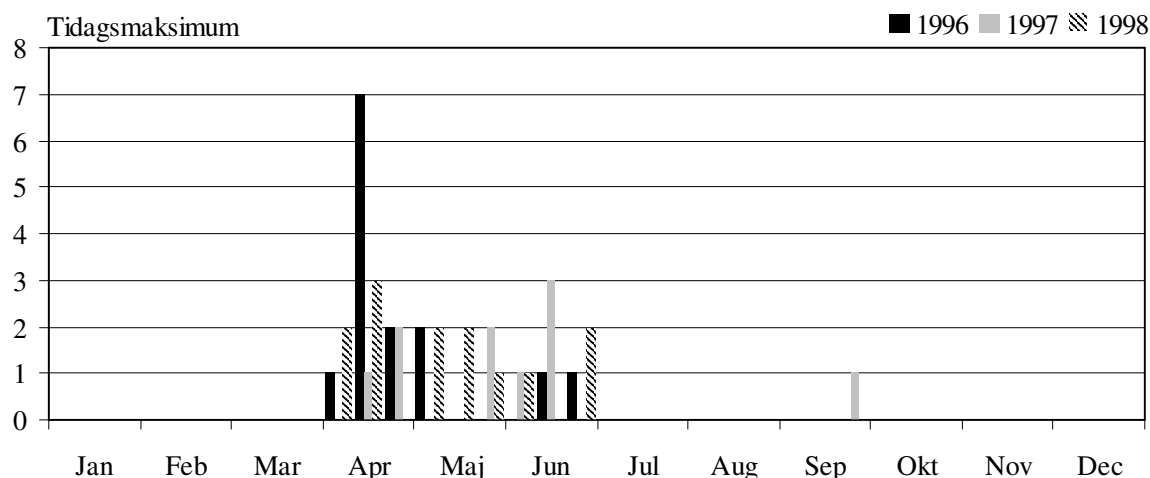
Atlinganden yngler sandsynligvis med 2-5 par i hele området, fordelt med 1-3 par på Geddal Enge, samt 1-2 par ved Sønderlem Vig. Yngleparrene er anslået ud fra antal hanner set forår og sommer igennem.

Der er kun registreret få atlingænder i træktiden. Følgende maksimumstal er talt: 6 (3 hanner og 3 hunner) 14/4 1996 Geddal Enge, 3 (1 han og 2 hunner) 14/6 1997 Geddal Enge samt 6 26/7 1998 Geddal Enge.

Geografisk fordeling

De første fugle ankommer primo april, og de sidste fugle ses henholdsvis 25/6 1996, 28/9 1997 og 26/7 1998.

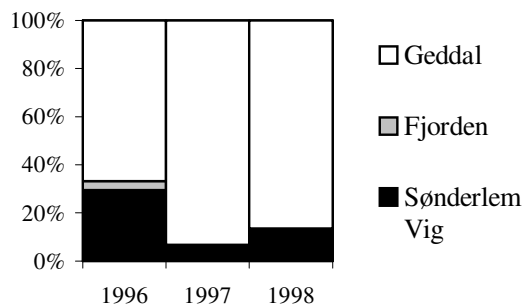

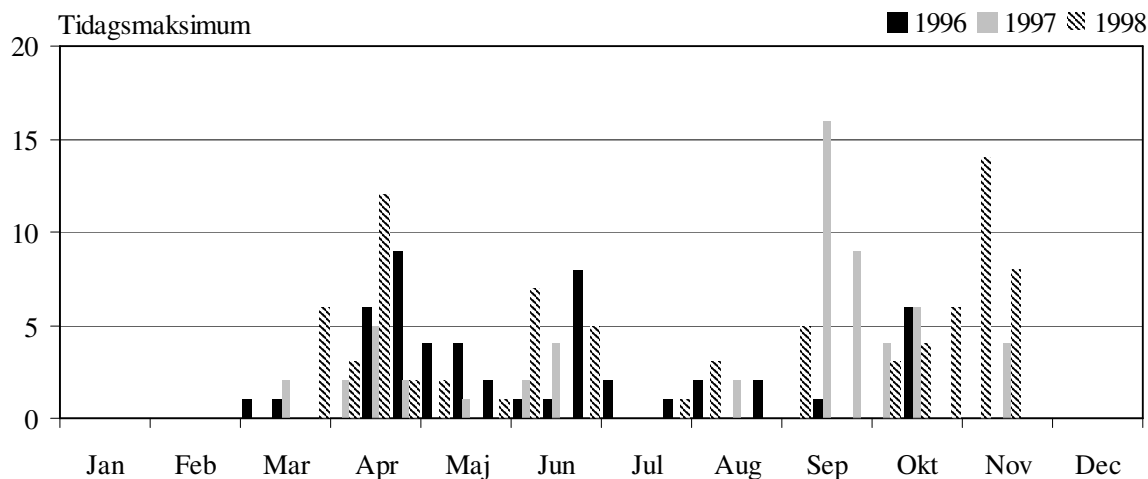
Skeand (*Anas clypeata*)

Ud fra forekomsten af hanner i forårs- og sommermånedene anslås det, at der yngler 2-5 par i hele området. I juni måned er der i alle årene set mellem 3 og 7 hanner på Geddal Enge. Ved Sønderlem Vig ses 2-3 hanner i samme måned. Arten er svær at vurdere, da der nemt kan være "overskudshanner" imellem, dvs. hanner som ikke yngler.

Der er registreret skeænder fra marts til november. Største maksimum om foråret er 13 fugle på Geddal Enge 23/4 1996. Fra efteråret er det 16 fugle på Geddal Enge 16/9 1997. Langt de fleste skeænder ses ved Geddal Enge. Største observation fra Sønderlem Vig er 6 30/3 1998.

Geografisk fordeling

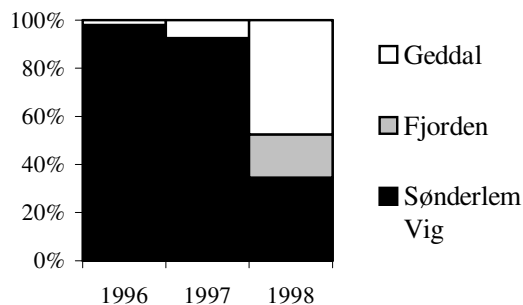
Øvrige iagttagelser:

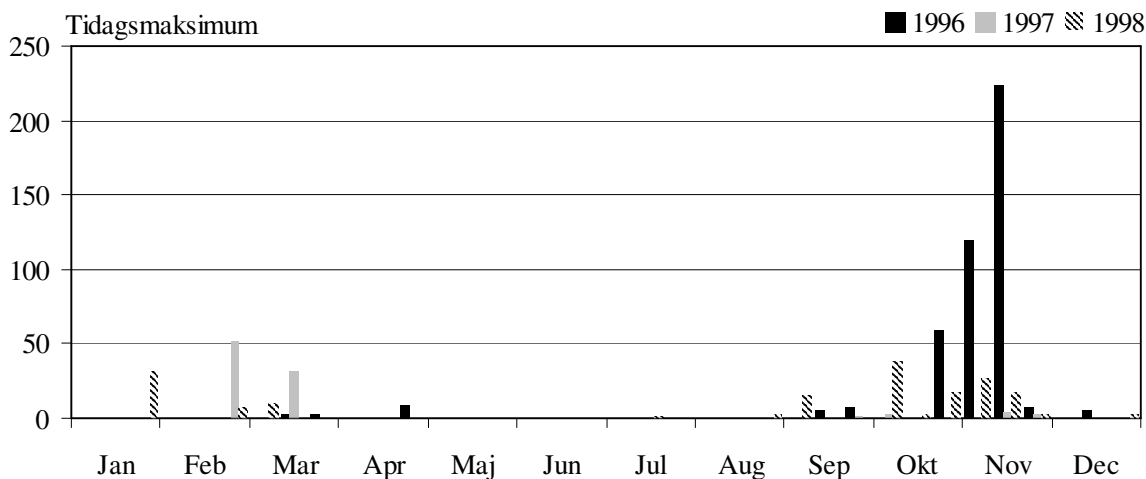
47 28/10 1998 Geddal Enge, 34 18/4 2001 Sønderlem Vig og 39 19/4 2003 Geddal Enge.

Taffeland (*Aythya ferina*)

Der er konstateret rastende taffelænder om foråret i perioden januar-april og om efteråret i tidsrummet september-december. Det er hovedsageligt Sønderlem Vig, som benyttes af rastende og fouragerende fugle. Det er, som det fremgår af diagrammet, for det meste om efteråret, der ses taffelænder. De største maksimumtal er 224 14/11 1996 Sønderlem Vig og 52 22/2 1997 Sønderlem Vig.

Geografisk fordeling

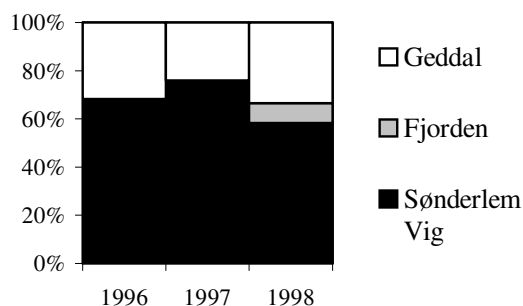
Øvrige iagttagelser:

Største maksimumtal for årene 1999-2003 har ligget på 136-184 fugle ved Sønderlem Vig, flest 184 6/11 2000.

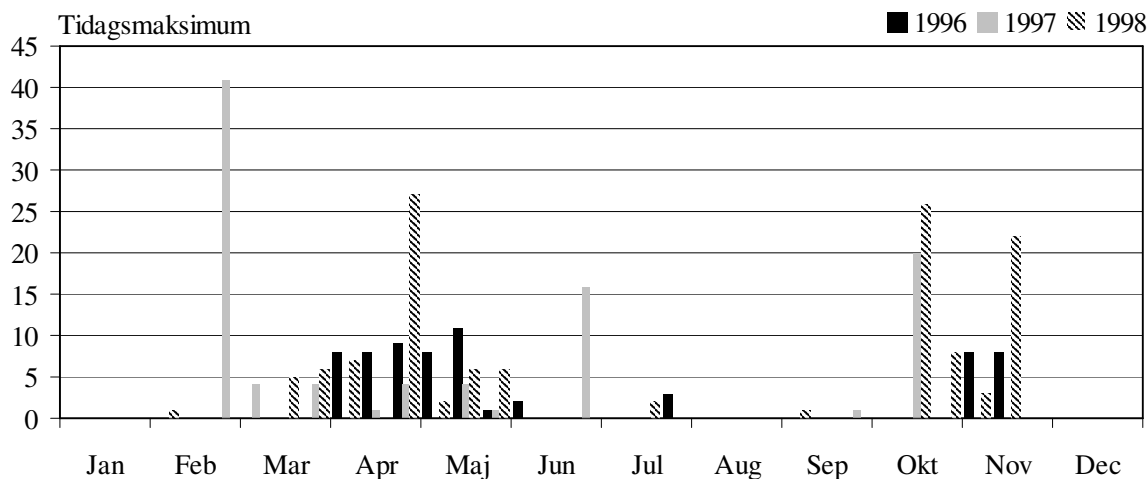
Troldand (*Aythya fuligula*)

Der er ikke konstateret ynglefugle i området, men der er dog registreret hanner i maj, juni og juli, således 2 5/6 1996 og 6 31/5 1998, alle ved Geddal Enge. Drejer sig sandsynligvis om ikke ynglende fugle, der oversommer eller er på fældningstræk. Troldanden har tilsyneladende ynglet ved Sønderlem Vig med mindst 2 par i begyndelsen af 1970'erne (Møller, 1978), og i 1978-1979 er det vurderet, at der yngede 1-2 par (Bolding, 1979, 1980).

Geografisk fordeling

Der foregår et ret beskedent træk forår og efterår. De første fugle dukker op ultimo februar, men hovedtrækket kommer først ultimo marts. Om efteråret er det medio oktober, der ses flest troldænder, og de sidste ses medio november. De største maksimumtal er 41 22/2 1997 Sønderlem Vig, 27 27/4 1998, fordelt med 8 Sønderlem Vig, 10 Fjorden samt 9 Geddal Enge, og om efteråret 26 15/10 1998 Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

19/11 2002 rastede der 100 troldænder ved Sønderlem Vig.

Bjergand (*Aythya marila*)

Meget sjælden trækguest i området. Der forligger således kun 4 observationer af 11 fugle. Den 31/10 1996 taltes 9 bjergænder ved Sønderlem Vig. Den 31/5 1998 sås 1 han ved Geddal Enge, og i perioden 25/10-4/11 1998 opholdt en hun sig ved Geddal Enge.

Ederfugl (*Somateria mollissima*)

Der er kun en enkelt iagttagelse af 15 28/4 2001 på Fjorden. Tidligere er der også set få ederfugle i området (Bolding, 1979).

Sortand (*Melanitta nigra*)

Meget sjælden gæst i området. Der forligger således kun 2 observationer af 2 fugle i perioden. Den 13/7 1 adult han Fjorden og den 30/3 1998 1 hun Geddal Enge.

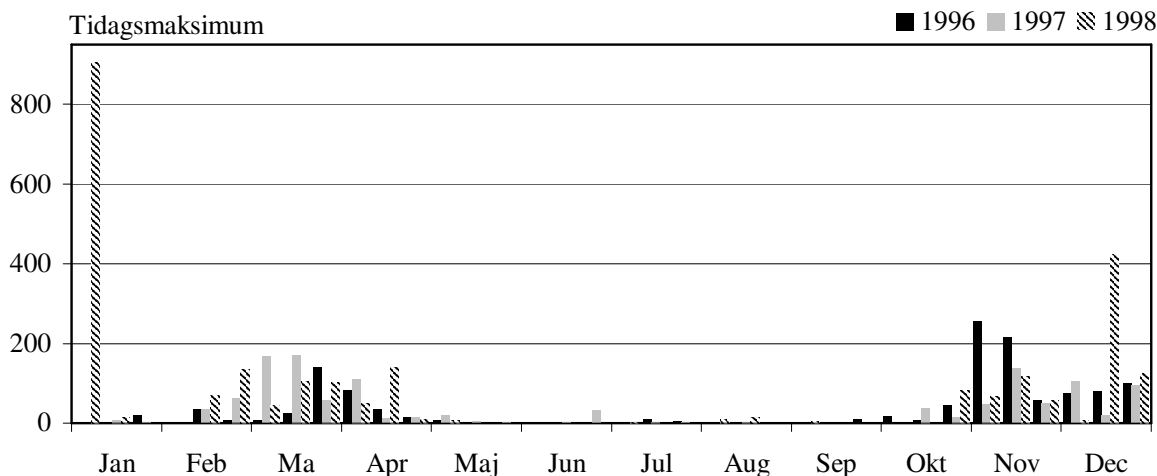
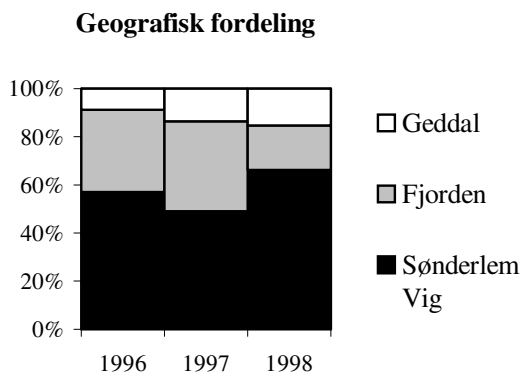
Øvrige iagttagelser:

26/9 2003 3 Sønderlem Vig.

Hvinand (*Bucephala clangula*)

Der er ikke konstateret yngel i området. Hvinanden er en meget sjælden ynglefugl i Danmark.

Der er registreret hvinænder hele året rundt, og der ses stort set lige mange hvinænder på forårs- og efterårstrækket. I dagtimerne raster og fouragerer de på Fjorden, dog også en del i Sønderlem Vig. Når skumringen og natten nærmer sig, trækker de ind i beskyttede vige og fjorde. Således foregår der også et træk af hvinænder ind til Sønderlem Vig i aftentimerne. De største maksimumtal er: 906 3/1 1998, fordelt med 850 Sønderlem Vig, 36 Fjorden samt 20 Geddal Enge. Om efteråret er det 423 20/12 1998, fordelt med 300 Fjorden, 95 Sønderlem Vig samt 31 Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

1.100 1/4 1996 Fjorden, 2.070 15/12 1998 Fjorden og 1.230 24/12 2000 Fjorden.

Lille Skallesluger (*Mergus albellus*)

Der foregår et ret beskedent træk af denne art. Ses hovedsageligt fra primo november til medio/ultimo marts. Der foreligger observationer gennem alle tre år på mellem 1 og 4 fugle. Det er hovedsageligt hunner, som ses i området, men dog også nogle få hanner.

Øvrige iagttagelser:

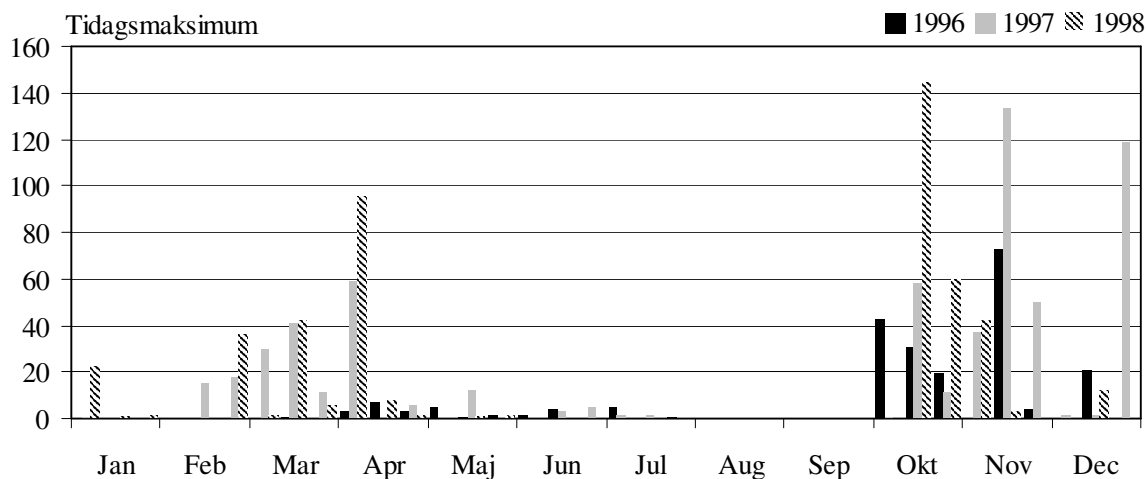
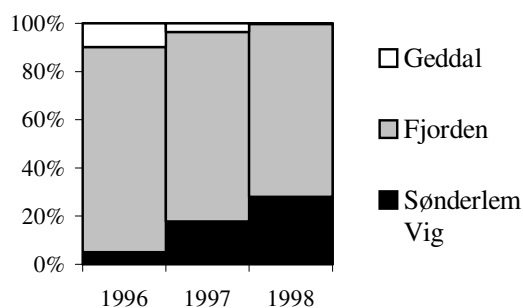
I perioden 3/3-23/3 2001 rastede der mellem 12 og 19 små skalleslugere i området, med maksimum 19 5/3 ved Sønderlem Vig.

Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*)

Der er set pardannelse af denne art gennem alle tre år. Der er dog ikke set unger i området, men den har sandsynligvis ynglet gennem alle 3 år med 1-2 par. Der er tidligere år set unger, således i 1993 6 unger og igen i 1995 2 par, som havde henholdsvis 5 og 4 unger, alle ved Geddal Enge (Sørensen og Novrup, 1996).

Bortset fra august-september er arten set hele året, men det svinger meget med antallet af fugle. Nogle år kan der tælles rigtig mange toppede skalleslugere på fjorden, og andre år er det mere beskedne antal. Som antydning ovenfor opholder denne art sig stort set kun på Fjorden, idet kun antal under 30-50 er registreret ved Sønderlem Vig og endnu færre ved Geddal Enge. Som det ses af diagrammet har der ikke været nogen af årene, hvor der har været rigtig store antal. Største antal er 145 25/10 1998.

Geografisk fordeling

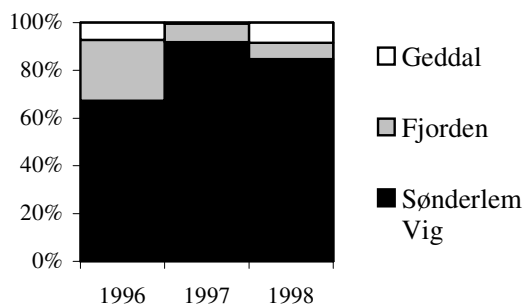
Øvrige iagttagelser:

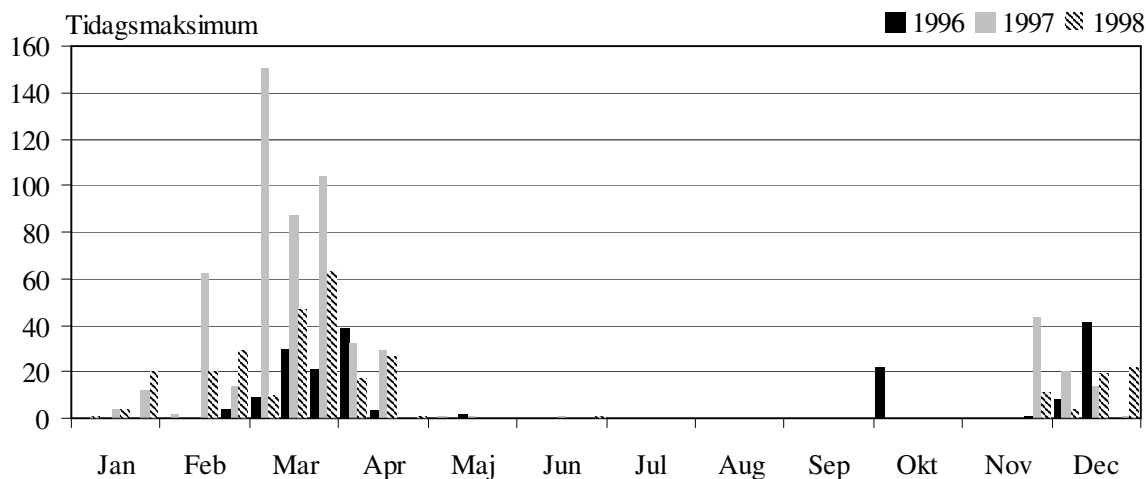
850 24/12 2000 som alle lå på Fjorden, og 9/10 2002 kunne der tælles 600 på Fjorden.

Stor Skallesluger (*Mergus merganser*)

Der er registreret stor skallesluger fra januar til maj og igen fra oktober til december. Det største antal ses på forårstrækket. Største maksimumtal fra foråret 150 10/3 1997. Arten kan svinge meget i antal fra tælling til tælling, og dette skyldes, at den store skallesluger ofte flyver frem og tilbage mellem Fjorden og Sønderlem Vig.

Geografisk fordeling

Rovfugle

Havørn (*Haliaetus albicilla*)

Arten er en tilfældig og meget sjælden gæst i området. Er således set 1 gang uden for tidagstællingerne, nemlig 1 30/9 2003, hvor en helt udfarvet fugl kom flyvende lavt hen over engen fra syd mod nordøst og forsvandt langsomt langs den nordlige kant af Sønderlem Vig.

Rørhøg (*Circus aeruginosus*)

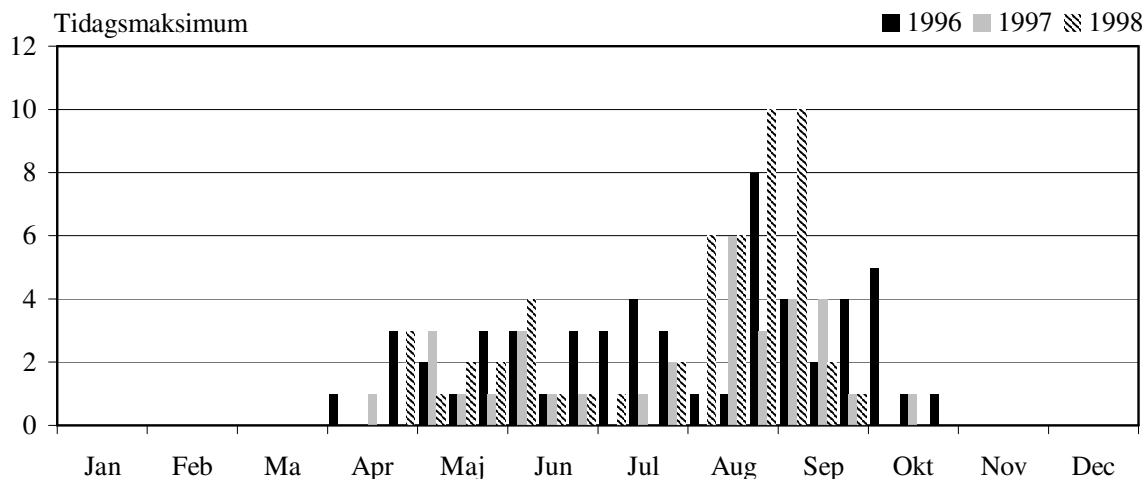
Rørhøgen yngler formentlig jævnlgt i rørskovene, som omkranser Sønderlem Vig. Der er dog i optællingsperioden ikke observeret den for rørhøgefamilien karakteristiske bytteaflevering fra han til hun, men der ses jævnlgt mellem 1 og 4 fugle sommeren igennem. Der foreligger sikre ynglefund fra 1979, hvor et par fik 5 unger på vingerne (Sørensen og Novrup, 1996) samt 1994 hvor et par fik to unger (Grøn, 1994).

Geografisk fordeling

Rørhøgen ankommer fra vinterkvarterene i Middelhavsområdet og Afrika primo april. Den tidligste i optællingsperioden er set 2/4 1996.

Om efteråret raster og fouragerer en del skandinaviske fugle i området i perioden august til oktober. Dette efterårstræk kulminerer ultimo august til primo september, hvor der er set op til 10 fugle i området. Den seneste rørhøg blev i optællingsperioden set 21/10 1996.

Øvrige iagttagelser:

I årene 1996 og 1998 sås der i efteråret ret pæne antal gå til overnatning i rørene. Den 21/8 1996 gik der 15 fugle til overnatning, og 6/9 1998 gik 18 fugle til overnatning. I årene 1999-2003 ses der om foråret og efteråret ca. 5 fugle i området. I 2003 har der ynglet 1 par i rørene på Geddal Enge, og de fik minimum 2 unger.

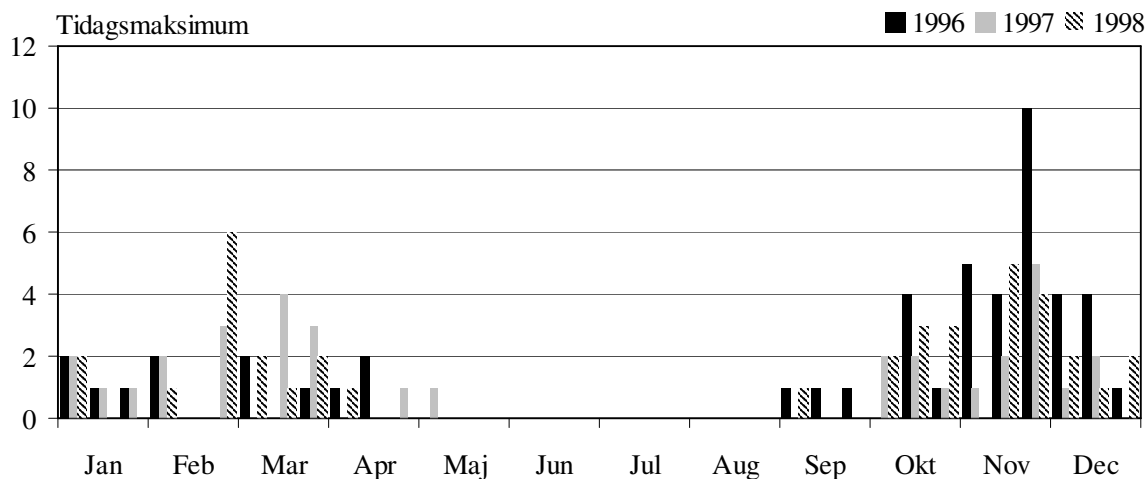
Blå Kærhøg (*Circus cyaneus*)

En del trækfugle nordfra registreres i området fra oktober til primo maj. Enkelte fugle overvintrer i området, men flest ses i november og igen i marts, hvor også de fugle, som har vinterkvarter i Sydeuropa, raster i området. Der blev således talt 10 fugle i november 1996, hvilket dog ligger noget over normalen på 3-5 fugle i området om efteråret.

Den tidligste efterårsobservation af blå kærhøg i optællingsperioden var 6/9 i både 1996 og 98. Den seneste forårsfugl sås 8/5 1997.

Geografisk fordeling

Hedehøg (*Circus pygargus*)

Sjælden og tilfældig gæst i området. Arten er set 2 gange med 2 fugle uden for tidagstællingerne. Henholdsvis med 1 adult han trækkende Nord 21/6 1996 og 1 2K hun rastende 29/4 2000 på Geddal Enge.

Duehøg (*Accipiter gentilis*)

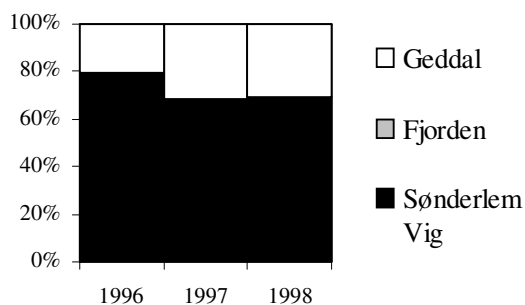
Duehøgen er registreret i området i alle tre år. Der er dog ikke på noget tidspunkt set mere end ét individ. Observationerne fordeler sig med 1 fugl i februar, 1 i marts, 2 i juli samt 4 i perioden oktober til december. Heraf sås 4 fugle i 1996, 1 i 1997 samt 3 fugle i 1998. Kun en enkelt observation er fra Geddal Enge.

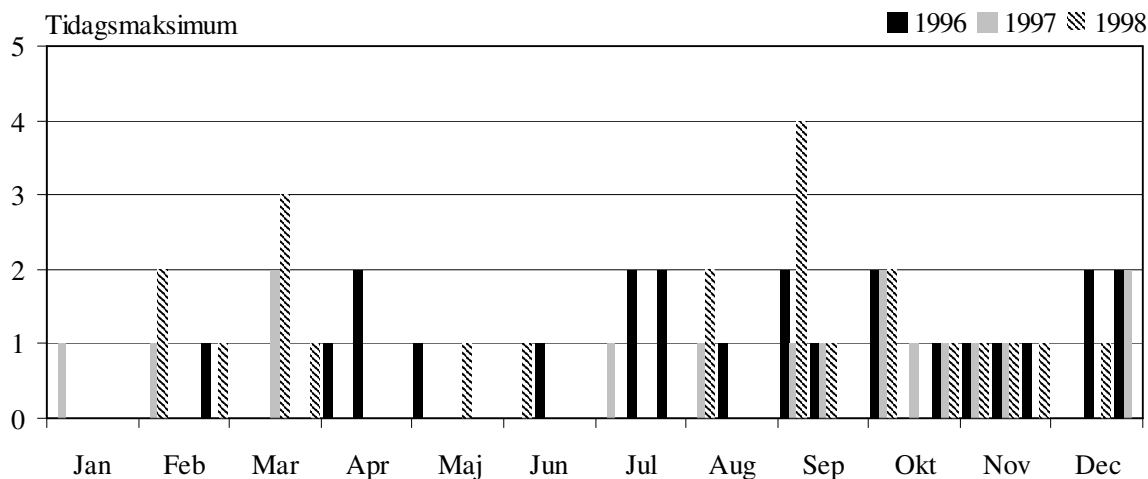
Et etableret ynglepar bliver i yngleområdet hele året, mens unge ikke kønsmodne fugle uden territorium strejfer rundt i en radius af op til 100 km fra deres fødested. Det er således svært at bedømme, om der er tale om et fast ynglepar i området, eller om det er unge strejffugle, som er set. Observationerne 25/2 og 17/3 kan dog godt være af ynglefugle, idet duehøgen normalt starter redebygningen allerede i februar.

Spurvehøg (*Accipiter nisus*)

Spurvehøgen er ikke fundet ynglende i området, men bruger dette til jagtområde. Der er i alt set 42 spurvehøge i perioden. 1996: 25 fugle, 1997: 16 og 1998: 24. De fleste ses om efteråret og er sikkert trækfugle på vej sydover. Der er dog set spurvehøge i alle måneder, og der ses omtrent lige mange på Geddal Enge og Sønderlem Vig.

Geografisk fordeling

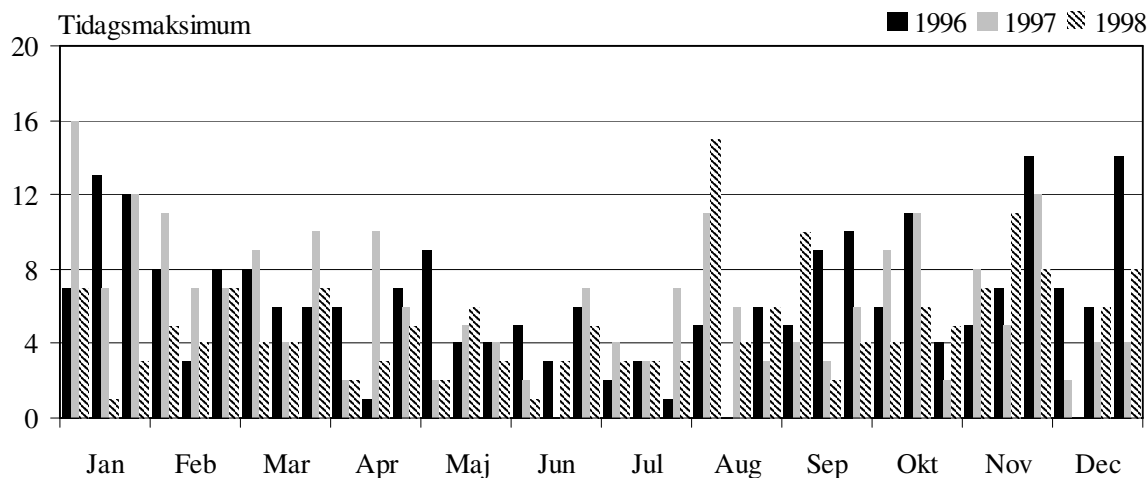

Musvåge (*Buteo buteo*)

Ynglebestanden vurderes på baggrund af observationer af bl.a. parringsflugt og redefund til 4-6 par.

En del musvåger raster i området om vinteren. Undersøgelser har vist, at det, udover overvintrende danske fugle, primært er sydsvenske fugle, som bruger Danmark som overvintringskvarter, medens f.eks. midt- og nordsvenske fugle primært overvintrer i Frankrig. Op til 16 fugle er således set i området i vinterperioden. En del musvåger ses desuden i området ultimo marts til primo maj, hvor de danske yngletrækfugle er vendt hjem samtidigt med, at de nordskandinaviske fugle trækker over Danmark. I denne periode ses ofte 8-10 fugle. Færrest fugle ses i sommermånederne juni og juli, hvor der typisk ses 3-5 fugle. Om efteråret stiger antallet af fugle så i takt med, at trækket sydpå finder sted, og de danske yngletrækfugle afløses af skandinaviske fugle.

Geografisk fordeling

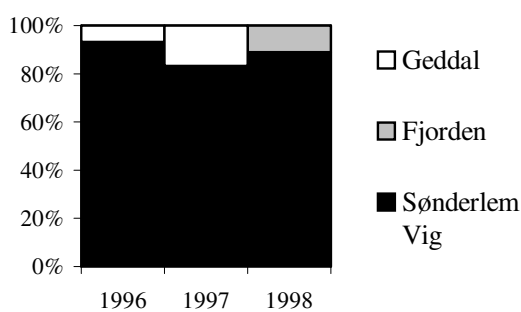
Øvrige iagttagelser:

Også i årene 1999-2003 ses der mange musvåger i området. Der er således talt 12 29/4 2000. Der er dog ikke talt så koncentreret ved Sønderlem Vig, men området huser dog stabilt 12-16 musvåger i vinterhalvåret.

Fjeldvåge (*Buteo lagopus*)

Fjeldvågen er set raste i området fra oktober til april. Herefter trækker de nordpå til ynglepladserne i Nordskandinavien, hvor de afløser musvågen som ynglefugl. Op til tre fjeldvåger er observeret på samme tid i området, men normalt iagttages kun en enkelt fugl. Første efterårsiagttagelse i optællingsperioden er 8/10 1996 og sidste forårsfugl blev observeret 12/4 1997.

Geografisk fordeling

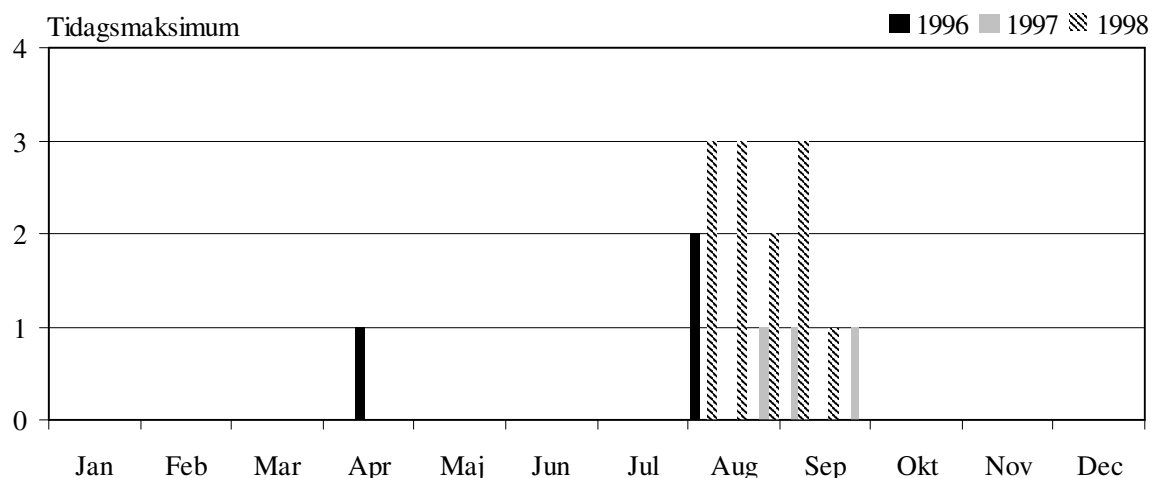
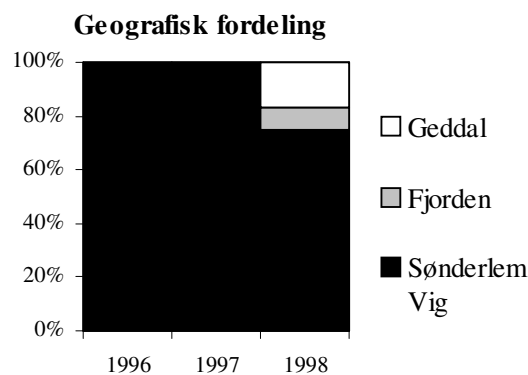

Øvrige iagttagelser:

Også i årene 1999-2003 ses fjeldvågen med 1-2 fugle igennem hele efteråret og vinteren. Oftest er det på engene ved Sønderlem Vig den ses, men dog også ind imellem ved Geddal Enge.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*)

Fiskeørnen ses primært om efteråret under trækket sydpå fra ynglepladserne i Nordskandinavien, hvor arten i modsætning til om foråret ofte raster ved Sønderlem Vig. Kun ca. 10 % af fuglene ses således om foråret. I optællingsperioden foreligger der da også kun et forårsfund fra 20/4 1996. Det højeste antal, der er set i området om efteråret, er tre fugle, men mere normalt er det dog at se en enkelt eller to fugle. Den første efterårsobservation i optællingsperioden er fra 5/8 1996 og den seneste efterårsobservation er 28/9 1997.

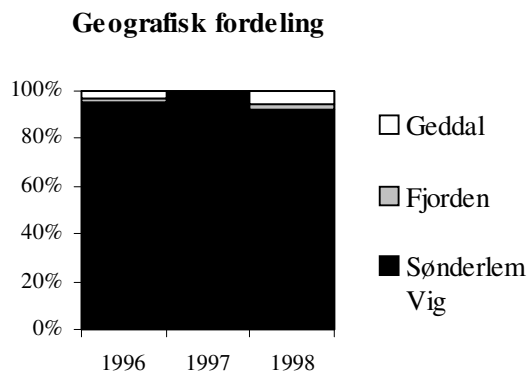

Øvrige iagttagelser:

17/9 1999 sås der hele 4 fiskeørne raste/fouragere ved Sønderlem Vig, men ellers har der også i tidsrummet 1999-2003 i efterårsmånederne rastet 1-3 fugle ved Sønderlem Vig.

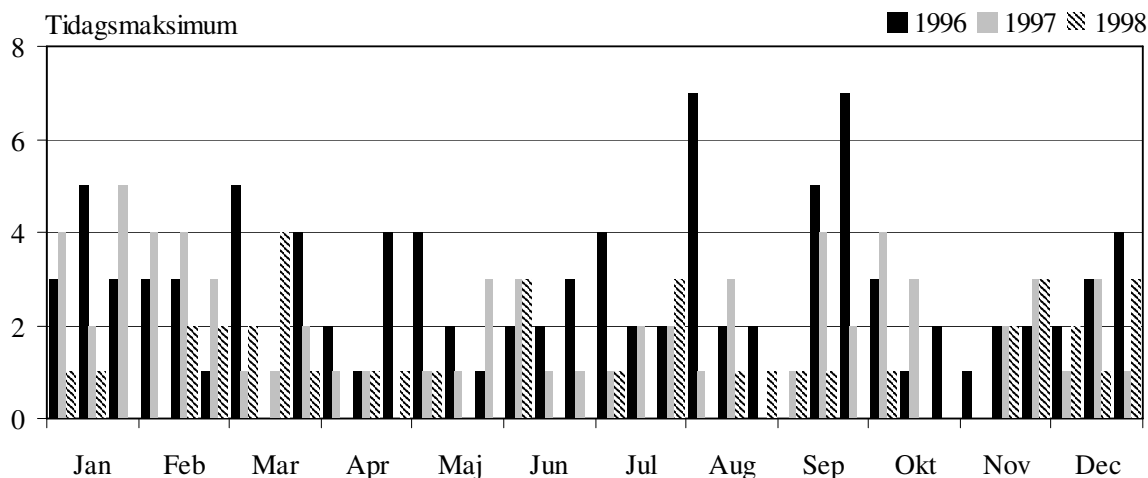
Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Tårnfalken yngler fast med mindst to par i området. I 1994 ynglede ét par i en kragerede ved slusen og ét par i en opsat kasse på nordsiden af Sønderlem Vig (Grøn, 1994). Tårnfalken ses i yngletiden primært fouragere over engene omkring Sønderlem Vig. Typisk ses der 2-3 fugle i denne periode. I månederne august til september ses der derimod op til 7 fugle, hvilket nok både skyldes udfløjne unger samt trækfugle nordfra.

En del trækfugle må formodes at raste i

området i træktiden, idet bestandene nord og øst for Danmark udelukkende er trækfugle. Som nævnt ses der flest fugle om efteråret, hvilket til dels kan tilskrives trækfugleforekomster. Dette træk foregår fra august til ultimo oktober.

Dværgfalk (*Falco columbarius*)

Dværgfalken er observeret alle tre år i optællingsperioden og ses både ved Geddal Enge og Sønderlem Vig. Observationerne fordeler sig med 1 i februar, 3 i april og 1 i juni måned. To af fuglene fra april er dog set med kun syv dages mellemrum, og det kan derfor ikke udelukkes, at der er tale om samme individ.

Øvrige iagttagelser:

I årene 1999-2002 ses dværgfalken årligt, således med 1 i 1999, 2-3 i 2001 og 2 i 2002.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*)

Vandrefalken er kun observeret én gang på tidagestællingerne. Det var 12/4 1997, hvor en fugl blev set trække mod øst ved Sønderlem Vig. Yderligere en fugl er dog observeret 27/8 1998 ved Geddal Enge. Vandrefalken ses således næsten årligt, idet der også blev set en enkelt fugl i oktober i både 1994 og 1995.

Øvrige iagttagelser:

I tidsrummet 2000-2003 er der årligt set 2 vandrefalke i området. Falkene ses henholdsvis forår og efterår.

Hønsfugle

Agerhøne (*Perdix perdix*)

I yngletiden ses agerhønen kun fåtalligt og er på tidagstællingerne 1996-1998 kun registreret med 1-4 fugle. I 1994 blev ynglebestanden dog, ud fra antallet af spillende hanner, vurderet til ca. 10 par (Grøn, 1994).

Om efteråret og indtil sidst på vinteren samler agerhønsene sig i småflokke. Der er således på en tidagstælling talt 12 fugle ultimo september 1996. Desuden foreligger der to observationer af hver 28 fugle fra medio januar 1994 og ultimo december 1995.

Vagtel (*Coturnix coturnix*)

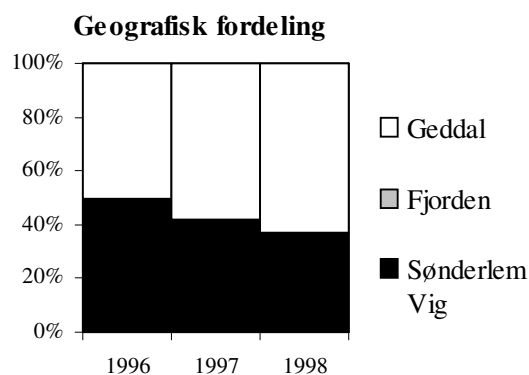
En kaldende han blev hørt på en tidagstælling 12/6 1997 ved Sønderlem Vig. Desuden hørtes 2 kaldende i maj-juni 1994 ved Sønderlem Vig, samt en enkelt kaldende fugl ved Geddal Enge. Fra juli 1999 foreligger et fund af en enkelt kaldende han og fra maj-juni 2000 er der hørt op til 2 kaldende hanner alle fra Sønderlem Vig. Det kan således ikke udelukkes, at der kan have været et ynglepar ved Sønderlem Vig, men det er dog langt fra sikkert.

Fasan (*Phasianus colchicus*)

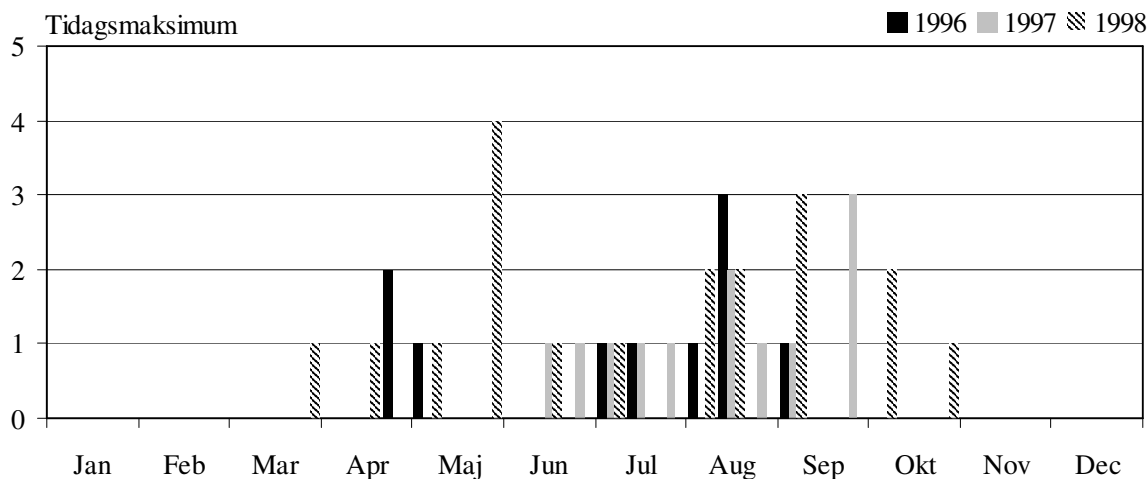
Der er i 1996-1998 set flest fugle i sensommeren og det tidlige efteråret, hvor fasanhønsene kan ses med ungeflokke. Der er således talt 6 fugle primo september og 11 fugle ultimo september. Også i det tidlige forår registreres en del fasaner, idet kokkene her højlydt hævder deres territorium ved at skogre, der er et kraftigt skrig efterfulgt af vingeasken. Op til 6 fugle er registreret i denne periode. Ynglebestanden blev i 1994 vurderet til ca. 8 par ud fra antallet af skogrende kokke (Grøn, 1994).

Vandrikse (*Rallus aquaticus*)

Vandriksen registreres næsten udelukkende på hannens karakteristiske parringskald, som kan høres på relativ stor afstand igennem hele ynglesæsonen. På tidagstællingerne er der som det højeste antal registreret 4 kaldende hanner i maj. Dette tal er dog ikke retvisende for antallet af ynglepar i området, idet hannernes parringskald primært høres i de sene aften- og natte timer, hvor der stort set ikke er foretaget tidagstællinger. På en aftenlyttetur 15/5 2000 ved Sønderlem Vig blev der således hørt 11 vandrikser. Ynglebestanden vurderes til ca. 15 par i området, idet der desuden jævnlige høres 1-2 kaldende hanner ved Geddal Enge.

Vandriksen er ikke registreret i november til februar, men det er imidlertid også kun få fugle som overvintrer i Danmark. Den tidligste fugl i 1996-1998 er observeret 29/3 1998 på Geddal Enge og den seneste er 25/10 1998 også fra Geddal Enge.

Plettet Rørvagtel (*Porzana porzana*)

Plettet rørvagtel er registreret én gang på tidagstællingerne, nemlig 31/5 1998. Desuden foreligger der observationer af enlige spillende hanner fra henholdsvis 30/5 1995 og 14/5 1998. På en aftenlyttetur 15/5 1998, hvor hele Sønderlem Vig blev undersøgt, hørtes imidlertid 7 spillende hanner, hvilket dog sandsynligvis var trækfugle, som mere eller mindre kortvarigt rastede i området. Det kan dog ikke udelukkes, at der især i 1998 har været ynglepar i området, men det er på grund af deres skjulte levevis meget svært at påvise sikker yngleaktivitet.

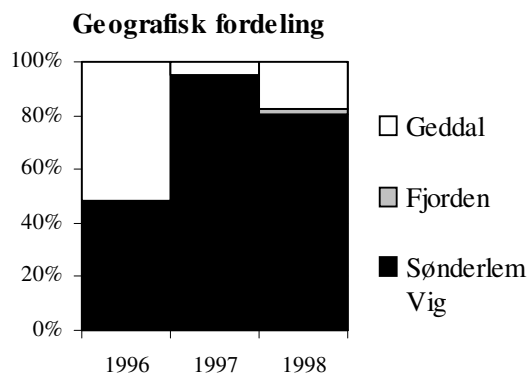
Grønbenet Rørhøne (*Gallinula chloropus*)

Den grønbenede rørhøne yngler fast med minimum 1 par på Geddal Enge. Således sås der 20/8 1995 et par med 4 unger og 23/8 1997 sås et par med 5 unger. Ved Sønderlem Vig registreres arten også jævnligt, og i 1994 vurderedes bestanden her til 2-3 par (Grøn, 1994).

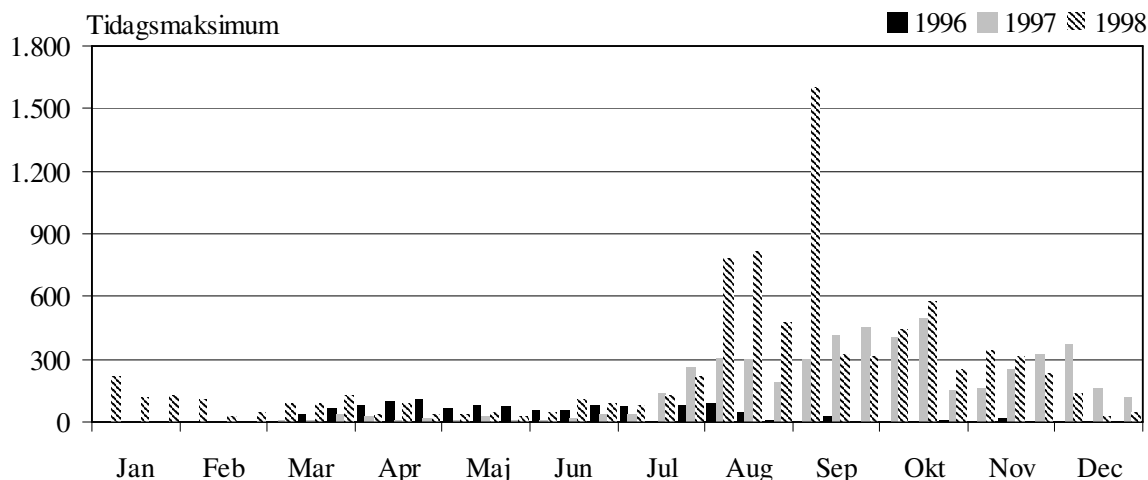
De fleste grønbenede rørhøns trækker sydpå om vinteren. Der er da heller ingen vinterobservationer fra området i 1996-1998.

Blishøne (*Fulica atra*)

Mange af blishønsekuldene fra Geddal Enge går givetvis tabt pga. ræve, krager, måger samt oversvømmelse. Det vurderes derfor, at ynglebestanden på Geddal Enge ligger på ca. 15-20 par (Sørensen og Novrup, 1996), selvom der maksimalt er set 5 par med unger. Således sås i 1995 5 par med dununger samt i 1996 og 1998 3 par med dununger. Ved Sønderlem Vig blev der i 1998 set 9 par med dununger. Ynglebestanden her er dog sikkert noget større, da mange små vandhuller i rørskoven og på engene omkring Sønderlem Vig ikke er umiddelbart tilgængelige ved optælling. Man skal nok også regne med 15-20 par ved Sønderlem Vig, således at den samlede ynglebestand i hele området nok ligger på 30-40 par.

Blishønen raster særdeles talrigt i området om efteråret, hvor store antal af blishøns fra Østersølandene raster i Danmark. Således taltes 1.600 fugle i september 1998 og 1.000 fugle i september 1999 ved Sønderlem Vig. På Geddal Enge taltes i november 1998 229 fugle.

Trane (*Grus grus*)

På tidagstællingerne er der set 1 fugl 5/8 1996, 4 fugle 1/6 1997 samt 2 fugle 22/8 1997, alle fra Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

Uden for tidagstællingerne er der dog set op til 8 fugle ved Sønderlem Vig 4/7 1997. Tranen raster efterhånden årligt ved Sønderlem Vig, idet der også 28-29/6 1998 samt 27-29/4 og 9/6 2000 sås 1 fugl i området. Fra 1999 er der dog ingen observationer.

Vadefugle

Strandskade (*Haematopus ostralegus*)

Strandskaden har med sikkerhed ynglet i området, men det drejer sig kun om 1-3 par. Der er således 16/5 1998 fundet én på rede i en roemark grænsende op til Sønderlem Vig. Den ses også hvert år forsøge sig på Geddal Enge, men det er tvivlsomt, om yngleforsøgene bliver til noget, for der er aldrig set unger i området.

Der ses et meget beskedent antal rastende fugle i området ultimo marts/primus april. Således er største maksimumtal gennem alle tre år 22 23/3 1996.

Klyde (*Recurvirostra avosetta*)

I undersøgelsesperioden har der ikke kunnet konstateres ynglende klyder, men lige efter genopretningen af Geddal Enge i 1992 og frem til og med 1994 yngleden den. Det bedste år var 1994, hvor der yngleden 3-5 par (Sørensen og Novrup, 1996).

I foråret 2003 lå hele 6-8 klyder på rede, men desværre opgav de alle yngleforsøget.

Af rastende fugle ses der meget beskedne antal. De første klyder ses ultimo marts/primo april. Største maksimumtal er 11 13/4 ved Geddal Enge.

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*)

Arten er ikke konstateret ynglende i undersøgelsesperioden, men den har dog tidligere ynglet ved Geddal Enge, nemlig i 1993 og 1994 med 1 par.

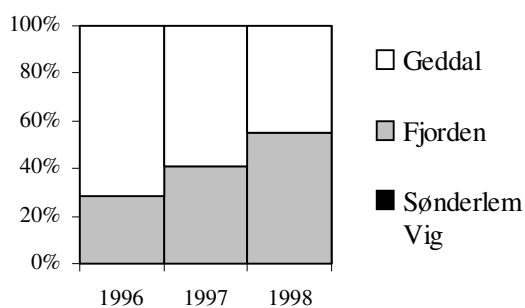
Uden for tidagstillingerne er der set 2 rastende lille præstekrave 29/4 1998. Den 20/5 2002 sås der 4 rastende og fouragerende, begge observationer ved Geddal Enge.

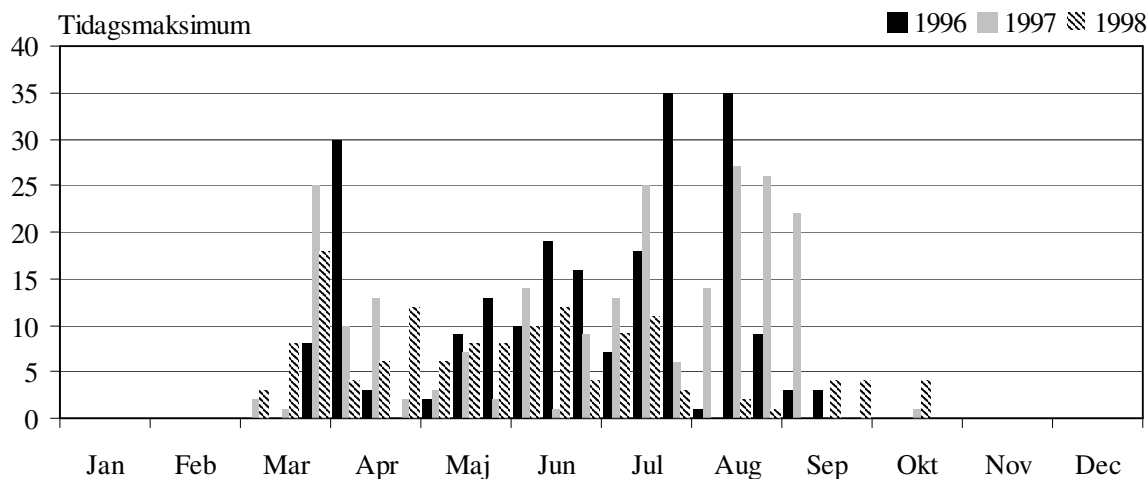
Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*)

Den anslås at yngle med 3-6 par i området. Der er således 27/7 1996 talt 11 unger ved Geddal Enge. Den 9/7 1997 sås 3 juvenile fugle ved Fjorden. Det er lidt svært at afgøre, om parrene yngler ved Fjorden eller på Geddal Enge, men et godt bud vil være 2-3 par på Geddal Enge og 1-3 ved Fjorden. Arten er ikke konstateret ynglende ved Sønderlem Vig.

Stor præstekrave ses i området fra marts til oktober. Der forekommer et lille træk af stor præstekrave, hvor de første fugle om foråret ses medio marts. Stigningen i antallet af fugle i juni-juli skyldes sikkert, at ynglefuglene raster på gode velvalgte lokaliteter, ligesom der kommer præstekraver til fra nordøst. Der er ikke set stor præstekrave ved Sønderlem Vig. Største maksimumtal er 37 27/7 1996 med 32 ved Geddal Enge samt 3 ved Fjorden. Medio august 1997 blev der set 23 ved Geddal Enge og 4 ved Fjorden.

Geografisk fordeling

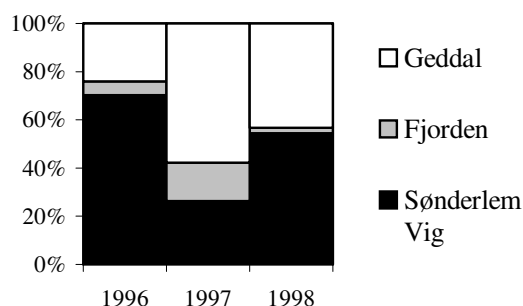
Øvrige iagttagelser:

I perioden 21/4-21/5 2001 blev der set 52-56 fugle, med største maksimumtal på 56 21/5 2001, alle set ved Geddal Enge.

Hjejle (*Pluvialis apricaria*)

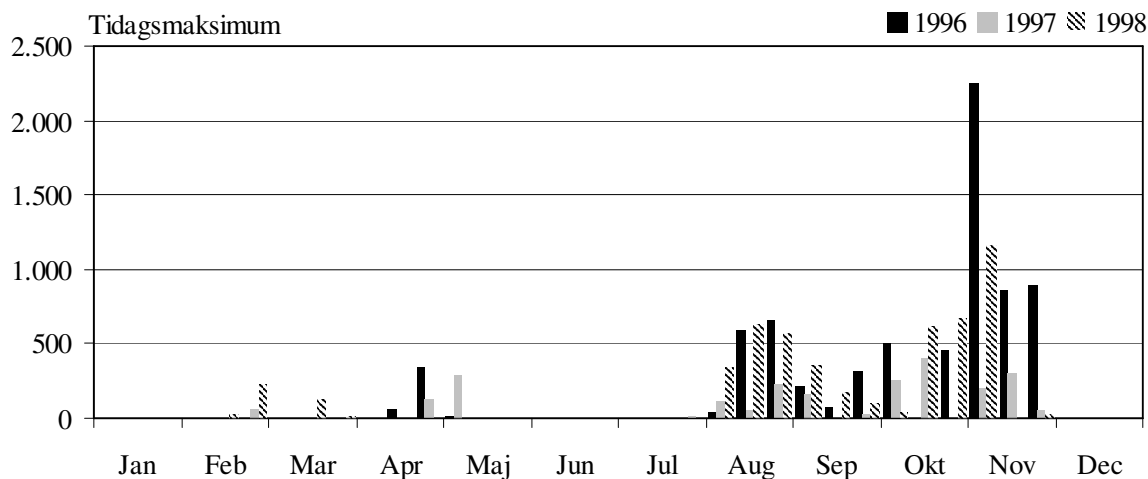
Arten er konstateret i området ultimo februar-primus maj og igen ultimo juli-ultimo november. Det er især på efterårstrækket, der ses større antal hjejler. De første fugle ses 25/7 1997 med 4 ved henholdsvis Geddal Enge og Sønderlem Vig. Dernæst stiger antallet gennem august med største antal 590 18/8 1996 ved Geddal Enge, hvorefter der kommer et lille fald i september. Dette kan dog skyldes, at en stor del af hjejlerne fouragerer på nærliggende marker. I oktober og november stiger antallet igen stille og roligt med største maksimumtal 2.250 7/11 1996 ved Sønderlem Vig. De sidste fugle ses 25/11 1997 med 55 ved Fjorden. Der er dog et år set én enkelt fugl 26/12 ved Geddal Enge.

Geografisk fordeling

Antallet af rastende hjejler er steget meget markant op gennem 1990'erne og frem til 2003. Indtil begyndelsen af 1990'erne sås der færre end 50 fugle i området (Grøn, 1995).

Øvrige iagttagelser:

Der er i 2001 og 2003 set et ret stort antal rastende hjejler, idet der begge år er talt 5.000 fugle, henholdsvis 16/4 og 6/11.

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*)

Strandhjejlen forekommer i ret beskedne antal. Der er således kun observationer af under 10 fugle igennem alle år, med en enkelt undtagelse: 70 22/3 1997, henholdsvis 64 Geddal Enge og 6 Fjorden. De første fugle ses ultimo marts og de sidste ultimo oktober.

Øvrige iagttagelser:

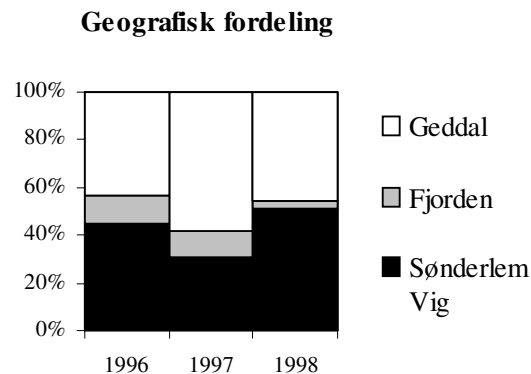
Der er følgende maksimumtal for perioden 1999-2003: 7 11/10 1999, 7 4/10 2001 og 12 11/10 2003.

Vibe (*Vanellus vanellus*)

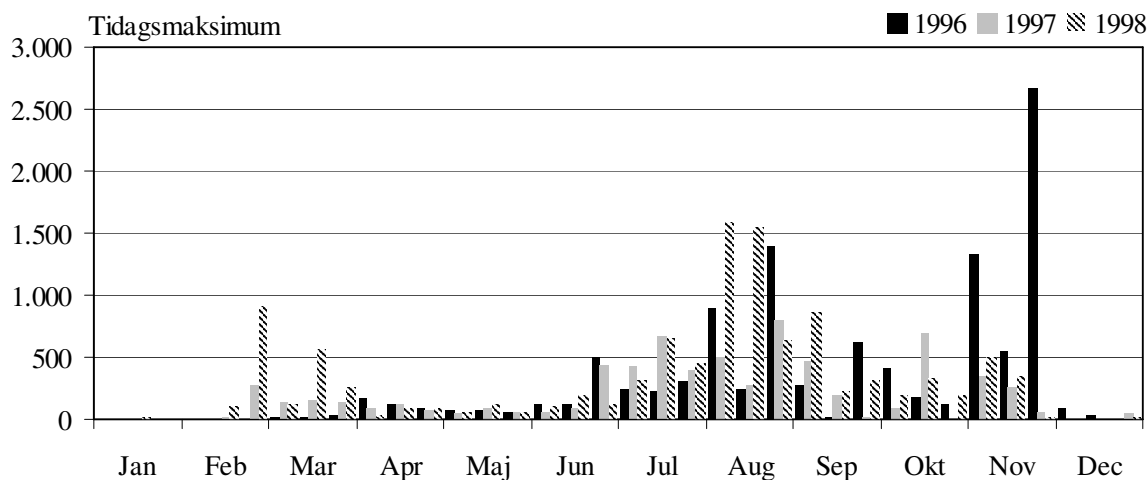
Viben har i undersøgelsesperioden ynglet med 30-45 par, fordelt med 20-30 par på engene ved Sønderlem Vig samt 10-15 par ved Geddal Enge. Der ses et ret beskedent antal unger, således 4 15/6 1996 ved Sønderlem Vig samt 5 16/5 1998 samme sted. Ifølge (Grøn, 1995) ynglede der i 1994 ca. 49 par på engene ved Sønderlem Vig.

Uden for tidagstællingerne er der 2/6 2003 set 8 kuld med i alt 12 unger på Geddal Enge med følgende kuldstørrelse: 2, 1, 1, 2, 2, 1, 2 og 1.

Der er konstateret viber fra januar-december gennem alle 3 år. På forårstrækket ses der væsentlige lavere antal fugle end på efterårstrækket. De første fugle ankommer medio/ultimo februar. Allerede ultimo juni ankommer de første efterårstrækgæster. Disse tidlige flokke består givetvis af 1-årige ungfugle samt ynglefugle, der har mistet yngelen (Meltofte, 1993). I begyndelsen af august stiger antallet af rastende viber, og dette skyldes sikkert et stort tiltræk af fugle fra Norge, Sverige, Finland, de baltiske lande og Rusland. De sidste større flokke af viber ses medio-ultimo november.

De største maksimumtal gennem undersøgelsesperioden er ultimo november 1996 med 2.670 fordelt med 1.200 ved Sønderlem Vig og 1.470 ved Geddal Enge. I 1997 ses 22/8 796 med 194 ved Sønderlem Vig, 242 Fjorden og 380 Geddal Enge. I 1998 er der 1.539 primo august, fordelt med 475 Sønderlem Vig, 10 Fjorden samt 1.054 Geddal Enge.

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*)

Denne art er kun observeret med 3 fugle gennem hele undersøgelsesperioden. 1 27/7 1996 Geddal Enge samt 2 21/7 1998, én ved Fjorden og én ved Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

Der er set 7 26/8 1997 ved Geddal Enge, 17 23/7 2001 ved Geddal Enge samt 16 25/8 2003 ved Fjorden.

Sandløber (*Calidris alba*)

Der er kun én observation uden for tidagstællingerne: 3 3/10 1998 ved Fjorden.

Dværgryle (*Calidris minuta*)

Arten ses næsten udelukkende på efterårstrækket. Der er således kun én observation fra foråret, 26/5 1996 Geddal Enge. På efterårstrækket er der igennem undersøgelsesperioden set 1-10 fugle med største maksimumtal 6/9 1998, hvor der sås 10 ved Fjorden.

Øvrige iagttagelser:

Visse år optræder denne lille vadefugl invasionsagtigt. Således kunne der ses 44 15/9 1996 ved Geddal Enge. Den 16/9 2001 taltes 34 ved Geddal Enge.

Temmincksryle (*Calidris temminckii*)

Der er i undersøgelsesperioden kun to observationer af denne art, nemlig 1 14/5 1996 Sønderlem Vig og 9 11/5 1997 ved Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

Noget kunne tyde på, at denne art er blevet lidt mere almindelig i området. Efter 1998 er den årligt set med 1-16 fugle. Største maksimumtal er 16 12/5 2003 ved Geddal Enge.

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*)

Arten er set gennem alle tre år, men dog i meget beskedne antal. Der er således kun 5 observationer af 15 fugle. Arten er udelukkende observeret i efteråret med største maksimumtal 31/8 1996 med 8 fugle ved Geddal Enge. De første fugle ses ultimo juli og de sidste medio september.

En af grundene, til at der ikke er set krumnæbbede ryle om foråret er, at forårstrækket går uden om Danmark. Efterårstrækket går derimod gennem Danmark, hvor fuglene tanker op inden trækket videre sydpå. Krumnæbbet ryle er kun set på engene ved Geddal.

Øvrige iagttagelser:

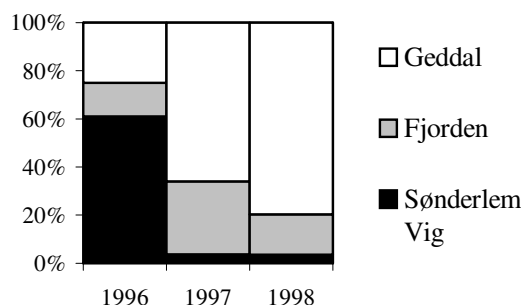
Den 16/8 1999 sås 14 fugle ved Geddal Enge.

Almindelig Ryle (*Calidris alpina*)

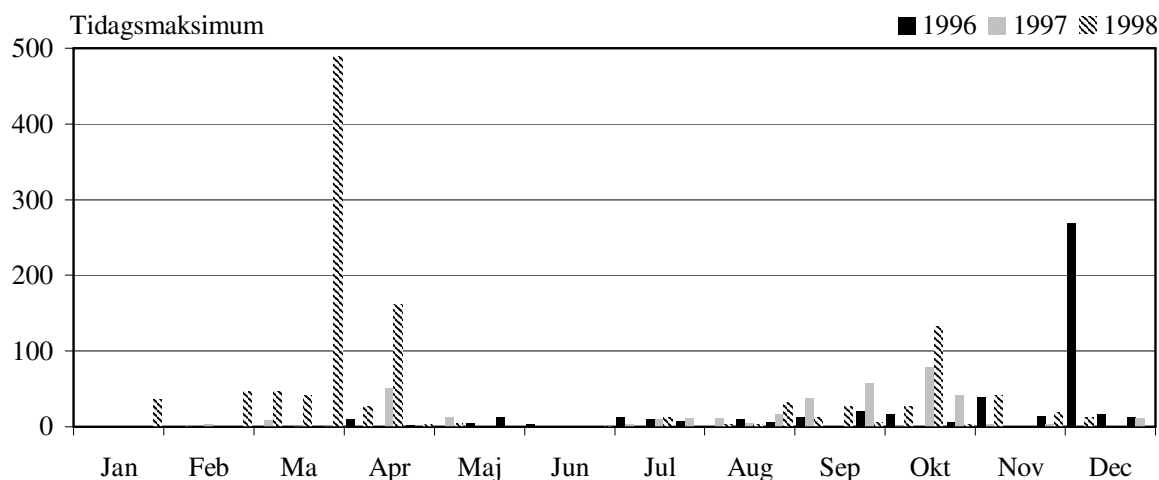
Helt udelukke, at arten har ynglet i området, kan man ikke. Der er således gennem alle tre år observeret rylere i juni og primo/medio juli, således i 1996 3 5/6 og 1 25/6. I 1997 sås 3 9/7. I 1998 var der 1 28/6 og 9 12/7, alle ved Geddal Enge. Der kan dog også være tale om 1-årige oversomrende fugle.

Almindelig ryle er set fra januar-december, dog kun i januar i 1998. Det er især på forårs- og efterårstrækket, man kan se rylere i

Geografisk fordeling

området. Om foråret ligger antallet nogenlunde stabilt på under 50 fugle, dog med to toppe på henholdsvis 490 og 162 ultimo marts og medio april 1998, begge set ved Geddal Enge. På efterårstrækket ses der lidt flere fugle, igen med to toppe primo oktober og ultimo november. Den lille stigning ultimo august skyldes tiltrækket af adulte nordlige ryler, og herefter stiger antallet stille og roligt gennem september og oktober. I september er hovedparten juvenile fugle. De største maksimumtal for efteråret er 132 15/10 1998 ved Geddal Enge samt primo december 1996 med 250 Sønderlem Vig og 19 ved Fjorden.

Øvrige iagttagelser:

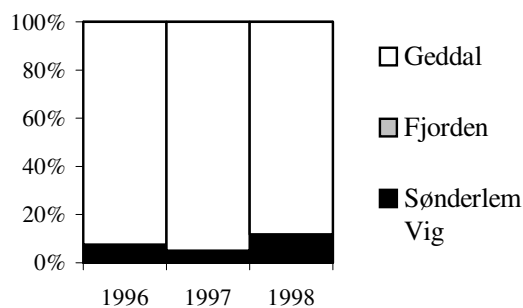
I perioden 1999-2003 er det største maksimumtal: 400 29/3 2000 og 280 16/4 2001.

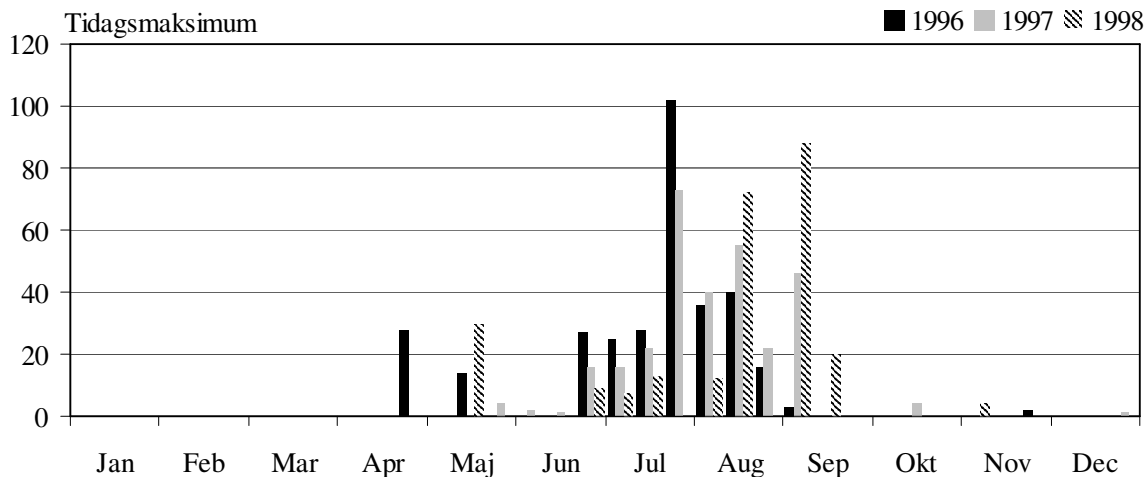
Brushane (*Philomachus pugnax*)

Der er ikke konstateret ynglende brushøns i undersøgelsesperioden. Brushanen har tidligere ynglet ved Sønderlem Vig med mindst 2 par i begyndelsen af 1970'erne (Grøn, 1995).

På landsplan ankommer de første brushøns sædvanligvis marts-april. Så ankomsten til Sønderlem Vig og Geddal Enge må siges at falde noget sent. Bortset fra 1996, hvor ankomsten var ultimo april, ses de første fugle medio maj. Der ses nogle år brushøns sommeren over. Allerede ultimo juni begynder trækket af hanner og ikke ynglende hunner, i løbet af juli følger de ynglende hunner og i august-september støder ungfuglene til. De sidste fugle ses primo-medio september. Der er dog set brushøns i både oktober, november og december. Som det ses af diagrammet "Geografisk fordeling" raster og fouragerer brushønsene næsten udelukkende ved Geddal Enge. Største maksimumtal er følgende: 101 27/7 1996 Geddal Enge, 73 25/7 1997 Geddal Enge og 88 6/9 1998 Geddal Enge.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

Der er i årene 1996-1998 set følgende maksimumtal: 128 24/7 1996 Geddal Enge og 117 31/8 1998 Geddal Enge. Største maksimumtal blev talt 14/8 2000 med 153 fugle ved Geddal Enge.

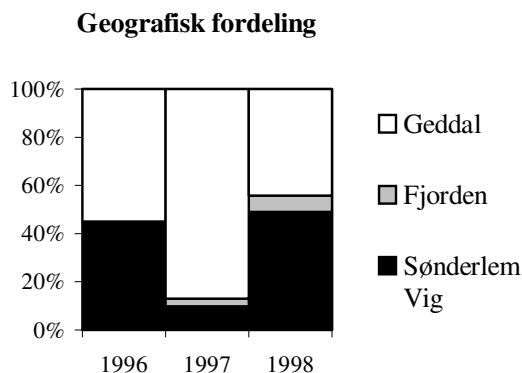
Enkeltebekkasin (*Limnocryptes minimus*)

Der har kun været én observation af denne art. Den 15/10 1998 taltes 6 ved Geddal Enge.

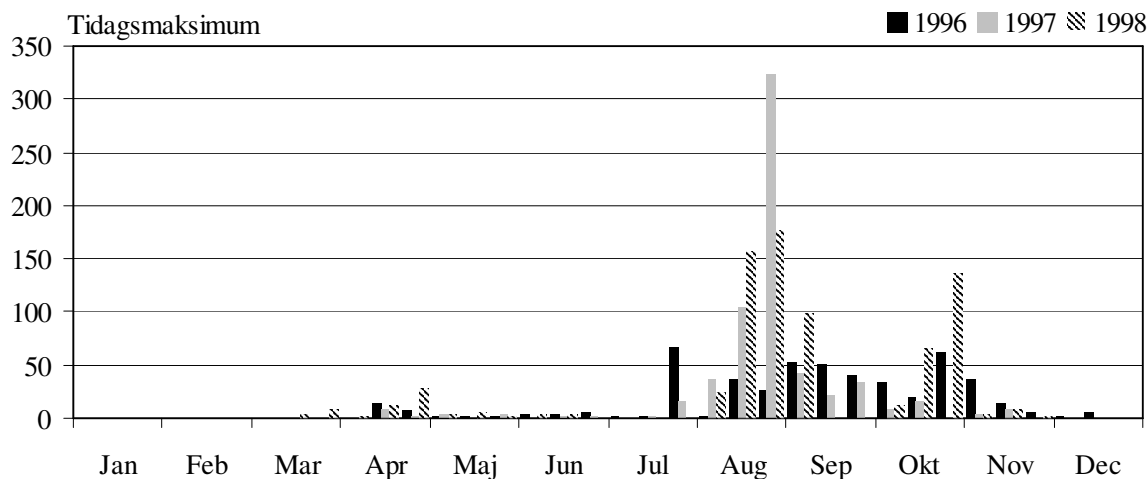
Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

Det anslås, at der yngler ca. 13 par på grundlag af spillende hanner om foråret.. Der hørtes således 4 spillende 17/3 1998 ved Geddal Enge og 9 spillende 13/4 1998 ved Sønderlem Vig.

Der ses ret få fugle på forårstrækket i april måned. Primo juli-ultimo august er der derimod rigtig mange rastende og fouragerende fugle. Der sker så et fald i antallet i september, inden der kommer en ny top medio-ultimo oktober. Som påpeget i rapporten over Geddal Enge 1992-1995 (Sørensen og Novrup, 1996) er det lidt underligt med de to toppe på efterårstrækket. Den almindelige opfattelse er, at unge og gamle fugle trækker samtidigt, og ikke som ved de andre vadefugle med ungerne i sidste halvdel af træktiden. Nogen forklaring på de to toppe kan ikke umiddelbart gives.

De største maksimumtal er 67 27/7 1996, heraf 51 ved Sønderlem Vig og 16 ved Geddal Enge, 22/8 1997 324 med 320 ved Geddal Enge og 4 ved Sønderlem Vig, 25/10 1998 136 med 83 ved Sønderlem Vig, 3 ved Fjorden og 50 ved Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

Den 29/8 2002 taltes 500 rastende og fouragerende dobbeltbekkasiner ved Geddal Enge.

Tredækker (*Gallinago media*)

På en aftenlyttetur blev der 15/5 1998 hørt 2 spillende tredækkere ved Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

Den 10/9 2002 blev der jaget en tredækker op fra engene ved Sønderlem Vig.

Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa limosa*)

Arten har ikke ynglet i området.

Der foreligger kun 3 observationer af 4 fugle: 1 20/4 1996 Geddal Enge, 1 14/5 1996 Sønderlem Vig og 2 30/9 1996 Fjorden.

Øvrige iagttagelser:

I perioden 5/9-3/10 2002 er der set 3-10 fugle med største maksimumtal 3/10, hvor der rastede 10 store kobbersnepper på engene ved Geddal.

Islandsk Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa islandica*)

Race af stor kobbersneppe:

I perioden 30/10-8/11 2002 opholdt 1-4 fugle sig på Geddal Enge. I tidsrummet 18/9-6/11 2003 rastede 1 fugl ved Geddal Enge.

Racen ser ud til at blive mere og mere almindelig i Danmark. Der er således set 2-cifrede antal ved Skjern Enge og Værnengene.

Lille Kobbersnepe (*Limosa lapponica*)

Denne art ses i meget beskedne antal. Der er således kun 4 observationer af 7 fugle. Der blev set 2 i 1996, en om foråret og en om efteråret. 17/7 1997 blev der set en fugl ved Geddal Enge og endelig 13/4 1998 blev der talt 4 ved Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

Noget kunne tyde på, at denne art er blevet lidt mere almindelig i området. Der foreligger således i perioden 1999-2003 36 observationer af 108 fugle. Største maksimumtal er 31/3 1999, hvor der taltes 20 ved Fjorden.

Lille Regnspove (*Numenius phaeopus*)

Arten optræder næsten årligt med enkelte fugle under forårstrækket fra medio april til ultimo maj samt især under efterårstrækket fra ultimo juni til primo september. På tidagstællingerne sås en fugl ultimo juni 1996 og 15 fugle medio juli 1997. 15 fugle er noget over gennemsnittet for området, idet de øvrige 5 observationer fra 1996-1999 alle er af 1-5 fugle.

Stor Regnspove (*Numenius arquata*)

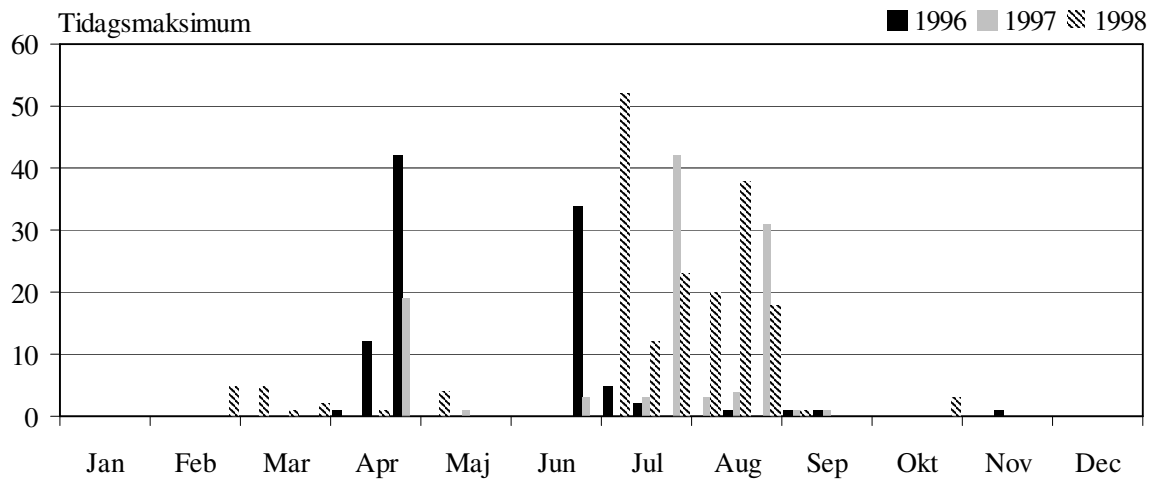
Der er ikke registreret tegn på yngleaktivitet i området. Den store regnspoves nærmeste ynglepladser er de store midt- og vestjyske hedemoseområder.

Arten ses på forårstræk i perioden marts til primo maj. Højeste antal fugle observeret på forårstrækket er 42 ultimo april 1996. Fugle på efterårstræk ses allerede ultimo juni, hvor det hovedsageligt er hunner, der ses.

Hannernes og ungfuglenes træk kulminerer henholdsvis 1 og 1½ måned senere. Største antal fra efterårstrækket er 52 primo juli 1998. Fra og med september ses kun enkelte spredte trækfugle indtil medio november. Den store regnspove kan i specielt milde vintre overvintre fåtalligt i Danmark. Der foreligger således en observation fra 1994 på 4 fugle ved Sønderlem Vig 20-21/12.

Geografisk fordeling

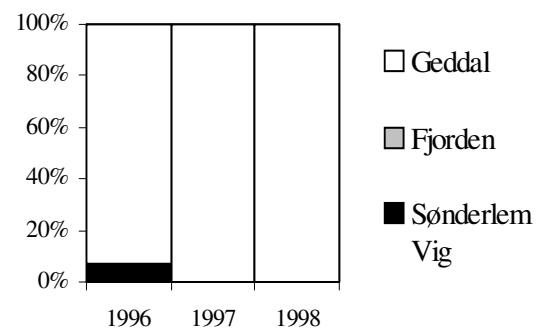
Øvrige iagttagelser:

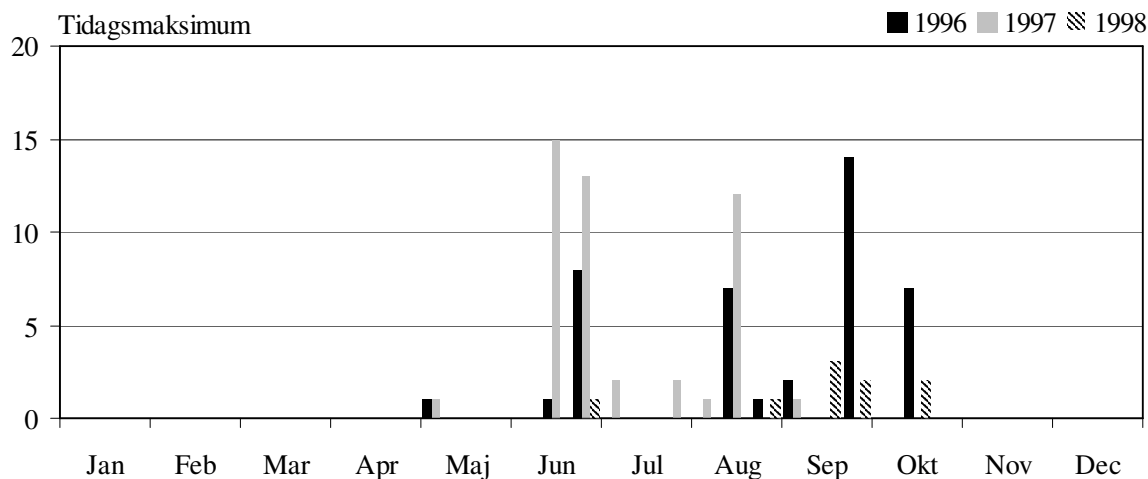
23-25/4 2001 opholdt 58-78 fugle sig ved henholdsvis Fjorden og Geddal Enge. Største maksimumtal 78 25/4 2001.

Sortklire (*Tringa erythropus*)

Sortkliren registreres i Danmark primært på efterårstrækket. Dette stemmer overens med de observationer, som foreligger fra undersøgelsesperioden. Der er således kun 2 observationer af enkelte fugle fra foråret, hvorimod der er set op til 15 fugle på efterårstrækket, næsten alle fra Geddal Enge. Efterårstrækket indledes allerede fra medio juni af de gamle hunner efterfulgt af hanner og ungfugle henholdsvis ca. 1 og 1½ måned senere. Den tidligste observation fra efterårstrækket er 15 fugle 14/6 1997 og den seneste er 2 fugle 15/10 1998.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

21 10/10 1996 Geddal Enge og 20 5/6 2002 Geddal Enge.

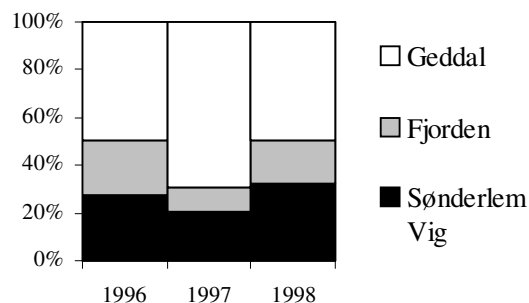
Rødben (*Tringa totanus*)

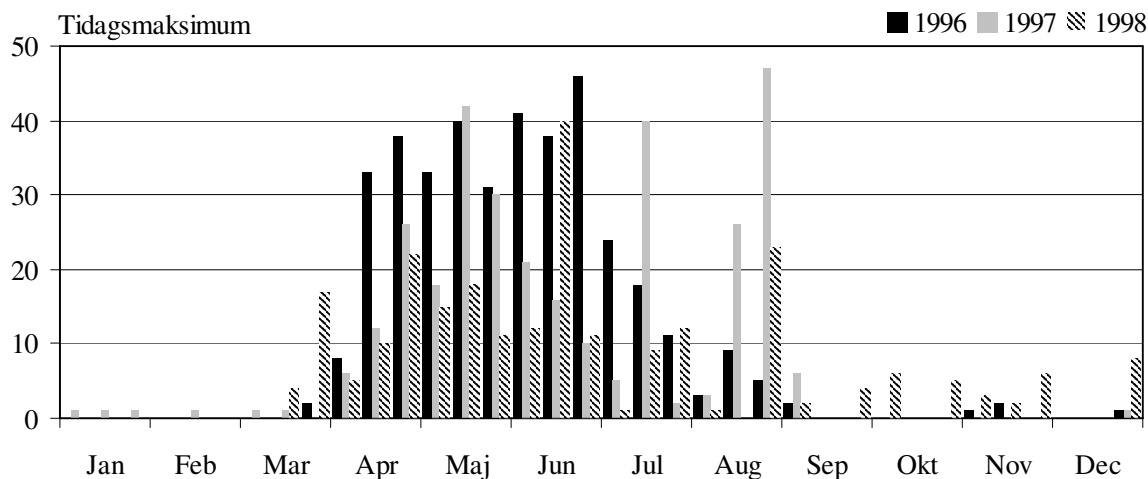
Ynglebestanden på Geddal Enge anslås på baggrund af redefund og territorieadfærd til 3-5 par (Sørensen og Novrup, 1996). Ved Sønderlem Vig blev der i 1994 fundet 5 ynglepar (Grøn, 1994). Den samlede ynglebestand i området kan således opgøres til minimum 10 par.

Forårstrækket af rødben stater medio marts og med udgangen af august er de fleste igen trukket bort på efterårstrækket. Der er i denne periode maksimalt set 46 fugle ultimo juni

1996 og 47 fugle ultimo august 1997, næsten lige mange på Geddal Enge og ved Sønderlem Vig. Der ses enkelte fugle i området hele vinteren, hvilket er rødben af den islandske race (*Tringa totanus robusta*), der i modsætning til almindelig rødben overvintrer fåtalligt i Danmark. Flest er set på tidagstællingerne ultimo december 1998 med 8 fugle på Geddal Enge.

Geografisk fordeling

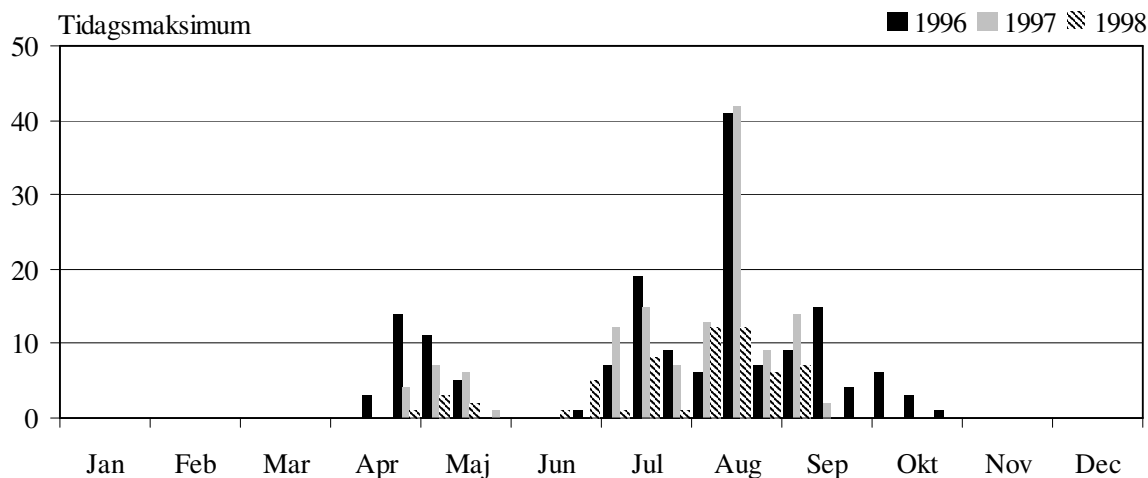
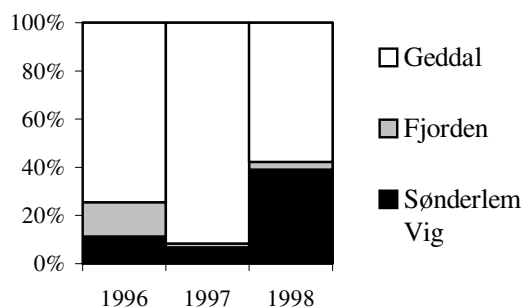
Øvrige iagttagelser:

Den 21/4 2001 taltes hele 91 rødben på Geddal Enge.

Hvidklire (*Tringa nebularia*)

Denne art ses i pæne antal i forårs- og efterårsmånederne. De første fugle ses medio-ultimo april. Primo juni ankommer hunnerne. Hovedtrækket af adulte fugle kulminerer medio juli, og ungfuglene ankommer medio august. De sidste fugle ses i oktober måned. Største maksimumtal er 41 18/8 1996, 38 ved Geddal Enge og 3 Sønderlem Vig, 42 19/8 1997, 38 Geddal Enge og 4 Sønderlem Vig, 12 9/8 1998, 10 Sønderlem Vig og 2 Geddal Enge.

Geografisk fordeling

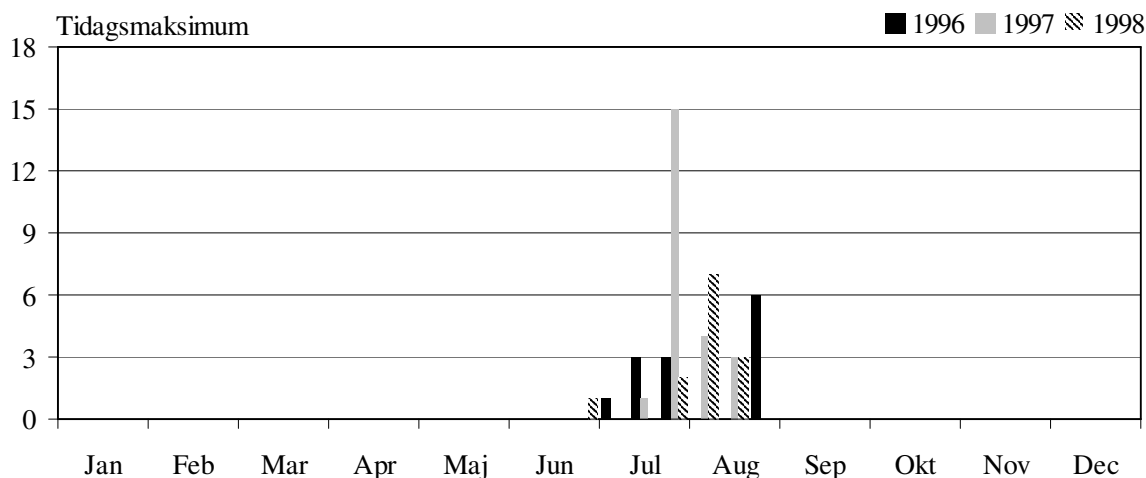
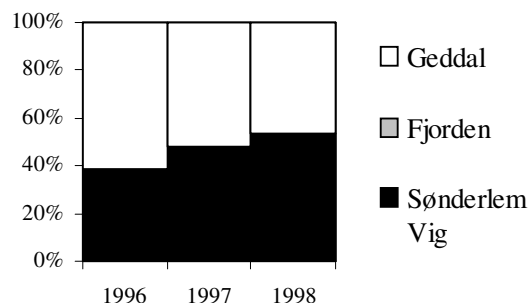
Øvrige iagttagelser:

I perioden 2000-2003 er det største maksimumtal: 31 14/8 2000 Geddal Enge, 30 11/5 2001 og 22 2/5 2002.

Svaleklire (*Tringa ochropus*)

De fleste svaleklirer ses i månederne juli og august. Kun i 1998 sås 2 15/5 fra det gamle fugletårn ved Sønderlem Vig og 1 28/6 på forårstrækket ved Geddal Enge. I 1996 sås 1 3/9 på Geddal Enge. Alle øvrige observationer er fra juli og august med i gennemsnit 3 fugle per tælling. Det bedste år var 1997 med 26 fugle og største observation 25/7 1997 med 10 fugle i Sønderlem Vig og 5 fugle på Geddal Enge. I årene 1996 sås i alt 16 fugle og i 1998 15 fugle.

Geografisk fordeling

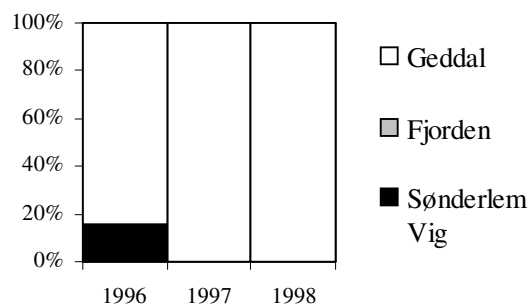
Øvrige iagttagelser:

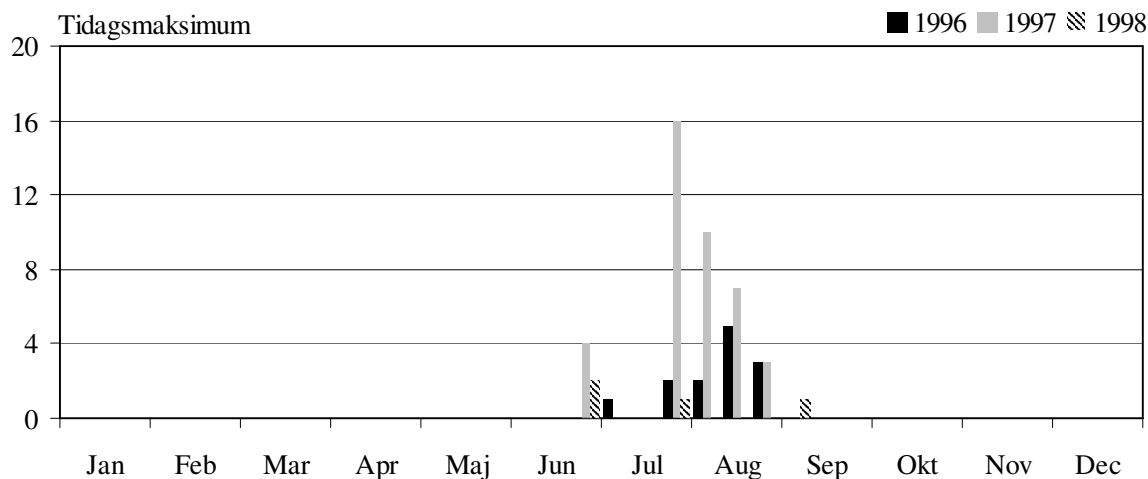
Største maksimumtal 1999-2003 6 23/7 2000.

Tinksmed (*Tringa glareola*)

Der ses hvert år tinksmed i området. Langt de fleste ses på Geddal Enge i månederne juli-september. Det største antal i både 1996 og 1998 var 5. 1997 var et godt år, idet der blev set 10 allerede 28/6 og igen 5/8, men 25/7 blev der set helt op til 16 tinksmede på en tidagtælling. De tidligste er 5 7/5 1996.

Geografisk fordeling

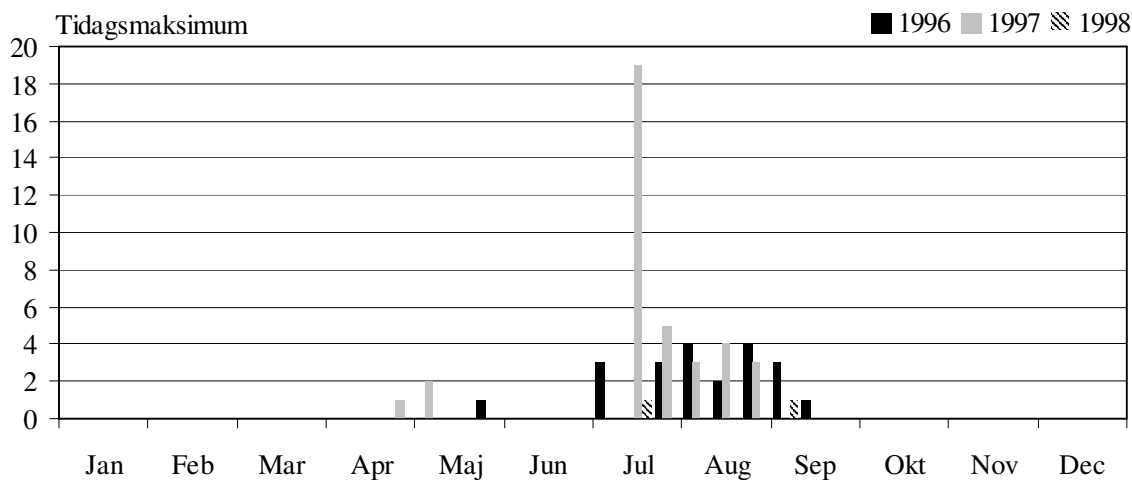
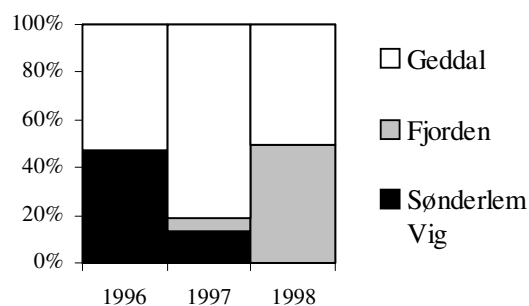
Øvrige iagttagelser:

I perioden 27-29/7 2000 opholdt der sig 56-63 tinksmøde på Geddal Enge. Største maksimumtal er 63 29/7 2000.

Mudderklire (*Actitis hypoleucos*)

Der ses hvert år mudderklire i området. De ses både ved Sønderlem Vig og på Geddal Enge. Den tidligste er set 30/4 1997 på Geddal Enge og den sidste 20/9 1996 ved Sønderlem Vig. Langt de fleste ses i månederne juli-september. Således er maksimumtallene for 1996, 1997 og 1998 henholdsvis 12, 19 og 6 fugle.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

I perioden 2000-2003 er der set forholdsvis beskedne antal mudderkirer. Største maksimumtal er 8 9/5 2000 ved Fjorden og 6 4/8 2002 ved Geddal Enge.

Stenvender (*Arenaria interpres*)

Der er kun set en stenvender 5/6 1996 på en tidagstælling.

Øvrige iagttagelser:

1 30/5 1996. I 1997 blev der set 2 ved fjorden 24/5 og i 1998 blev der set 1 10/5, 1 25/7 og 1 16/10. 25/8 2003 opholdt der sig 5 stenvendere ved Fjorden.

Odinshane (*Phalaropus lobatus*)

Der er under tidagstællingerne set 1 odinshane 5/6 1996.

Derudover er der i perioden set 2 7/6 1998 og 1 17/8 1998.

Fra 1992-1995 er den alle årene blevet set med 1 enten i juni eller august måned.

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasitticus*)

Meget sjælden gæst i området, der kun er set en gang. 14/9 1997 fouragerede én ude over Fjorden.

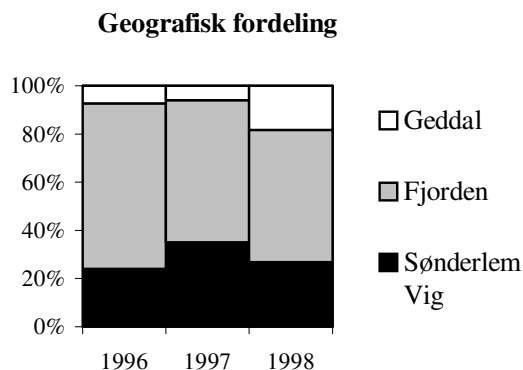
Måger/Terner

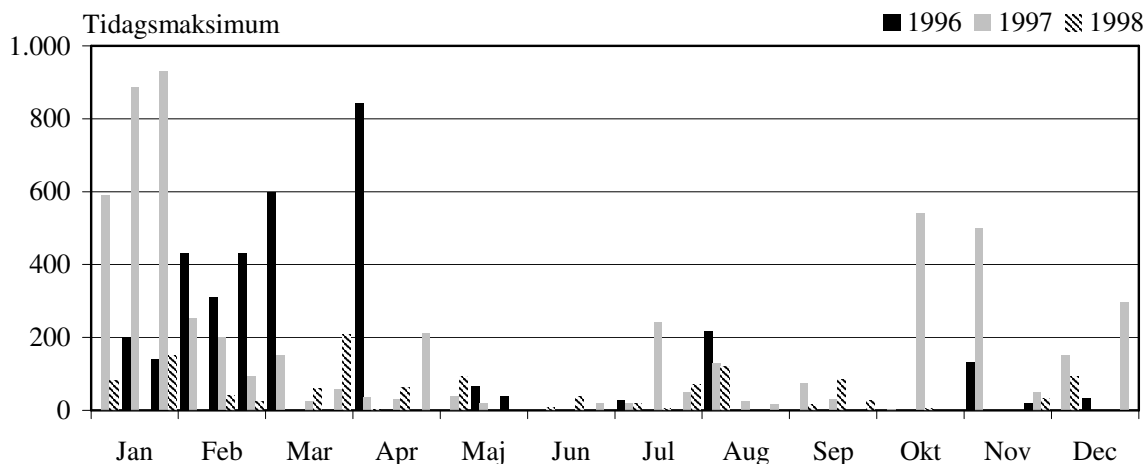
Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*)

Uden for tidagstællingerne er der 23/7 1998 indrapporteret en sorthovedet måge på Geddal Enge.

Stormmåge (*Larus canus*)

Stormmågen yngler ikke i området, men der ses rastefugle året rundt. Det laveste antal ses i yngletiden, mens der ses flest i vintertiden og om efteråret. Således 930 29/1 1997 som største maksimumtal. Langt hovedparten ses på fjorden ud for Geddal Enge, men antallet kan veksle meget år for år. I 1996 sås 69 % af fuglene her. Det år, der blev set færrest, var i 1998 med et maksimumtal på 207 i marts.

Dvergmåge (*Larus minutus*)

Dvergmågen yngler ikke i området, men rastefugle er set hvert år. I 1996 var der en observation 23/4 af 6 adulte og 1 2k. I 1997 var der 27/4 1 ad + 1 2k på Geddal Enge, 30/4 3 adulte på Geddal Enge og 3 adulte Fjorden og endelig en efterårsobservation 21/10 1 Sønderlem Vig. I 1998 stiger antallet yderligere: 26/4 ses 2 adulte + 1 2k på Geddal Enge og 29/4 ses her 4 adulte i sommerdragt. 1/5 ses 2 adulte + 1 2k Geddal Enge, mens der 28/6 ses 1 juvenil Geddal Enge. Om efteråret blev der set 1 adult 6/9 og 3/10 ved Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

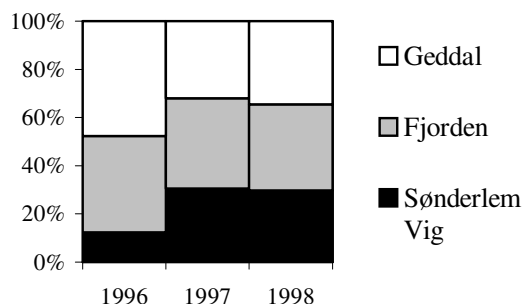
Antallet af observationer stiger fra år 2000, hvor den største observation var 29/4 af 5 adulte + 1 immature. I 2002 var største observation 9/5 7 2k ved Sønderlem Vig, mens 2003 blev rekordår. De 5 største observationer var: 9 27/4 Sønderlem Vig, 18 8/5 på Geddal Enge og 10 på Sønderlem Vig. I efteråret blev der set 22 12/9 ved Sønderlem Vig.

Hættemåge (*Larus ridibundus*)

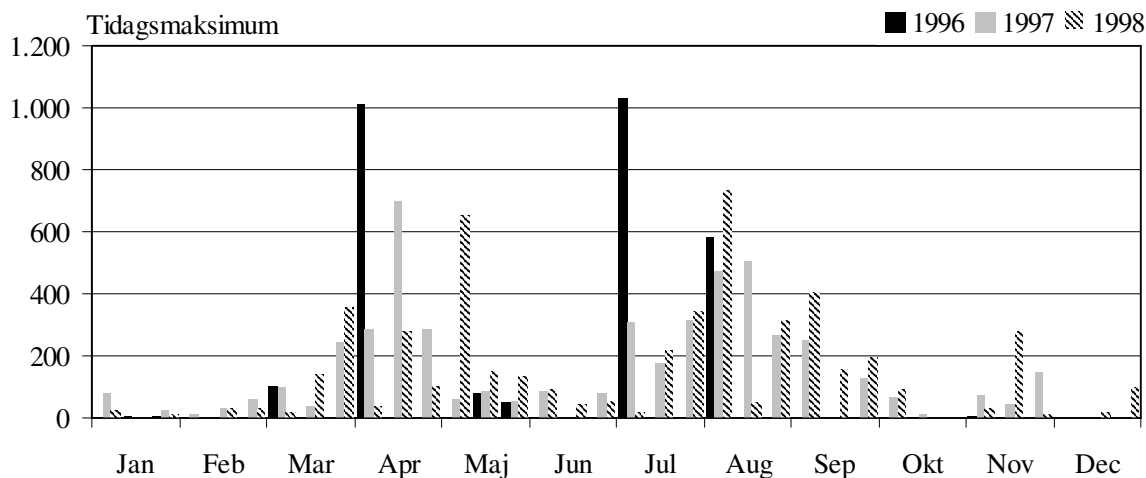
Hættemågen har gjort yngleforsøg på Geddal Strandenge både i 1996 og 1997 med henholdsvis 2-5 par og 3-4 par, men rederne blev præderet. I 1998 blev der ikke gjort yngleforsøg. Ved Geddal Enges naturgenopretning blev der i 1993 talt helt op til 96 reder, men allerede året efter fik hættemågerne ikke noget ud af deres yngleforsøg (Sørensen og Novrup, 1996). I de følgende år har der været yngleforsøg i 2001 med 3-4 par og 2003 med 4-6 par, men stadig uden succes.

De rastende hættemåger kommer særligt i forårmånederne marts, april og maj og igen i juli, august og september. Bortset fra 1996, hvor der blev talt flest på Geddal Enge (48%), ses der næsten lige mange hættemåger i de tre delområder. Ved de fleste tællinger ses under 200 hættemåger. De største maksimumtal i 1996 var 1.015 i april og 1.002 i juli, mens maksimum i 1997 var 700 i april og 503 i august. Maksimum i 1998 blev 655 i

Geografisk fordeling

maj og 732 i august. Antallet af hættemåger i området er nogenlunde stabilt, idet der i 1993 i april blev talt 800 og i august 1995 også 800 (Sørensen og Novrup, 1996).

Sildemåge (*Larus fuscus*)

Sildemågen yngler ikke i området, og den ses kun yderst fåtalligt. I 1996 var der således kun 1 observation, i 1997 var der 4 og i 1998 13 observationer. Største antal set på én gang er 2 og alle i tidsrummet fra april til juli.

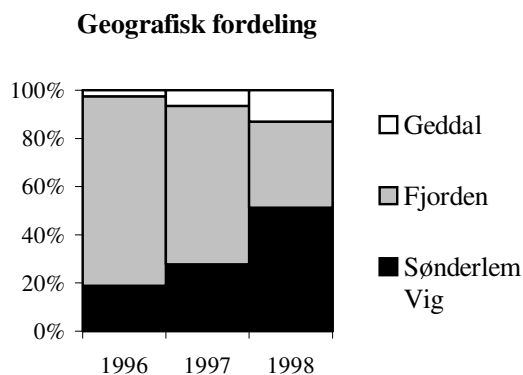
Øvrige iagttagelser:

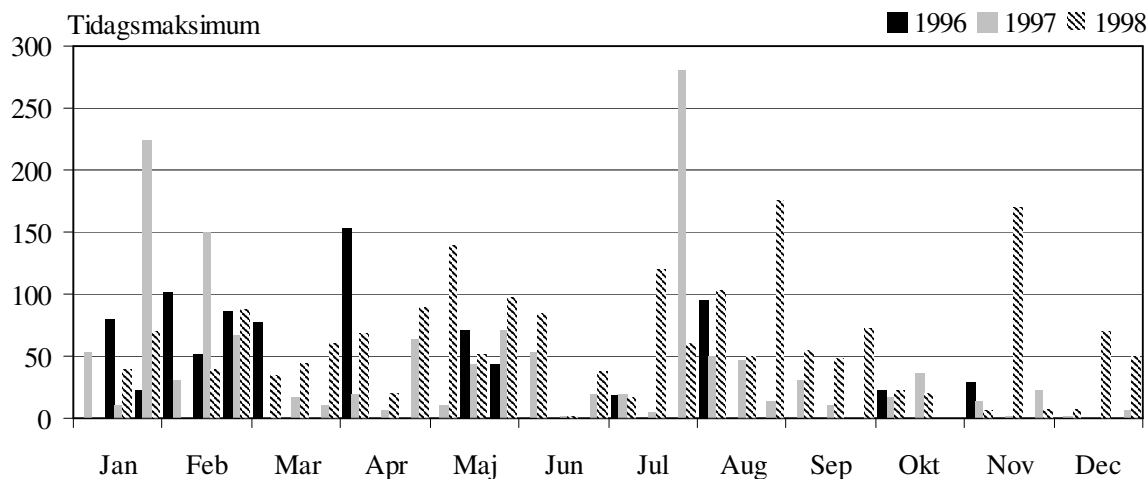
13/4 2003 sås 3 sildemåger ved Geddal Enge.

Sølvmåge (*Larus argentatus*)

Sølvmågen yngler ikke i området, men den ses i området hele året. Langt de fleste ses på fjorden, således hele 79 % i 1996. I 1998 blev der set en usædvanlig stor flok på 790 fugle på Vigen 8/10. Denne observation er ikke medregnet i "Geografisk fordeling".

I dårligt vejr kan mågerne søge ind på Geddal Enge og Sønderlem Vig, hvilket var tilfældet 8/10 1998. Ved de fleste tællinger ligger antallet af sølvmåger på fjorden på 50-100 fugle. Den største observation her var 225 fugle i januar 1997. Ved visning af tidagsmaksimum er den store observation 8/10 1998 udeladt for at vise et mere normalt billede.

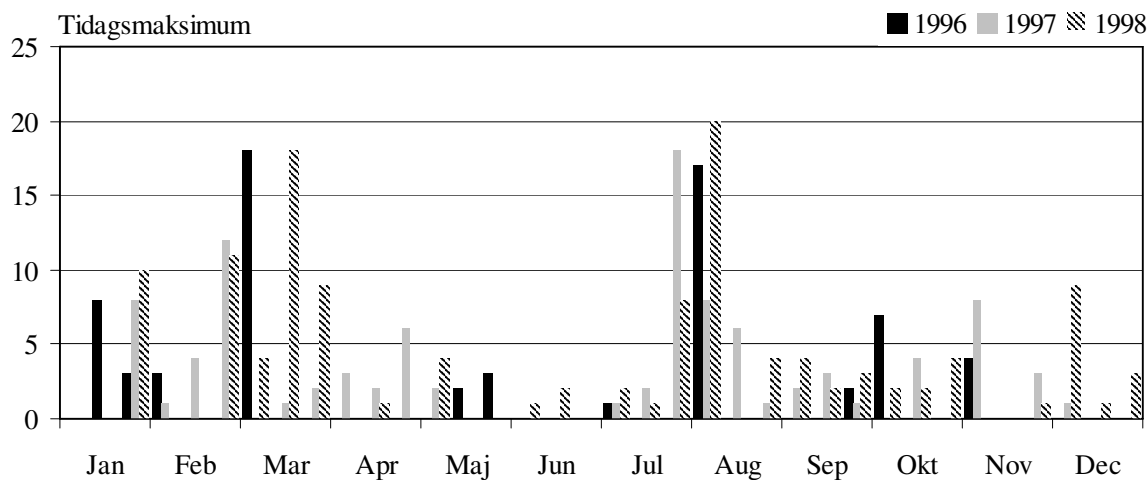
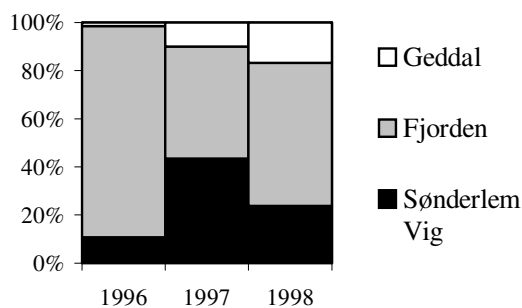

Svarthag (*Larus marinus*)

Svarthagen er en fåtallig rastefugl hele året, der mest ses ved Fjorden. Således sås 88% her i 1996. I 1997 sås den dog med hele 43% ved Sønderlem Vig.

Det laveste antal ses i yngletiden fra april til juli. Der ses normalt under 10 fugle på tællingerne, men der er dog en enkelt stor observation af 71 fugle i april 1996. Den er udeladt på diagrammet over tidagsmaksimum for at tydeliggøre de øvrige observationer.

Geografisk fordeling

Rovterne (*Sterna caspia*)

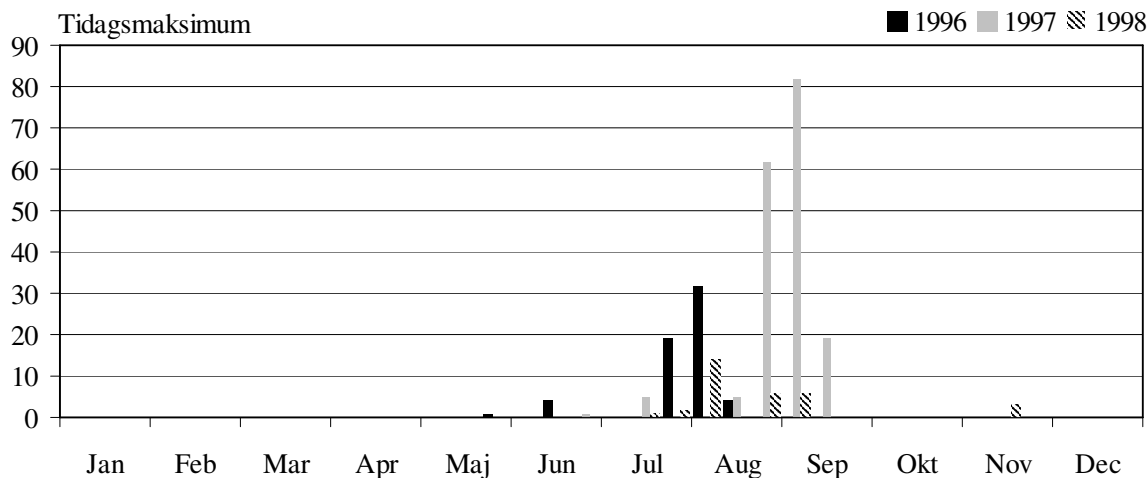
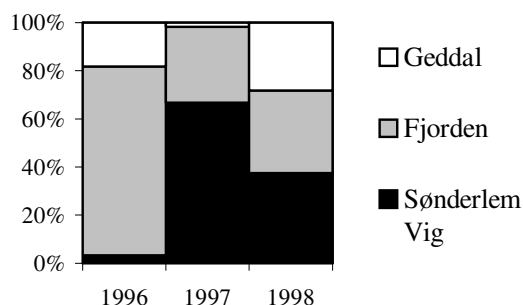
Den 26/4 2001 blev der set 2 rovterner raste på en sandbanke i Fjorden hele dagen. Den 28/4 og 29/4 2001 blev 1 rovterne set mellem hættemåger på Geddal Enge. Den 24/5 2003 blev der set 1 rovterne raste kortvarigt på Geddal Enge.

Splitterne (*Sterna sandvicensis*)

Splitternen raster især i området fra medio juli til medio september. Nogle få ses også i april-juni.

I 1996 blev 78% af fuglene set på fjorden, mens der blev set flest på Sønderlem Vig i 1997 med 67%. I 1998 sås der næsten lige mange alle tre steder. Især i dårligt vejr kan der ses mange fugle på Geddal Enge og Sønderlem Vig.

Geografisk fordeling

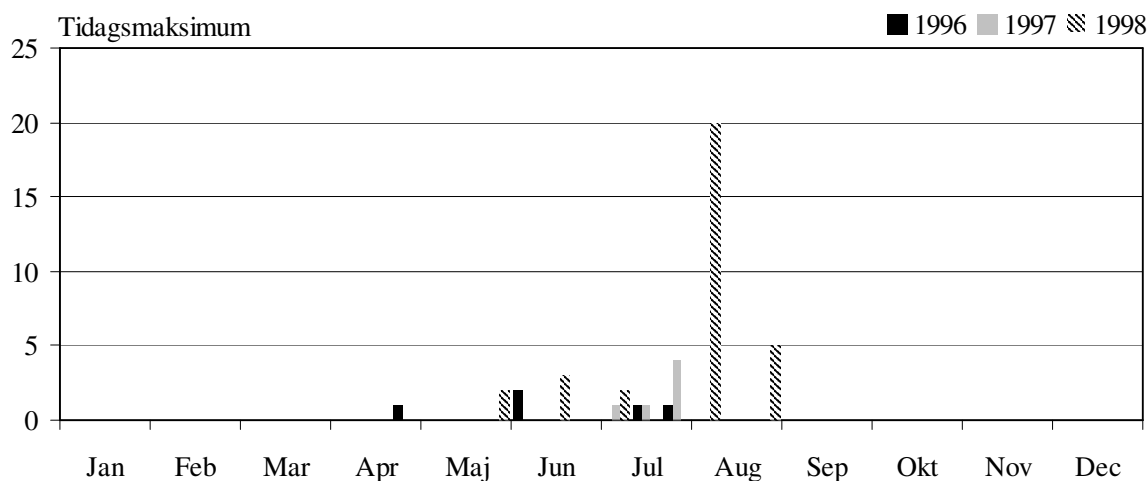
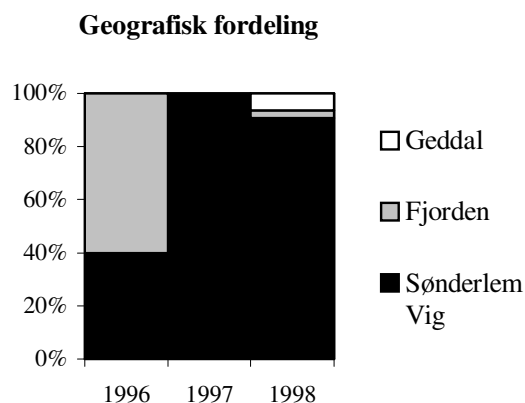

Øvrige iagttagelser:

I perioden 1999-2003 ses der stadig pæne tal for arten, således 26/7 1999 75 Geddal Enge og 25/7 2000 87 Fjorden.

Fjordterne (*Sterna hirundo*)

Der raster fjordterner fra april til september. De fleste ses i Sønderlem Vig bortset fra 1996, hvor 60% blev set på Fjorden. Den største observation er 20 fjordterner i august 1998 i Sønderlem Vig. På de andre tællinger blev der ikke set over 5 fjordterner.

Havterne (*Sterna paradisaea*)

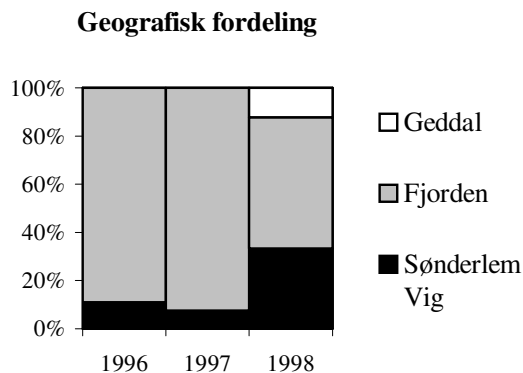
Havternen ses sjældent i området. Der er kun to observationer. 27/4 1996 blev der set 3 raste ved Sønderlem Vig, og 21/7 1998 blev der set 1 ved Fjorden.

Øvrige iagttagelser:

De største observationer ses i april, når havternen kommer på sit forårstræk. 29/4 2000 sås således 26 raste ved Fjorden, og 22/4 2003 blev der set 16 trækkende ved Sønderlem Vig.

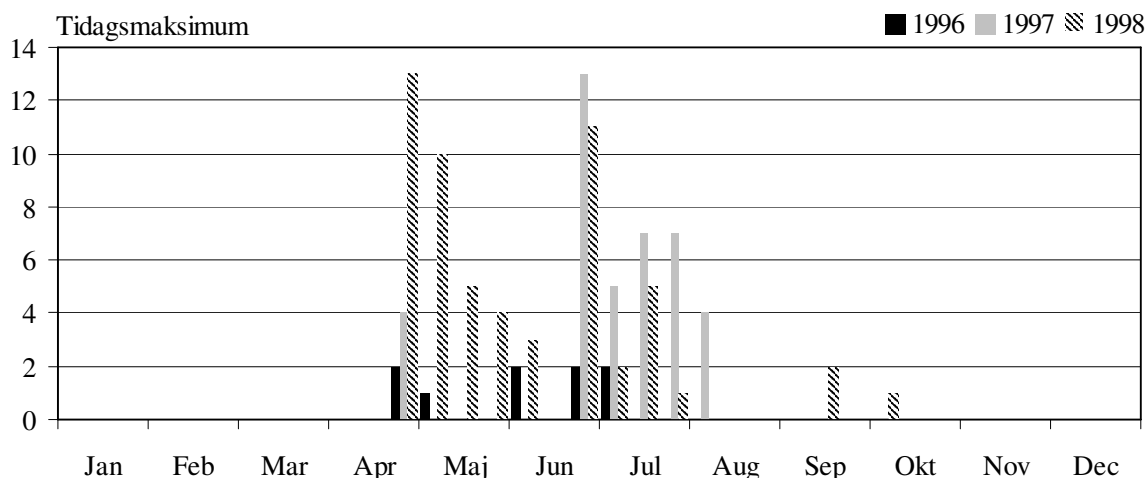
Dværgterne (*Sterna albifrons*)

Dværgternen har ynglet på stranden ud for pumpestationen med få par. I 1996 sås to gamle fugle ved hver tælling i juni og den første tælling i juli, men ikke senere. De kan have forsøgt at yngle uden held. I 1997 blev der 17/7 set 2 adulte ved Sønderlem Vig samt 2 adulte og 1 juvenil ved Fjorden, heraf 1 par med redeunger. 25/7 1997 sås 1 ynglepar med 1 unge og 5/8 1 par med 2 juvenile. Der har således med held ynglet mindst 1 sikkert par i 1997. Den første sete juvenile kan stamme fra

et ynglepar et andet sted i Limfjorden f. eks. Venø. I 1998 har dværgterner ynglet med 2 par ved pumpestationen, idet der 16/5 fandtes to reder med henholdsvis 3 og 2 æg. 31/5 var der stadig 2 par, men der blev ikke set ungfugle, så rederne er nok blevet præderet. Området er noget befærdet, og en del går tur med hunde her. I perioden 1999-2003 er der ikke fundet bevis på ynglende dværgterner her. Der blev dog set 4 ynglefugle 28/4 2001, men de forsvandt hurtigt. Stedet er nok for befærdet.

Langt de fleste dværgterner er set ved Fjorden, hvor de også yngede samt ved Sønderlem Vig, hvor de flyver over for at fouragere. Kun i 1998 blev de set på Geddal Enge. Dværgterner kommer sidst i april og ses særligt i maj, juni og juli. Det største antal, der er set, er 13 29/6 1997 ved Fjorden og 27/4 1998 med 7 på Fjorden og 6 ved Sønderlem Vig. Der er flest observationer i 1998, hvor der også blev set dværgterner så sent som i september og oktober (1 8/10).

Sortterne (*Chlidonias niger*)

Sortterner yngler ikke i området, hvilket den gjorde tidligere ved Sønderlem Vig, idet der var 15-20 ynglepar i Vigen i 1960 (Møller, 1978). Den blev ikke registreret som ynglefugl i 1978 (Bolding, 1979) og heller ikke siden.

Sortterner er i undersøgelsesperioden kun blevet set én gang, nemlig 14/5 1997 på Geddal Enge. Senere er den set 2 gange, nemlig 3/4 2001 ved Sønderlem Vig og 19/7 2003 fouragerende på Geddal Enge.

Hvidvinget Terne (*Chlidonias leucopterus*)

Der blev set 3 adulte hvidvingede terner 14/5 ved den store invasion i Danmark i 1997. Her rastede de både i Sønderlem Vig og på Geddal Enge, men kun denne eftermiddag.

Desuden er der 3/8 2002 set 1 1k hvidvinget terne på Geddal Enge, hvor den mobbede en brushane. Også dagen efter sås den, hvor den lå og hvilede sig i sandet ud for pumpestationen for senere at flyve ind fra Fjorden til Sønderlem Vig.

Søkonger (*Alle alle*)

Arten er kun set én gang, nemlig 2/12 1999, hvor en fugl kom trækkende ind fra Fjorden ved Pumpehuset og fortsatte øst på.

Duefugle

Ringdue (*Columba palumbus*)

Yngler med få par. I 1994 ynglede 4 par (Grøn, 1995).

Arten ses gennem hele året. Største maksimumtal 3/1 1996, hvor der taltes 195 ved Sønderlem Vig.

Gøgefugle

Gøg (*Cuculus canorus*)

På baggrund af kukkende fugle anslås arten at yngle med 6-8 par. 5/6 1996 kukkede 9 ved Sønderlem Vig.

Første fugl hørt 11/5, sidste fugl set 18/8.

Ugler

Slørugle (*Tyto alba*)

Arten er set 2 gange med 2 fugle. Henholdsvis 28/10 1998 og 10/10 2002, begge gange ved Sønderlem Vig.

Natugle (*Strix aluco*)

Natuglen blev hørt tude i perioden 29/4-9/5 2001 i skoven nord for Lem Kæmpegård.

Skovhornugle (*Asio otus*)

Konstateret ynglende med 1 par i 1998. Ynglede i lille granlund tæt ved Pumpehuset ved Sønderlem Vig. Der sås én unge 15/5 1998.

Mosehornugle (*Asio flammeus*)

Arten er set med én fugl 2/4 1996, hvor den fouragerede over engene ved Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

Ses af og til i vinter- og forårstiden. I årene 2000-2003 blev der set 1-3 fugle. Største maksimumtal er 3 13/11 2002. Ses næsten kun ved Sønderlem Vig.

Natravne

Natravn (*Caprimulgus europaeus*)

Henholdsvis 30/5 og 9/6 2001 sås 2 fugle. Begge fugle fløj op fra asfaltvejen på Gammel Landevej ca. 500 meter nordøst for Egebjerg.

Sejlere

Mursejler (*Apus apus*)

Er set gennem hele perioden med 1-20 fugle. Største maksimumtal er 20 fouragerende 24/5 1997 ved Sønderlem Vig. De første fugle ses medio/ultimo maj.

Skrigefugle

Isfugl (*Alcedo atthis*)

Er set årligt i perioden 1999-2003 med 1 fugl. 27/12 2000 sås dog 2 fugle raste på pælene i kanalen, som forbinder Sønderlem Vig og Fjorden. Yngler ikke i området.

Hærfugl (*Upupa epops*)

Der foreligger én observation af 1 fugl, som rastede kortvarigt i området ved Fjorden og Geddal Enge 17/10 1999.

Spættefugle

Grønspætte (*Picus viridis*)

Der er 3 observationer af 3 fugle. Er en tilfældig gæst i vinter- og forårstiden.

Stor Flagspætte (*Dendrocopos major*)

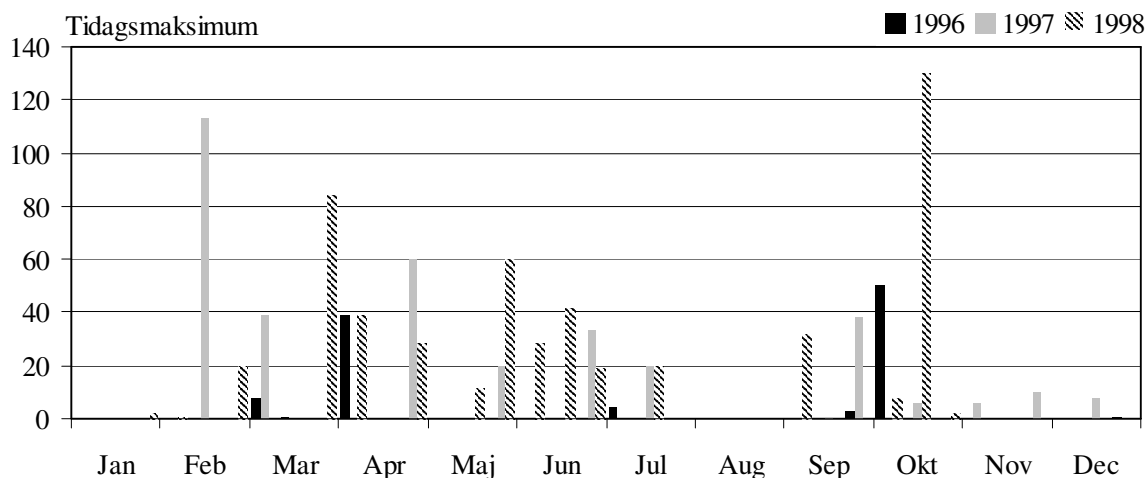
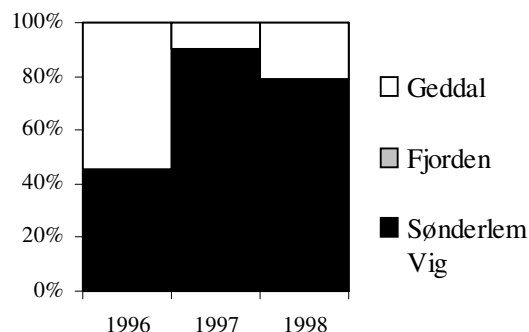
Tilfældig gæst i forårs- og efterårsmånederne. Der foreligger 5 observationer af 5 fugle.

Spurvefugle

Sanglærke (*Alauda arvensis*)

Yngler med rigtig mange par på engene ved Sønderlem Vig og Geddal. I 1994 anslås der at have ynglet 130-155 par på engene ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995). Største maksimumtal for perioden 1996-1998 er: 113 16/2 1997 og 130 15/10 1998.

Geografisk fordeling

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*)

Tilfældig trækgæst om efteråret. Der er to observationer af 12 fugle. 3/10 1998 sås 4 ved Fjorden, og 18/10 1999 var der 8 ved Geddal Enge.

Svaler

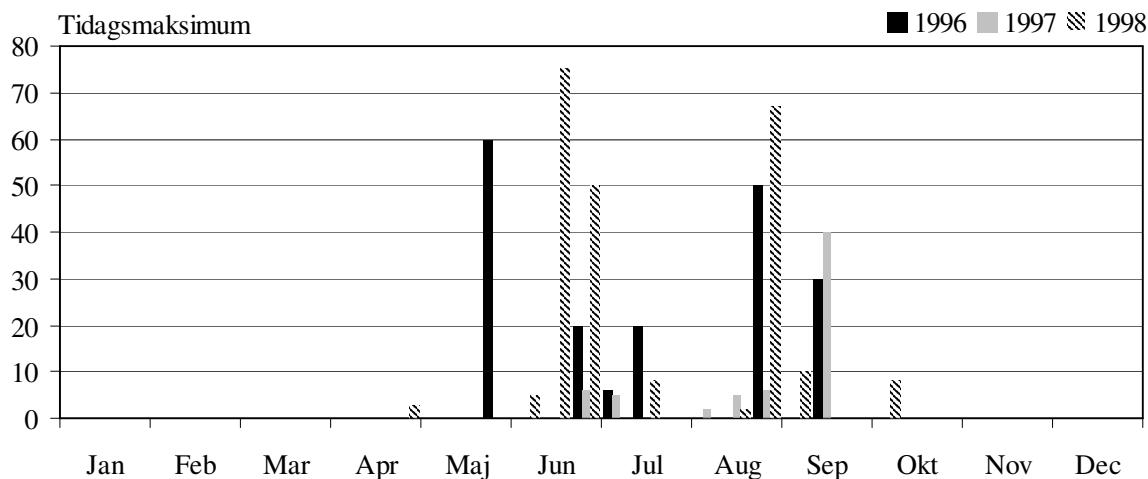
Digesvale (*Riparia riparia*)

Nogle få digesvaler yngler lige uden for reservatgrænsen i skrænten ned mod Limfjorden, men ingen i selve det undersøgte område.

Svalerne ses fouragere over engene og selve Vigen i varierende antal. Det største antal er set i maj/juni og august/september. I 1996 blev der set 60 26/5 og 50 31/8. I 1997 var største maksimum 40 16/9 og i 1998 65 19/6 og 55 24/8.

Geografisk fordeling

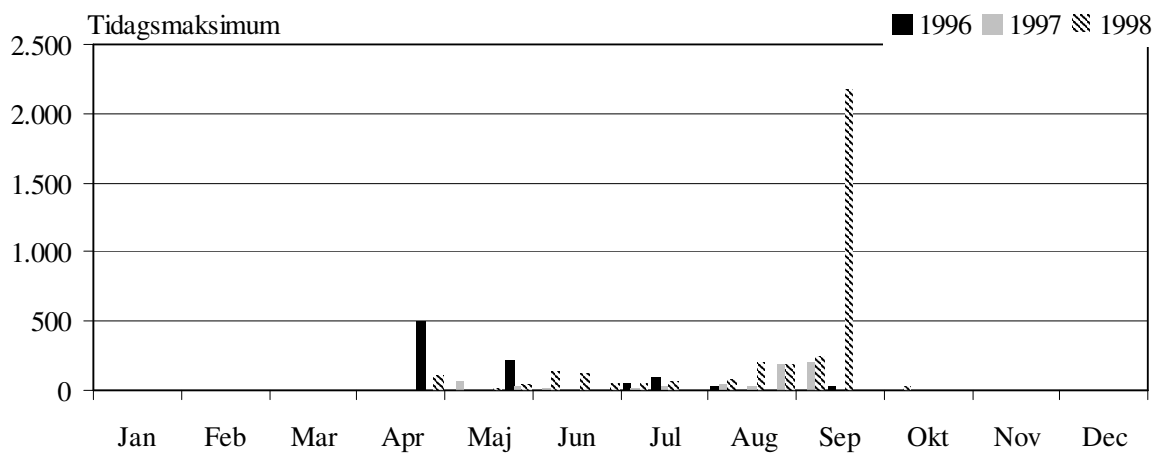
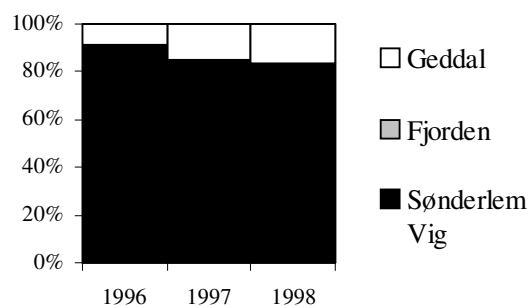

Landsvale (*Hirundo rustica*)

Landsvalen yngler med få par på gårde i området.

Området benyttes især af svalerne til fouragering og overnatning. Den tidligste er set 5/4 1998 på Geddal Enge og den seneste 14/10 1997 i Sønderlem Vig. Hovedparten ses i området fra ultimo april til primo september i et antal på et halvt hundrede stykker. I april/maj er der set op til 500 landsvaler, men de største antal ses om efteråret, hvor svalerne bruger rørsumpen til overnatningsplads. Antallet af landsvaler stiger da hen mod skumringstid til flere tusinde.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

Største observation er 10.000 19/8 1997.

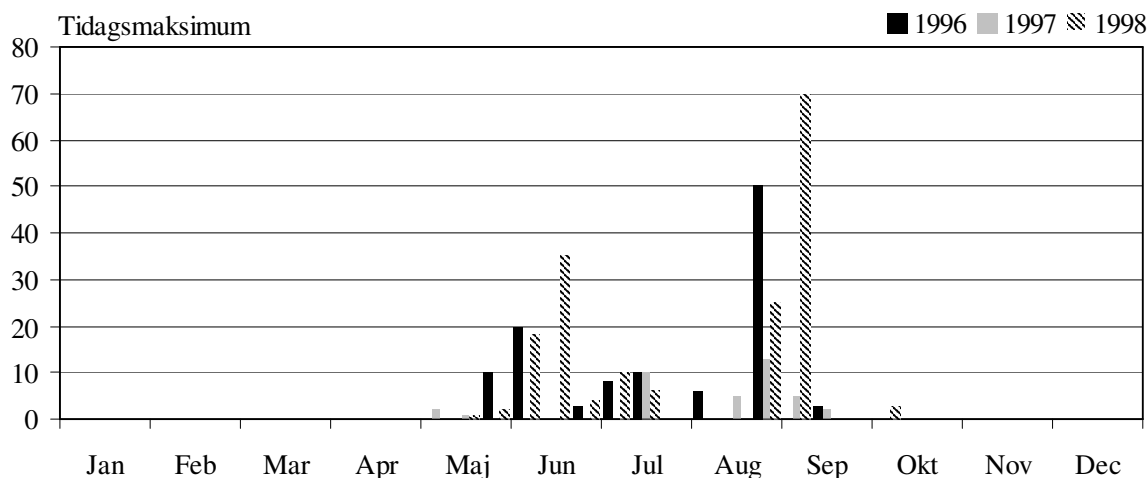
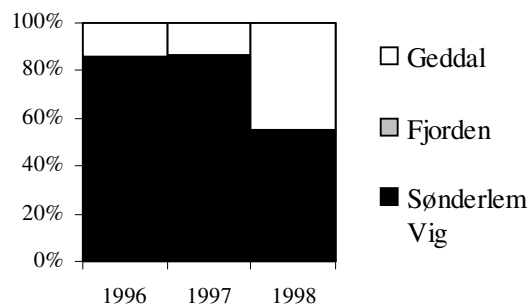
Observationer fra tidligere år viser, at området især ved sydenden af Sønderlem Vig er et yndet overnatningsområde. I 1979 anslog Jan Bolding således, at et antal på 25.000-30.000 landsvaler gik til overnatning her 16/8 (Bolding, 1980).

Bysvale (*Delichon urbica*)

Der er ikke registreret ynglende bysvaler i området.

Arten ses fouragere i området fra maj til september. I maj/juni har det som regel været i størrelsesordenen 20-40 bysvaler, som det største antal, mens det i sensommeren har været i september måned med 50-60.

Geografisk fordeling

Pibere

Skovpiber (*Anthus trivialis*)

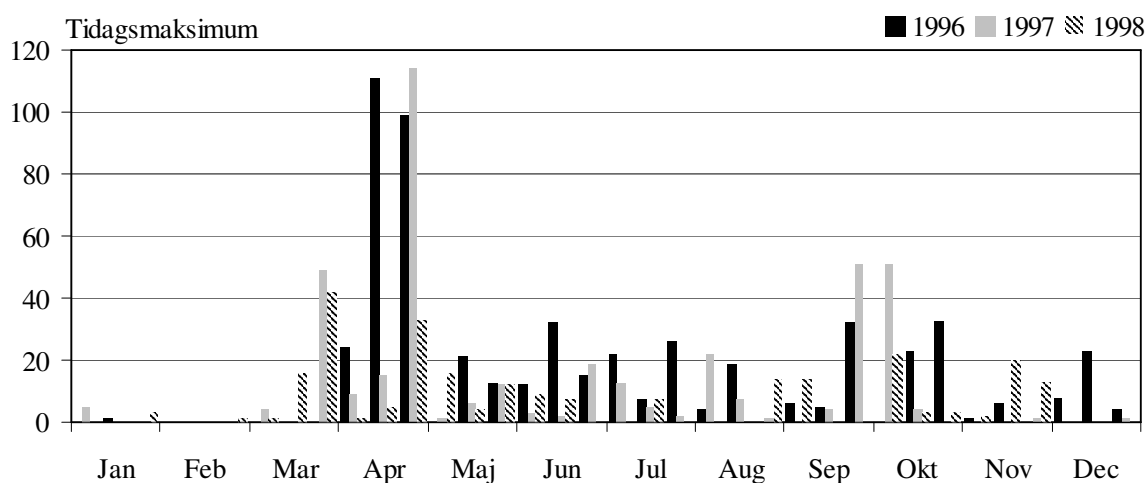
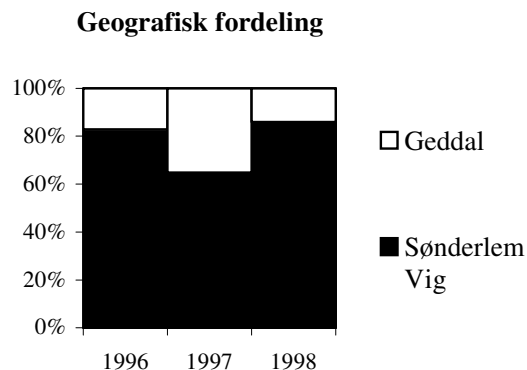
Der er kun set 2 ved Sønderlem Vig 4/6 1998.

Engpiber (*Anthus pratensis*)

Engpiber er en almindelig ynglefugl, og det anslås, at der yngler mellem 50-60 par i området fordelt med ca. 10 par på Geddal Enge og ca. 50 par ved Sønderlem Vig. Her har de fleste par ynglet på engene syd og øst for søen, men der har været ynglepar hele vejen rundt. En nøjagtig

optælling har dog ikke fundet sted. I 1994 blev antallet sat til 40-45 par ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995).

Der er registreret engpiber i alle måneder. De fleste rastefugle er talt i marts/april på forårstrækket med største observation i april 1997 med 114 engpibere og igen på efterårstrækket i september/oktober med oktober 1997 med største observation på 51.

Skærpiber (*Anthus petrosus*)

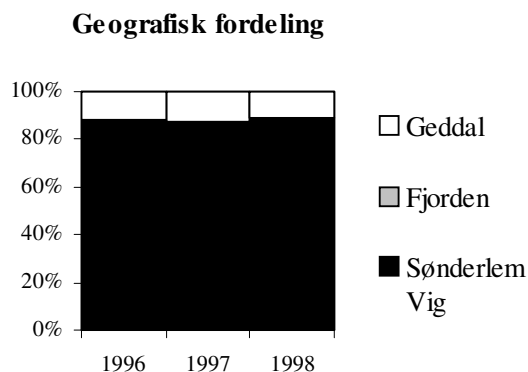
Der er i perioden set 1 ved Geddal Enge 31/10 1997 og 3 ved Fjorden samme dato. Desuden er der set 9 ved Fjorden 19/11 1998.

Der er de fleste år siden årligt set skærpiber ved Fjorden.

Vipstjerter

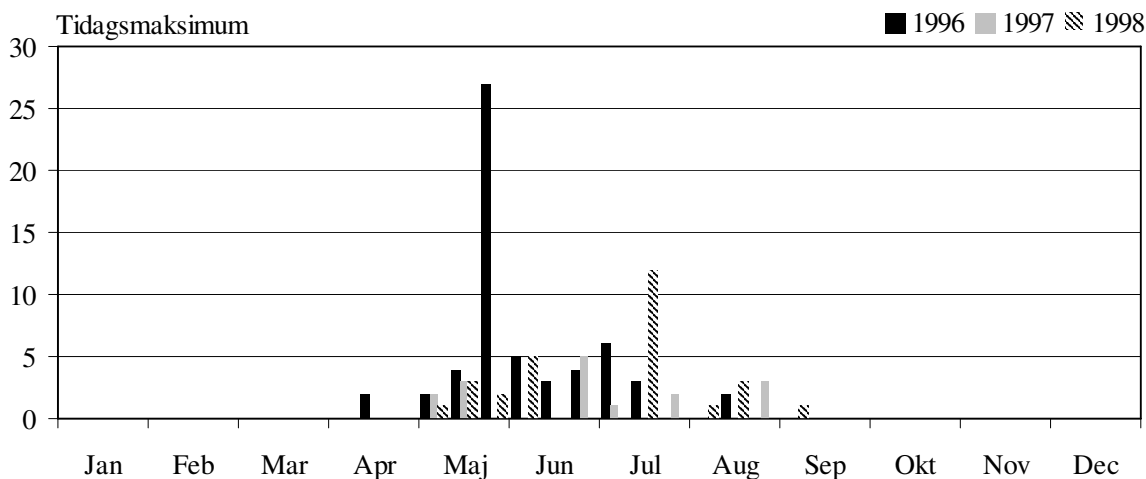
Gul Vipstjert (*Motacilla flava flava*)

Der er i perioden kun set op til 2-3 ynglepar af gul vipstjert, alle i Sønderlem Vig området. Det er ikke meget i forhold til 1994, hvor der blev talt 7 par (Grøn, 1994) på engene syd for Sønderlem Vig og 1-2 par på engene ved Geddal. Dette kan skyldes tilbagegang, men muligvis må noget tilskrives optællingsmetoden, der ikke dækker alle

engområder ved Sønderlem Vig. På Geddal Enge er den forsvundet som ynglefugl.

Der er set gul vipstjert fra april til september. Det største antal er set i forbindelse med forårstrækket 26/5 med 27 på engene syd for Vigen. Den tidligste er set 20/4 1996 og den seneste 6/9 1998.

Nordlig Gul Vipstjert (*Motacilla flava thunbergi*)

Race af gul vipstjert.

Ses i forbindelse med forårstrækket i maj måned både på Geddal Enge og engene ved Sønderlem Vig.

Største observation er 38 på Geddal Enge samt 6 ved Sønderlem Vig 11/5 1997.

Øvrige iagttagelser:

Fra 3-5/5 2000 opholdt der sig på Geddal Enge mellem 58 og 112. Største maksimumtal er 5/5 2000 med 112 nordlige gule vipstjerter.

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*)

28/9 1997 hørtes en trækkende fugl.

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba alba*)

I 1996 ynglede et par og fik 2 unger.

I perioden marts til september ses 1-8 fugle.

Øvrige iagttagelser:

Der er 21/8 1996 set 48 rastende og fouragerende fugle ved Geddal Enge. 19/8 1997 rastede der 40 ved Fjorden.

Sorttrygget Hvid Vipstjert (*Motacilla alba yarrellii*)

Race af hvid vipstjert.

1 fugl blev set 13/4 1998.

Silkehaler

Silkehale (*Bombycilla garrulus*)

21/1 1996 sås 28 rastende fugle.

Øvrige iagttagelser:

1/1 2001 sås 10 ved Sønderlem Vig.

Vandstære

Vandstær (*Cinclus cinclus*)

Tilfældig gæst som sås 8/11 1999 rastende i kanalen, som forbinder Sønderlem Vig med Fjorden.

Gærdesmutter

Gærdesmutte (*Troglodytes troglodytes*)

Yngler med flere par i området. Ses og høres i buskvegetation ved både Geddal Enge og Sønderlem Vig.

Jernspurv (*Prunella modularis*)

Hørt og set fra ultimo marts til primo juli. Yngler med få par.

Drosselfugle

Rødhals (*Erithacus rubecula*)

Kun to observationer ved Sønderlem Vig i 1998.

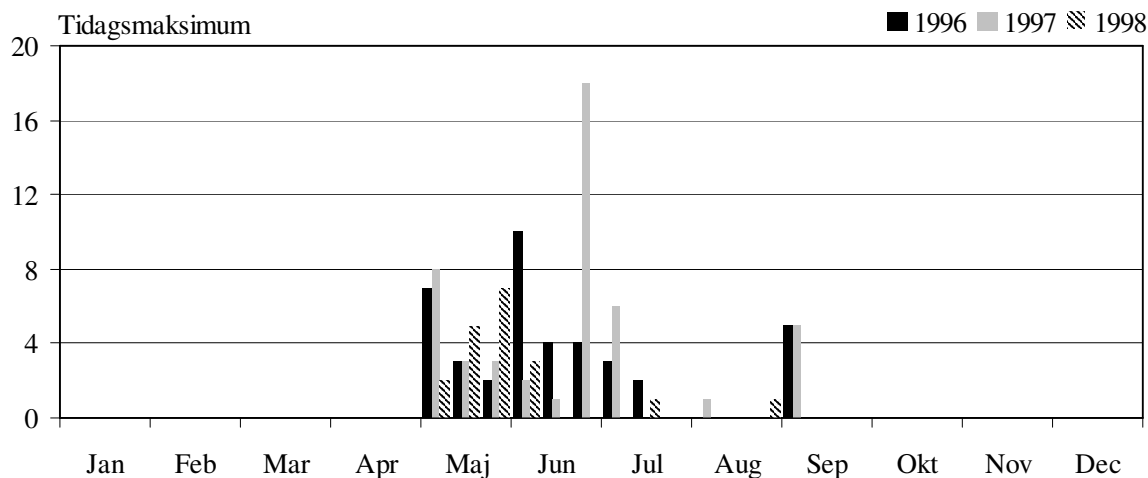
Nattergal (*Luscinia luscinia*)

Kun hørt 2 gange i området, begge gange med 1 fugl syngende nordøst for det gamle fugletårn ved Sønderlem Vig. Følgende datoer er nattergalen hørt: 6/61998 og 2/6 2002.

Bynkefugl (*Saxicola rubetra*)

Yngler med flere par ved Sønderlem Vig. I 1994 ynglede der 11 par ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995).

De første fugle ses 1/5 og de sidste 6/9. 29/6 1997 sås der 18 fugle ved Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

I perioden 1999-2003 er der talt 2-4 fugle. Største maksimumtal 4 12/6 1999. Det vurderes dog, at antallet ikke har forandret sig væsentligt siden 1998. Grunden er, at tælleaktiviteten ikke har været så koncentreret ved Sønderlem Vig som i perioden 1996-1998.

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*)

Ses fåtalligt på forårs- og efterårstrækket med 1-4 fugle ved Sønderlem Vig og Fjorden. Første fugl set 13/4, sidste set 24/8.

Øvrige iagttagelser:

17/4 2000 taltes 4 stenpikkere på Geddal Enge.

Ringdrossel (*Turdus torquatus*)

Denne art er observeret med 2 fugle, henholdsvis 8/5 1997 og 27/4 1998.

Øvrige iagttagelser:

I 2001-2002 er der 4 observationer af 4 fugle.

Solsort (*Turdus merula*)

Yngler med adskillige par i området. Største maksimum er 10 ved Sønderlem Vig i 1998.

Sjagger (*Turdus pilaris*)

Almindelig trækfugl. Set i perioden 14/10 til 27/4. Største maksimumtal er 325 1/2 1998 ved Sønderlem Vig.

Sangdrossel (*Turdus philomelos*)

Yngler med få par. Der foreligger kun observationer fra april måned.

Vindrossel (*Turdus iliacus*)

Der er kun to observationer af denne art. 7/11 1996 sås 15 ved Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

14/11 2000 sås 30 fugle ved Sønderlem Vig.

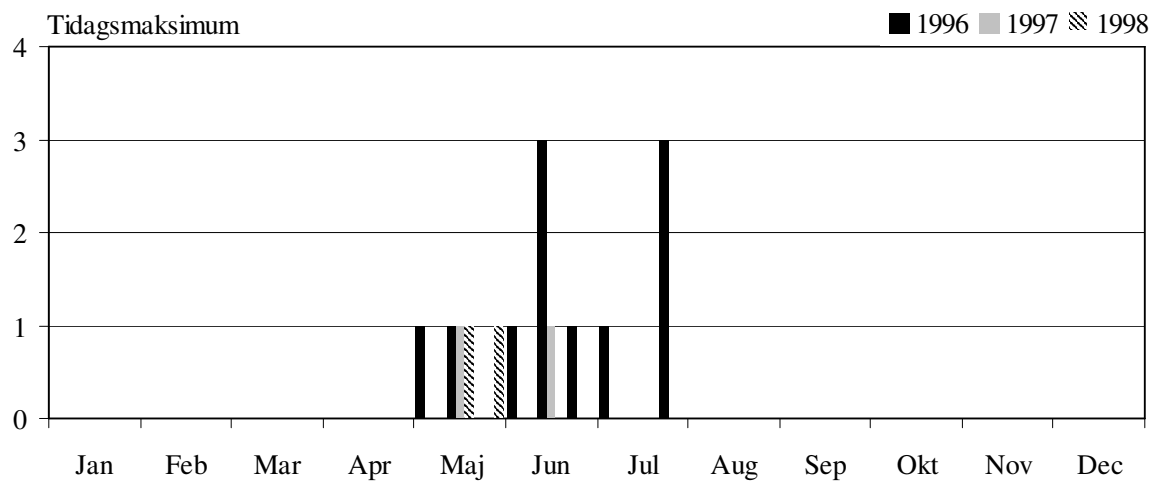
Misteldrossel (*Turdus viscivorus*)

Der er 3 observationer 1996-1998 med 6 17/7 1996 ved Sønderlem Vig som maksimum.

Sangere

Græshoppesanger (*Locustella naevia*)

På baggrund af syngende hanner i foråret anslås der at yngle 2-3 par ved Sønderlem Vig. 15/6 1997 3 syngende Sønderlem Vig. Ankomst 2/5, sidste fugl set 27/7. I 1994 anslås der at have ynglet mindst 2 par (Grøn, 1995).

Øvrige iagttagelser:

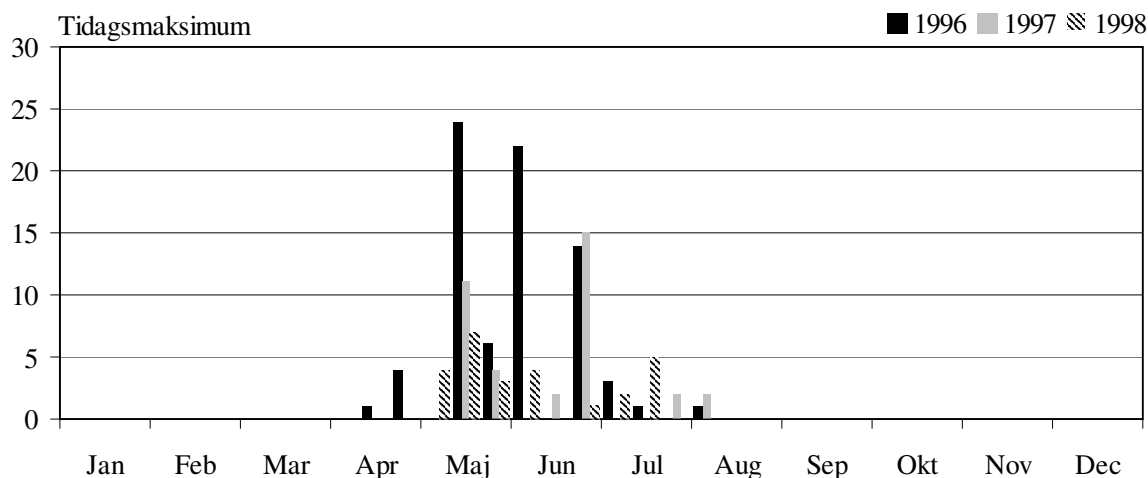
4/6 1997 hørtes op til fire syngende græshoppesangere ved Sønderlem Vig. 15/5 2000 hørtes ligeledes 4 syngende fugle.

Savisanger (*Locustella luscinioides*)

Der er hørt én savisanger ved Geddal Enge fra 18/4-2/5 2002. Tidligere er savisangeren registreret ved Sønderlem Vig i 1991 og 1994 (Grøn, 1995).

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Sivsangeren er almindelig ynglefugl ved Sønderlem Vig, hvor den primært yngler i den tørreste del af rørskovsbæltet. Sivsanger og rørsanger opdeler således rørskoven imellem sig, idet rørsangeren primært yngler i den yderste og vådeste del af rørskoven. Antallet af syngende hanner blev i 1994 opgjort til 70 (Grøn, 1994). Den tidligste sivsanger blev på tidagestællingerne hørt 20/4 1996 og den seneste 5/8 1996 og 5/8 1997.

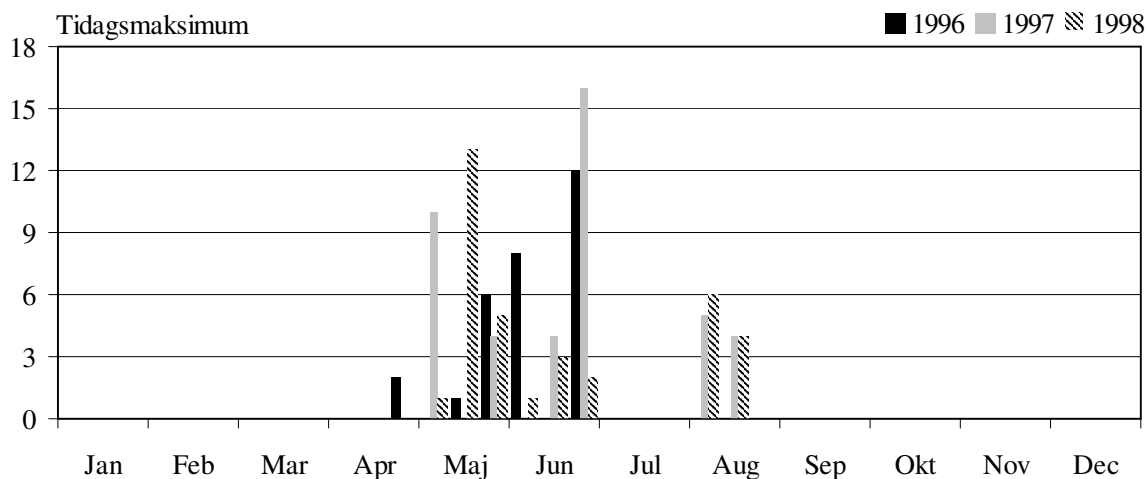
Kærsanger (*Acrocephalus palustris*)

Kærsangeren er registreret én gang med én fugl på en tidagestælling medio juni 1996. Kærsangeren registreres dog årligt med op til 5 fugle primært ved Sønderlem Vig, hvor den ligesom sivsangeren lever i den tørreste del af rørskovsbæltet. Der blev således observeret 5 syngende hanner primo juni 1995 samt 3 syngende medio juni 1997. En enkelt fugl er desuden hørt på Geddal Enge i maj 1998.

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Rørsangeren er en særdeles talrig ynglefugl i rørskovene, som omkranser Sønderlem Vig. Rørsangeren ophænger sin rede mellem tagrørene og kan derfor udnytte den yderste del af rørskoven, hvor der er vand mellem rørene. Antallet af syngende hanner blev i 1994 opgjort til 230 (Grøn, 1994). Den tidligste rørsanger blev på tidagstællingerne observeret 27/4 1996 og den seneste 16/8 1997.

Geografisk fordeling

Gulbug (*Hippolais icterina*)

Arten er hørt syngende ved Geddal Enge igennem alle 3 år med 1-2 fugle. Første fugl 31/5, sidste fugl 25/7.

Gærdesanger (*Sylvia curruca*)

Der foreligger kun én observation af 1 fugl 25/6 1996 ved Geddal Enge.

Øvrige iagttagelser:

I perioden 1999-2003 hørtes der årligt 3 syngende fugle i forårs månederne. Første fugl hørt 1/5 1999.

Tornsanger (*Sylvia communis*)

Arten yngler med adskillige par, især ved Sønderlem Vig. 16/5 1998 hørtes 12 syngende fugle ved Sønderlem Vig og 3 ved Geddal Enge. Første fugl 8/5, sidste fugl 24/8. I 1994 anslås ca. 90 syngende hanner ved Sønderlem Vig (Grøn, 1995).

Havesanger (*Sylvia borin*)

2 observationer af 2 fugle. Henholdsvis 1 29/6 1997 ved Geddal Enge og 1 31/5 1998 ved Sønderlem Vig.

Munk (*Sylvia atricapilla*)

Der er 4 observationer af 4 fugle i perioden. 1 i 1996 og 3 i 1998. Fuglen fra 1996 er en vinterobservation 12/1.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

Hørt 1 syngende 29/4 2000 i en lille løvskov i umiddelbar nærhed af Sønderlem Vig.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Der er set gransanger i alle 3 år med 1-2 fugle. Første 7/4 1997, sidste 28/9 1997.

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Hørt syngende i området med 1-8 fugle. Første 27/4, sidste 16/8.

Fuglekonge (*Regulus regulus*)

Arten er kun set i 1998 med 1-3 fugle.

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*)

Der foreligger kun én observation af 1 fugl 5/8 1997 ved Sønderlem Vig.

Broget Fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*)

1 adult han på forårstrækket blev ringmærket 15/5 1999.

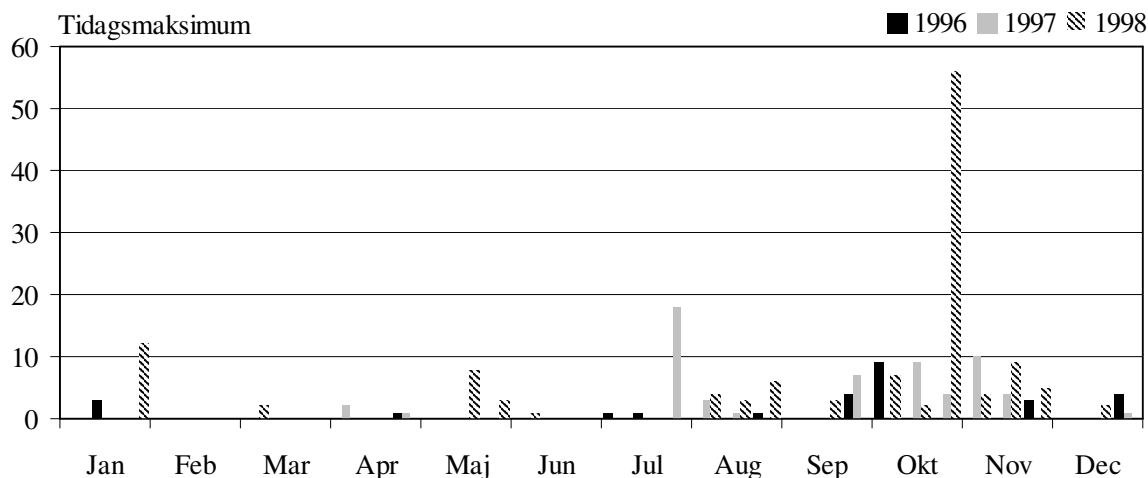
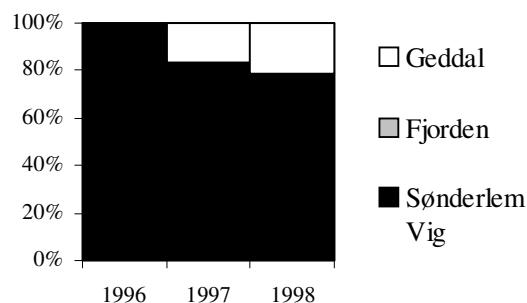
Mejser

Skægmejse (*Panurus biarmicus*)

Ynglebestanden af skægmejse blev i 1994 opgjort til ca. 12 par (Grøn, 1994).

Skægmejsen kan dog om efteråret iagttages noget mere talrigt, idet den kan få helt op til 4 kuld på en sommer. Der er således set 63 fugle ved Sønderlem Vig medio oktober 1995 samt 56 fugle ultimo oktober 1998 fordelt med 13 på Geddal Enge og 43 ved Sønderlem Vig. Bestanden bliver dog normalt i hårde vintre reduceret kraftigt.

Geografisk fordeling

Øvrige iagttagelser:

27/9 2002 sås der både trækkende og fouragerende fugle ved Geddal Enge. Der taltes 94 skægmejser. Siden 1998 er skægmejsen også begyndt at yngle med få par ved Geddal Enge.

Halemejse (*Aegithalos caudatus*)

Arten ynglede tilsyneladende ved Sønderlem Vig i 1997, idet der sås 1 par 30/4 med redemateriale i næbet. Derudover foreligger der kun én observation 12/1 1996 med 9 fugle ved Sønderlem Vig.

Øvrige iagttagelser:

29/9 2000 rastede der 5 halemejser ved Geddal Enge.

Sumpmejse (*Parus palustris*)

Der er 2 observationer af 2 fugle, henholdsvis 16/9 1997 og 25/10 1998.

Topmejse (*Parus cristatus*)

Én observation af 1 fugl 25/10 1998 ved Sønderlem Vig.

Sortmejse (*Parus ater*)

3 observationer af 4 fugle. 1 i 1996 og 3 i 1997.

Blåmejse (*Parus caeruleus*)

Yngler med flere par.

Arten er set igennem alle 3 år med 1-37 fugle. Største maksimumtal 37 15/12 1996 ved Sønderlem Vig.

Musvit (*Parus major*)

Yngler med flere par.

Der er set musvit gennem alle 3 år fra 1-7 fugle. Største maksimumtal for alle år er 7 28/9 1997 ved Sønderlem Vig.

Spætmejse (*Sitta europaea*)

Der forligger én observation af 1 fugl 29/4 2000 ved Sønderlem Vig.

Tornskader

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*)

3 observationer af 2-3 fugle. 1 8/5 og 1/6 1997 ved Sønderlem Vig, muligvis samme fugl. 16/5 1998 sås 1 ved Geddal Enge.

Stor Tornskade (*Lanius excubitor*)

Én observation af 1 fugl set henholdsvis 24/11 og 15/12 1996 ved Sønderlem Vig.

Kragefugle

Skovskade (*Garrulus glandarius*)

Yngler måske med få par.

Skovskaden er truffet i området med 1-4 fugle.

Husskade (*Pica pica*)

Yngler med flere par omkring gårdene i området.

Set i perioden med 1-11 fugle. Maksimumtal er 11 12/1 1996.

Allike (*Corvus monedula*)

Alliken ses mest som vintergæst med største antal 200 17/12 1997. Det er dog ikke hvert år, den ses i så stort antal – 1998 således kun med 42 21/11.

I slutningen af 1970'erne var arten en hyppig vintergæst med et største antal på ca. 600 10/2 1979 (Bolding, 1980).

Råge (*Corvus frugilegus*)

Der er set råge i alle årene, men den yngler ikke i området. Næsten alle fuglene ses på markerne ved Sønderlem Vig, hvor de fouragerer. Der er betydelig flere observationer i 1998 end i de to foregående år. Således største observation de enkelte år 120 6/7 1996, 400 14/6 1997 og 100 25/2.

Øvrige iagttagelser:

Der er 10/2 1979 registreret en stor flok på ca. 1.200 råger (Bolding, 1980).

Sortkrage (*Corvus corone*)

Sortkragen ses sjældent i området. Der er i alt 4 observationer 1996-1998, 2 fra 1996 og 2 fra 1997. 21/1 1996 blev der set 1 raste ved Sønderlem Vig og 22/12 1996 blev der set 1 ved Fjorden. 18/1 1997 blev 1 set ved Sønderlem Vig, hvilket tre også gjorde 22/2 1997.

Gråkrage (*Corvus cornix*)

Gråkragen er ikke fundet ynglende i området, men store flokke af gråkrager ses alligevel i området, idet engarealerne ved både Geddal Enge og Sønderlem Vig er velegnede fourageringsområder. Langt flest ses om vinteren, hvor gråkrager fra det øvrige Skandinavien opholder sig i Danmark. Der er således talt 394 fugle ultimo februar 1997 og 235 medio december 1997 samt 170 fugle primo december 1998. Størstedelen ses ved Sønderlem Vig.

Ravn (*Corvus corax*)

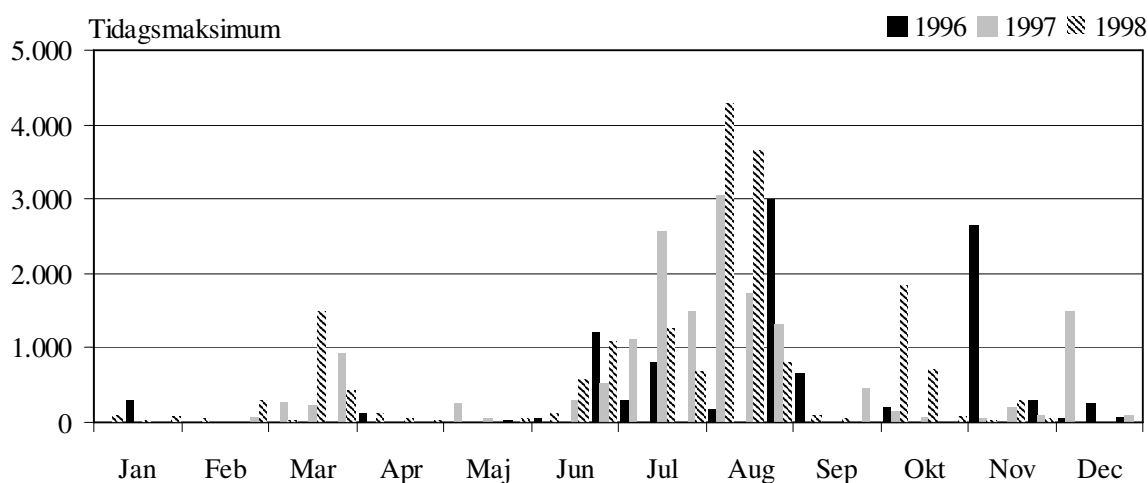
Der er ingen observationer af ravn 1996-1998, men der er 3 observationer fra 1999 hver på 2 ravne alle ved Sønderlem Vig og 1 observation fra 2002 på 1 ravn på Geddal Enge.

Stære

Stær (*Sturnus vulgaris*)

Stæren ses i området hele året rundt. Om vinteren dog kun i milde vintre. Langt flest ses om efteråret, hvor stærene samles på egnede fourageringslokaliteter samtidig med, at et stort antal stære fra resten af Skandinavien raster i Danmark. Området tiltrækker således tusindtallige flokke af stære som dels overnatter i områdets store rørskovsarealer og dels fouragerer på de kreaturafgræssede enge, som findes ved både Geddal Enge og Sønderlem Vig. Der er om efteråret talt 15.000 fugle ultimo august 1994 (Grøn, 1994), 8.000 primo august 1995, 8.400 ultimo august 1996, 4.000 medio august 1997 samt 4.000 primo august 1998.

Geografisk fordeling

Væverfugle

Gråspurv (*Passer domesticus*)

Gråspurven har ynglet ved et par gårde i den sydøstlige del af Sønderlem Vig. 16/5 1998 blev der registreret 2 og 7/11 1996 3 gråspurve. En fåtallig fugl i hele området.

Skovspurv (*Passer montanus*)

Skovspurven er fundet ynglende ved gårde og huse i området, men en egentlig optælling af ynglepar har ikke fundet sted. I de tre år 1996-1998 er der i efterårene registreret i alt 4 observationer med største antal på 20 skovspurve 2/11 1997 og igen 9/12 1997.

Finker

Bogfinke (*Fringilla coelebs*)

Bogfinken yngler med få par i området ved læbælter og træbevoksninger. De fleste registreringer er på 1-5 fugle i yngletiden. I efteråret kan der forekomme trækgæster nordfra. Største observation er 100 9/12 1997.

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*)

Der er 1 observation 9/12 1997 på 3 fugle ved Egebjerg samt 1 observation 7/10 2002 ved Geddal Enge.

Grønirisk (*Carduelis chloris*)

Kan yngle med få par, således set 2 5/4 1998 Geddal ved fugletårnet, hvor der er gran og fyrretræer. Kun 6 observationer i de tre år. Flest fra efteråret med største antal 9/12 1997 med 40 rastende grønirisker.

Stillits (*Carduelis carduelis*)

Kan have ynglet ved Geddal Enge i 1998, hvor der 28/6 blev set 1 par. Derudover er der registreret 2 syngende stillits ved Geddal Enge 29/4 2000 og 1 syngende her 9/6 2000. Ellers er den mest observeret om efteråret ved Sønderlem Vig. De fleste gange i antal 1-3, med største observation 9/12 1997 på 80 stillits ved Egebjerg.

Grønsisken (*Carduelis spinus*)

Grønsisken er kun observeret 1 gang, nemlig på Geddal Enge 15/12 1996 med 65 fugle.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)

En almindelig ynglefugl i området. Den ses fra april til september på de fleste tællinger med et antal på 1-10. Den største observation blev gjort 17/7 1997 med 70 tornirisker.

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*)

Der er set flokke af bjergirisk fra medio februar til primo marts på 10-40 fugle, dog med 116 16/2 1997, samt igen i oktober og november på 3-21 fugle. I 1999 sås 130 bjergirisker 19/10 ved Fjorden.

Lille Gråsiken (*Carduelis cabaret*)

I 1996 var der 3 observationer, 7 12/1, 4 18/10 og 2 15/12 alle Sønderlem Vig. I 1997 blev der set 90 29/1 ved Sønderlem Vig. I 1998 blev der kun set gråsiken på Geddal Enge, 4 20/6, 1 22/7 og 1 13/8.

Stor Gråsiken (*Carduelis flammea*)

Der findes kun 1 observation fra 2003 30/1 på 4 fouragerende fugle ved Geddal Enge.

Hvidsiken (*Carduelis hornemanni*)

Kun set én gang, nemlig 12/1 1996 med 2 fugle på engene ved Sønderlem Vig.

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*)

Set i vintertiden og efteråret med 1-12 fugle. Således blev 12 dompap set 12/1 1996 og 10 1/2 1998.

Kernebider (*Coccothraustes coccothraustes*)

Kun set 14/4 2000 med to fugle ved Sønderlem Vig.

Værlinger

Laplandsværling (*Calcarius lapponicus*)

Der er registreret 1 laplandsværling 14/11 1996.

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*)

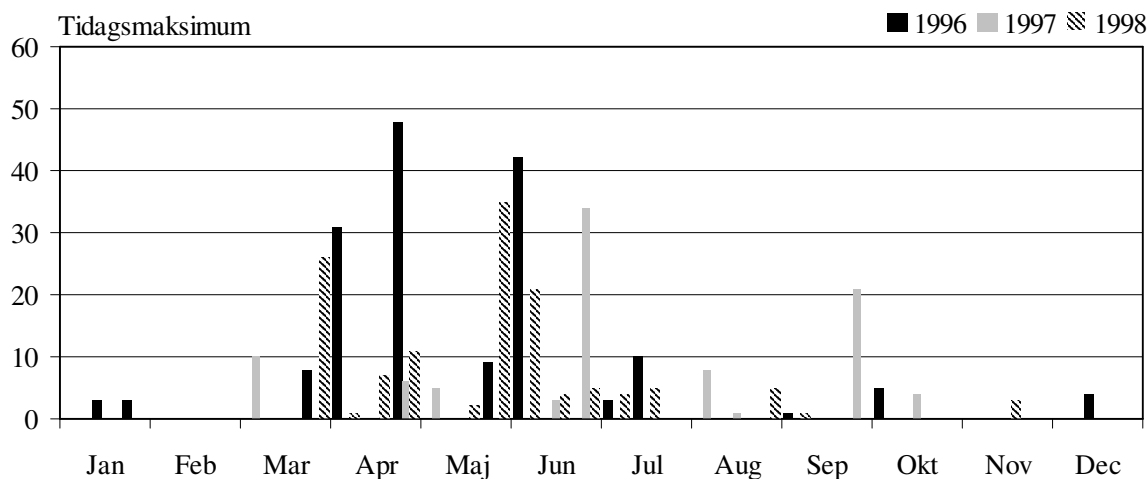
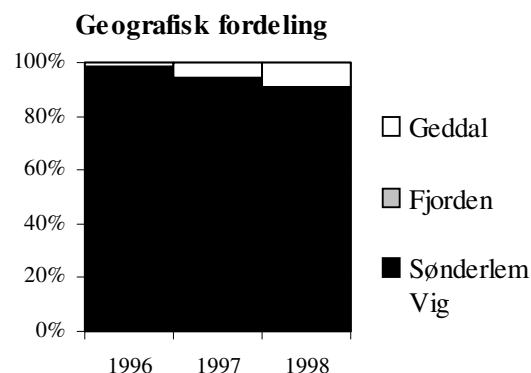
Set hvert år siden 1996 med få fugle i 1996 og 1998, mens der blev set en flok på 30 snespurve 16/2 1997 ved Sønderlem Vig. Senere er snespurvene særligt set ved fjorden, således 20 i 1999, 30 i 2002 og 32 i 2003. Alle observationerne ligger i månederne fra november til og med februar.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Gulspurven er en almindelig ynglefugl i området, særlig nord for selve Vigen. Den ses hele året. De største maksimumtal er alle fra vintertiden med 30 28/2 1996, 46 7/11 1996, 40 9/8 1997 og 35 3/1 1998.

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*)

Rørspurven er den talrigeste ynglefugl i hele området. Det er særligt i rørsumpen hele vejen rundt om Sønderlem Vig, at den er talrig. Således blev der talt ca. 280 syngende hanner her i 1994 (Grøn, 1995). I årene 1996-1998 er der ikke foretaget en egentlig yngleoptyælling af rørspurv, men i 1998 er der registreret 55-87 ynglear. I 1996 er der indberettet 2 syngende hanner 2/5 på Geddal Enge. De tre største maksimumtal er alle fra foråret. 27/4 1996 med 48 rørspurve, 29/6 1997 29 og 31/5 1998 med 28 fugle. De fleste år findes der få overvintrende rørspurve. Således 3 12/1 1996.

Bomlærke (*Miliaria calandra*)

Bomlærken yngler med 6-8 par i området. Den træffes hele året, og særligt om vinteren træffes den i småflokke. Største antal set 5/12 1998 med 70 bomlærker. De tre øvrige maksimumtal er 28 4/10 1997, 26 6/2 1998 og en sommerobservation på 25 fugle 5/6 1996.

Skema over maksimumtal

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Rødstrubet Lom	1	1	1		2	1		
Lille Lappedykker	4	5	20	40	42	35	29	24
Toppet Lappedykker	88	43	46	43	52	28	36	53
Gråstrubet Lappedykker	1	1	4	1		2	2	
Sorthalset Lappedykker			2	2	1			4
Skarv	83	130	675	160	114	92	15	12
Rørdrum	4	6	5	3	4	3	5	3
Silkehejre		1	1					
Fiskehejre	71	46	29	22	32	30	17	24
Sort Stork		1						
Skestork							1	
Knopsvane	37	57	84	78	79	60	40	88
Pibesvane	17	132	159	132	44	36	9	17
Sangsvane	172	197	140	150	214	224	122	381
Skovsædgås								
Tundrasædgås								
Kortnæbbet Gås	2	14	166	50	600	80	142	225
Blisgås	14	8	1		2			5
Grågås	87	99	258	264	347	366	400	330
Indisk Gås	1	1	1		1	1	1	2
Canadagås	42	84	37	62	110	156	48	49
Bramgås	2	2	27		43	92	2	2
Mørkbuget Knortegås	1	1	1	1	1	1	1	1
Lysbuget Knortegås		1	6		7	1		
Rødhalset Gås		1						
Gravand	109	138	109	67	105	69	102	93
Pibeand	1.151	495	1.571	600	1.485	1.000	1.500	552
Amerikansk Pibeand					1			
Knarand	3	3	6	9	8	8	6	9
Krikand	2.752	2.500	1.400	2.000	1.600	1.500	1.500	1.200
Amerikansk Krikand			1					
Gråand	1.270	1.010	955	800	1.250	1.063	780	800
Spidsand	43	69	84	24	23	38	15	25
Atlingand	6	3	6	4	6	5	4	5
Skeand	13	16	47	6	7	20	25	39
Taffeland	224	52	112	170	184	75	28	152
Troldand	11	41	26	8	19	24	100	94
Bjergand	9		1					
Ederfugl						15		
Sortand	1		1					3
Hvinand	1.100	550	2.070	120	1.230	585	500	700
Lille Skallesluger	5	4	3	3	3	19	4	12
Toppet Skallesluger	80	260	250	160	850	785	600	60
Stor Skallesluger	37	150	63	2	83	53	100	50
Havørn								1
Rørhøg	15	5	18	3	5	3	5	5
Blå Kærhøg	5	5	6	3	3	3	2	2
Hedehøg	1				1			
Duehøg	1	1	1	1	1	1	1	1

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Spurvehøg	2	2	3	1	2	2	2	2
Musvåge	14	16	13	7	12	4	12	12
Fjeldvåge	3	2	2	1	1	1	2	1
Fiskeørn	2	1	3	4	1	1	1	1
Tårnfalk	7	5	4	2	2	2	3	3
Dværgfalk	1	1	1	1	1	1	1	
Vandrefalk		1	1		1	1	1	1
Agerhøne	12	4	9		3	2		2
Vagtel		1		1	2			1
Fasan	6	11	6		5		1	1
Vandrikse	2	4	4	2	11	6	3	6
Plettet Rørvagtel			7					
Grønbenet Rørhøne	2	2	2		1	1	1	2
Blishøne	94	490	1.593	1.000	830	470	250	450
Trane	1	8	2		1			
Strandskade	22	19	11	6	6	13	12	16
Klyde	9	6	11	4	9	4	10	15
Lille Præstekrave			2	1			4	
Stor Præstekrave	38	23	26	15	46	28	23	27
Hjejle	2.250	400	1.010	1.700	2.500	2.500	2.500	5.000
Strandhjejle	5	64	10	7	1	7	2	12
Vibe	1.470	690	1.054	1.200	1.680	1.000	2.000	1.230
Islandsk Ryle	4	7	5	5	2	17	5	16
Sandløber			3					
Dværgryle	44	9	10	10	32	34	5	3
Temmincksryle	1	9		2	4	6	5	16
Krumnæbbet Ryle	8	5	5	14	7	5	1	7
Almindelig Ryle	250	150	700	217	400	280	260	124
Brushane	128	101	117	100	153	77	57	61
Enkeltbekkasin			6					
Dobbeltbekkasin	127	320	83	100	220	35	500	72
Tredækker			2				1	
Stor Kobbersneppe	2	2	1		1	2	10	
Islandsk Stor Kobbersn.							4	1
Lille Kobbersneppe	1	1	4	20	4	4	12	2
Lille Regnspove	1	11	1	1	2	2		6
Stor Regnspove	31	42	51	13	37	78	7	3
Sortklire	21	15	6	10	19	7	20	9
Rødben	47	47	26	25	31	91	21	24
Hvidklire	38	38	12	11	31	30	22	16
Svaleklire	4	10	4	3	6	1	3	1
Tinksmed	5	16	5	8	63	14	28	12
Mudderklire	12	19	6	4	8	2	6	4
Stenvender	1	2	1	1		1	2	5
Odinshane	1		2			1		
Almindelig Kjove		1						
Sorthovedet Måge			1					
Dværgmåge	7	3	4	1	6	1	7	22
Hættemåge	1.870	700	500	500	800	620	500	800
Stormmåge	600	900	155	15	100	2.300	30	690
Sildemåge	2	2	2		1	2	1	4

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Sølvmåge	110	225	790		200	125	2	300
Svarthag	71	15	20		9	7		2
Rovterne						2		1
Splitterne	32	80	20	75	87	9	15	5
Fjordterne	2	8	19		2	1	20	9
Havterne	3		1		26	5		16
Dværgterne	10	13	11	4	5	6	10	5
Sortterne		1				1	1	1
Hvidvinget Terne		3					1	
Søkonge				1				
Ringdue	36	40	195			10	1	
Gøg	9	5	7	3	4	2	2	5
Slørugle			1				1	
Natugle						1		
Skovhornugle		1	1		1	1		1
Mosehornugle	1					2	3	1
Natravn						2		
Mursejler	6	20	15	2	10			3
Isfugl				1	2	1	1	1
Hærfugl				1				
Grønspætte	1	1					1	
Stor Flagspætte	1	1		1	2		1	1
Sanglærke	50	113	130	22	52	30	4	10
Bjerglærke			4	8				
Digesvale	600	1.000	65	1	300	2	4	30
Landsvale	2.300	10.000	2.167	8	80	95	10	420
Bysvale	50	40	60		115	2		10
Skovpiber			2					
Engpiber	86	97	55	2	17	130	4	6
Skærpiber		3	9	2		3		
Gul Vipstjert	27	5	12	1	2	4	7	4
Nordlig Gul Vipstjert		38	1	40		112	31	20
Bjergvipstjert		1			2			
Hvid Vipstjert	48	40	8	2	25	10	15	17
Sorttrygget Hvid Vipstj.			1					
Silkehale	28					10		
Vandstær				1				
Gærdesmutte	2	1	6	2			1	3
Jernspurv	1		2	2	1	1		2
Rødhals			1					
Nattergal			1				1	
Bynkefugl	10	18	7	4	2	2		2
Stenpikker	4	1	3	1	4	1	1	1
Ringdrossel		1	1			1	1	
Solsort		2	10	2		3	2	
Sjagger	120	4	325	4	30	37	70	
Sangdrossel			2	1	1	1	1	1
Vindrossel	15		1		30			
Misteldrossel	1	6	1	1	3	1	40	2
Græshoppesanger	3	4	2	1	4	2	1	1
Savisanger							1	

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Sivsanger	24	15	7	1	7	7	1	6
Kærsanger	1	3	1		1	2		
Rørsanger	12	13	11	2	2	15	2	4
Gulbug	2	1	2	1	2		1	1
Gærdesanger	3		1	3	1	3	1	3
Tornsanger	3	3	12	4	3	2	1	5
Havesanger		1	1				1	2
Munk	1		1	1	2	1	1	1
Skovsanger					1			
Gransanger	1	2	2		1	3	4	3
Løvsanger	8	6	4	2	3	3	4	4
Fuglekonge	2		3					
Grå Fluesnapper		1	1					
Broget Fluesnapper				1				
Skægmejse	9	18	43	20	34	12	94	9
Halemejse	9	2			5			
Sumpmejse		1	1		1			
Topmejse			1		1			
Sortmejse	1	2			2			
Blåmejse	37	8	13		12	1		5
Musvit	2	7	6			2		
Spætmejse					1			
Rødrygget Tornskade		1	1					
Stor Tornskade	1							
Skovskade	2	4	2			1		1
Husskade	11	6	2					10
Allike	14	200	42	92	900		11	10
Råge	120	400	100	500	150		500	4
Sortkrage	1		3					
Gråkrage	157	394	170	120	2	6	10	30
Ravn				2			1	
Stær	4.200	4.000	4.000	100	9.500	1.000	5.000	2.000
Gråspurv	3		2					
Skovspurv	2	20	8					
Bogfinke	20	100	9	10		100		
Kvækerfinke		10					1	
Grønirisk	15	50	2			2		
Stillits	5	80	5	50	7	2	1	
Grønsisken	65							
Tornirisk	7	70	27		65	4	60	
Bjergirisk	21	116	40	130	12	28		20
Lille Gråsisken	7	90	4					
Stor Gråsisken								4
Hvidsisken	2							
Dompap	12	3	10	1	2			
Kernebider					2			
Laplandsværting	1							
Snespurv	1	30	1	20	12	1	30	32
Gulspurv	46	40	35	2		15	1	2
Rørspurv	48	29	28	10	4	10	2	3
Bomlærke	25	28	70	1	35			1

Skema over summerede månedsmaksimum på tidagstællinger (sumtal)

	1996	1997	1998
Rødstrubet Lom	2	2	3
Lille Lappedykker	23	17	95
Toppet Lappedykker	675	576	564
Gråstrubet Lappedykker		2	4
Sorthalset Lappedykker			3
Skarv	622	880	1.397
Rørdrum	19	35	27
Silkehejre			1
Fiskehejre	674	650	610
Sort Stork		1	
Knopsvane	667	981	1.765
Pibesvane	17	295	310
Sangsvane	1.366	1.320	1.109
Skovsædgås		16	
Tundrasædgås	41		
Kortnæbbet Gås	3		169
Blisgås	22	6	2
Grågås	1.320	1.463	2.668
Indisk Gås	2	19	19
Canadagås	191	459	239
Bramgås	1	9	1
Mørkbuget Knortegås			3
Lysbuget Knortegås		2	6
Rødhalset Gås		1	
Gravand	944	981	982
Pibeand	6.048	4.848	7.533
Knarand	8	10	10
Krikand	10.449	9.198	8.250
Gråand	18.305	14.247	13.208
Spidsand	88	142	291
Atlingand	14	10	13
Skeand	52	59	82
Taffeland	442	93	177
Troldand	66	96	122
Bjergand	9		3
Sortand	1		1
Hvinand	1.258	1.205	2.492
Lille Skallesluger	7	9	15
Toppet Skallesluger	225	618	482
Stor Skallesluger	180	578	296
Rørhøg	54	33	63
Blå Kærhøg	48	34	38
Duehøg	4	1	3
Spurvehøg	24	16	23
Musvåge	231	225	177

	1996	1997	1998
Fjeldvåge	15	6	9
Fiskeørn	3	3	12
Tårnfalk	99	71	39
Dværgfalk	3	2	1
Vandrefalk		1	
Agerhøne	39	12	29
Fasan	12	23	29
Vandrikse	10	12	19
Plettet Rørvagtel			1
Grønbenet Rørhøne	6	6	9
Blishøne	1.167	5.031	8.558
Trane	1	6	
Strandskade	108	111	92
Klyde	20	12	26
Stor Præstekrave	221	223	137
Hjejle	7.251	2.279	5.065
Strandhjejle	14	85	15
Vibe	11.008	7.022	11.055
Islandsk Ryle	1		2
Dværgryle	14	16	27
Temmincksryle	1	9	
Krumnæbbet Ryle	8	1	6
Almindelig Ryle	486	363	1.186
Brushane	321	302	255
Enkeltebekkasin			6
Dobbeltbekkasin	494	636	757
Stor Kobbersneppe	4		
Lille Kobbersneppe	2	1	4
Lille Regnspove	1	15	
Stor Regnspove	100	108	185
Sortklire	41	47	9
Rødben	408	317	247
Hvidklire	161	132	59
Svaleklire	13	23	13
Tinksmed	13	40	4
Mudderklire	21	37	2
Stenvender	1		
Odinshane	1		
Dværgmåge		3	5
Hættemåge	2.885	4.984	5.116
Stormmåge	3.488	5.670	1.237
Sildemåge	2	3	8
Sølvmåge	854	1.405	2.813
Svartbag	139	99	126
Splitterne	60	174	32
Fjordterne	5	6	32
Havterne	3		1
Dværgterne	9	40	57
Ringdue	43	118	363
Gøg	32	22	25
Mosehornugle	1		

	1996	1997	1998
Mursejler	12	2	27
Grønspætte	1	2	
Stor Flagspætte	3	1	
Sanglærke	106	354	526
Digesvale	186	64	228
Landsvale	915	624	3.502
Bysvale	110	38	174
Skovpiber			2
Engpiber	547	401	248
Gul Vipstjert	63	16	28
Nordlig Gul Vipstjert		66	
Bjergvipstjert		1	
Hvid Vipstjert	25	27	54
Silkehal	28		
Gærdesmutte		6	23
Jernspurv	1		4
Rødhals			2
Bynkefugl	40	47	19
Stenpikker	12	1	9
Ringdrossel		1	1
Solsort		6	28
Sjagger	225	4	542
Sangdrossel			4
Vindrossel	15		1
Misteldrossel	1	6	1
Græshoppesanger	11	2	2
Sivsanger	76	36	26
Kærsanger	1		
Rørsanger	29	43	35
Gulbug	2	2	4
Gærdesanger	1		
Tornsanger	5	8	30
Havesanger		2	1
Munk	1		3
Gransanger	1	8	5
Løvsanger	9	17	15
Fuglekonge	2		6
Grå Fluesnapper		1	
Skægmejse	27	60	127
Halemejse	9	2	
Sumpmejse		1	1
Topmejse			1
Sortmejse	1	3	
Blåmejse	49	31	40
Musvit	4	19	22
Rødrygget Tornskade		2	1
Stor Tornskade	2		
Skovskade	1	11	9
Husskade	37	13	14
Allike	4	557	82
Råge	232	458	300

	1996	1997	1998
Sortkrage	2	4	
Gråkrage	773	1.680	1.568
Stær	10.170	16.561	18.436
Gråspurv	3		2
Skovspurv	2	40	8
Bogfinke	33	113	20
Kvækerfinke		10	
Grønirisk	15	100	3
Stillits	10	103	19
Grønsisken	65		
Tornirisk	20	144	56
Bjergirisk	21	116	3
Lille Gråsisken	13	90	1
Hvidsisken	2		
Dompap	16	6	16
Laplandsværling	1		
Snespurv	2	30	1
Gulspurv	74	104	194
Rørspurv	167	92	130
Bomlærke	28	46	14

Referencer

- Bolding, J. 1979 Sønder Lem Vig '78.
- Bolding, J. 1980 Fugle ved Sønder Lem Vig '79.
- Grøn, P. 1995 Fuglelivet i Sønder Lem Vig 1994, Ringkøbing Amtskommune, Landskabsafdelingen.
- Jørgensen, E. J., Madsen J.
& Clausen, P. 1994 Rastende bestande af gæs i Danmark 1984-1992. Faglig rapport fra DMU, nr. 97.
- Meltofte, H. 1993 Vadefugletrækket gennem Danmark. DOFT, 1993 nr. 1-2.
- Møller, A.P. m.fl. 1978 Nordjyllands Fugle – deres yngleudbredelse og trækforhold.
- Sørensen, H. R. &
Novrup, L. 1996 Geddal Strandenge. Statusrapport over fuglelivet 1992-1995. Ringkøbing Amts Fugleliv nr. 12.

Udkomne numre i serien ”Ringkøbing Amts Fugleliv”

Dansk Ornitologisk Forening i Ringkøbing amt udgiver ovenstående serie.

- 17 Geddal Enge & Sønderlem Vig - rapport over fuglelivet 1996-2003, med særligt henblik på årene 1996-1998.
Henning Rose Sørensen & Leif Novrup 2004.
- 16 Skjern Enge - rapport over fuglelivet 2001-2002.
Egon Østergaard (red.) 2003.
- 15 Pomeransfuglen (*Charadrius morinellus*) i Vestjylland.
Egon Østergaard 2000.
- 14 Sjældne ynglefugle - 25 år i Vestjylland.
Leif Novrup & Egon Østergaard 1997.
- 12 Geddal Strandenge - Statusrapport over fuglelivet 1992-1995.
Henning Sørensen & Leif Novrup 1996.
- 11 I Natravnsens rige - Fuglelivet i Nørlund Plantage og Harrild Hede.
Niels P. Brøgger & Bo Daugård 1994.
- 10 Fuglelivet i Gødstrup Sø. Udvikling og status.
Carsten G. Laursen 1993.
- 9 Fugle & Natur - En guide til Vestjylland.
Leif Novrup & Egon Østergaard 1992.
- 8 Søby Sø området. Fugleobservationer 1991.
Jan Østerby Olesen 1992.
- 7 Hørbylunde i tegninger og tekst.
Ebba Alstrup & Bo Daugård 1991.
- 6 Fuglelokaliteter i Ikast Kommune.
Bo Daugård 1988.
- 5 Natfugle i Ringkøbing amt 1986-87.
Egon Østergaard 1988.
- 4 Fugle på Borristerrænet før og nu.
Jens Hedegaard Christensen 1988.
- 3 Status for ynglebestande af måger og terner i Ringkøbing amt.
Jens Overgaard Christensen 1986.
- 2 Fugle ved Søby Sø og de omkringliggende brunkulgrave 1960-1985.
Egon Østergaard 1986.
- 1 Ynglefugleregistreringer på Venø 1985.
Niels Ulrich Pedersen 1986.

Udgivelserne kan købes ved henvendelse til forlagets adresse:

Egon Østergaard, Kirkestræde 10, 7490 Aulum tlf. 97 476210, e-mail egul@get2net.dk